

**BANKACILIK SEKTÖRÜNDE RAPORLAMAYA YÖNELİK SÜREÇ
İYİLEŞTİRME VE BİR UYGULAMA**

Görkem GÜLYANAR

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM ENSTİTÜSÜ**

**OCAK 2014
ANKARA**

Görkem GÜLYANAR tarafından hazırlanan BANKACILIK SEKTÖRÜNDE RAPORLAMAYA YÖNELİK SÜREÇ İYİLEŞTİRME VE BİR UYGULAMA adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Cevriye GENCER
Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Yönetim Bilişim Sistemleri Anabilim Dalında Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Metehan TOLON

Üye : Prof. Dr. Cevriye GENCER

Üye : Doç. Dr. Uğur ÖZCAN

Tarih : 13/01/2014

Bu tez, Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Görkem GÜLYANAR

**BANKACILIK SEKTÖRÜNDE RAPORLAMAYA YÖNELİK SÜREÇ
İYİLEŞTİRME ÇALIŞMASI VE BİR UYGULAMA**
(Yüksek Lisans Tezi)

Görkem GÜLYANAR

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM ENSTİTÜSÜ
OCAK 2014**

ÖZET

Bankalar rakiplerine göre bir fark yaratabilmeleri için her anlamda süreçlerini iyi şekilde yönetebilmelidirler. Özellikle üst yönetimin karar verme aşamasında etkili olan raporlama süreçlerine önem vermelidirler. Bu tezin amacı bankacılık sektöründe, mevcut raporlama sistemdeki gözlemlenen eksikliklerin giderilmesi amacıyla süreç iyileştirme çalışmalarının yapılmasıdır. Çalışma kapsamında bir bankanın raporlama süreci ele alınmış; süreç iyileştirme çalışmaları yapmak için mevcut süreç gözlemlenmiş ve iyileştirme adımı olarak Visual Basic programla dili ile yazılmış Access-Excel tabanlı bütünleşik bir program oluşturulmuştur. Mevcut süreç ile önerilen süreç adım adım karşılaştırılarak anlatılmıştır. Çalışmanın sonucunda önerilen sürecin mevcut süreçten daha etkin bir şekilde çalıştığı tespit edilmiş ve sistemin performans sonuçları gösterilmiştir.

Bilim Kodu : 906.1.014
Anahtar Kelimeler : süreç, süreç iyileştirme, raporlama, bankacılık,
visual basic, access, excel makro
Sayfa Adeti : 123
Tez Yöneticisi : Prof. Dr. Cevriye GENCER

**STUDY OF PROCESS IMPROVEMENT FOR REPORTING IN BANKING
SECTOR AND AN APPLICATION**

(M.Sc. Thesis)

Görkem GÜLYANAR

**GAZI UNIVERSTİY
INFORMATICS INSTITUTE**

JANUARY 2014

ABSTRACT

To be different from others, Banks should manage their process well. Especially they should make a point of reporting process that affects decision-making process of senior management. Aim of this thesis is to study on process improvement in order to overcome the deficiencies observed to the current reporting system. In the scope of study reporting process has been handled in a BANK. To study on process improvement, current process has been observed and visual basic code has been written as a step of improvement and the program integrated with Access-Excel has been developed. Current process and suggested process has been compared step by step. At the end of the study it has been observed that suggested process is more efficient than current process and performance results of the system have been shown.

Science Code : 906.1.014

**Key Words : process, process improvement, reporting, banking,
visual basic, access, excel makro**

Page Number : 123

Adviser : Prof. Dr. Cevriye GENCER

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren hocam Sn. Prof. Dr. Cevriye GENCER'e, maddi ve manevi her konuda bana sürekli destek olan değerli Aileme, süreç boyunca manevi desteği ile sürekli yanımda olan ve bundan sonrada hep yanımda olacak sevgili Yasemin COŐKUN'a, Uygulamanın hayat bulmasına onay veren müdürüm Sn. Őemsettin FALAKAOğLU'na, tecrübesiyle bana yardımlarda bulunan yöneticim Sn. Soner ABİL'e, manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan çok değerli çalışma arkadaşlarım, Ezgi ARIKAN, Cansın AYDIN ve Fatih ABALI 'ya sonsuz teşekkür eder, çalışmanın ilgililere yararlı olmasını dilerim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	xi
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	xiii
1. GİRİŞ.....	1
2. SÜREÇ KAVRAMLARI VE SÜREÇ YÖNETİMİ	3
2.1. Süreç Kavramı	3
2.2. Süreç Özellikleri	4
2.2.1. Tanımlanabilme.....	5
2.2.2. Ölçülebilme	5
2.2.3. Kontrol edilebilme.....	5
2.2.4. Katma değer yaratabilme	6
2.2.5. Tekrarlanabilme.....	6
2.3. Sürecin Temel Unsurları	6
2.4. Süreçlerin Sınıflandırılması	7
2.5. Süreç Yönetimi.....	9
3. SÜREÇ İYİLEŞTİRME.....	11
3.1. Süreç İyileştirme Metodolojisi.....	12
3.2. Süreç Değerlendirme	14
3.3. Süreç Analizi	14
3.3.1. Süreç analiz teknikleri	15
3.4. Süreç Haritası	17
3.5. Süreç Geliştirme.....	18
3.6. Uygulama	19
3.7. Literatür Taraması.....	19
3.7.1. Bankacılık sektörüne yönelik süreç iyileştirme çalışmaları	19
3.7.2. Raporlamaya yönelik süreç iyileştirme	21

4. BANKA UYGULAMASI	22
4.1. İşletme Tanıtımı	22
4.2. Uygulamanın Amaç Ve Önemi	23
4.3. Mevcut Durum Analizi	25
4.3.1. Mevcut durumda yapılan işlemler ve çevrim süreleri.....	26
4.3.2. Mevcut durumda gözlemlenen aksaklıklar	29
4.4. Önerilen Sistem.....	29
4.5. Önerilen Sistemin Açıklaması	32
4.5.1. Access tasarımı.....	32
4.5.2. Excel tasarımı	88
4.6. Uygulamanın Test Edilmesi	102
5. SONUÇ.....	103
KAYNAKLAR	107
ÖZGEÇMİŞ.....	110

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 3.1. Süreç iyileştirme metodolojisi özet tablosu	13
Çizelge 4.1. Mevcut süreçler	27
Çizelge 4.2. Önerilen yeni raporlama süreç adımları	101
Çizelge 5.1. Mevcut ve önerilen durum karşılaştırması	105

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 2.1. Süreç kavramı	4
Şekil 3.1. Süreç yönetiminde süreç iyileştirmenin yeri	11
Şekil 3.2. Müşteri sipariş alma süreci	18
Şekil 4.1. Mevcut durum	25
Şekil 4.2. Veri giriş sayfaları.....	26
Şekil 4.3. Önerilen yeni süreç	30
Şekil 4.4. Access nesneleri	32
Şekil 4.5. Örnek veri tablosu	33
Şekil 4.6. Dış uygulama kodu.....	35
Şekil 4.7. VB referanslar	37
Şekil 4.8. Uygulama ekranı	38
Şekil 4.9. Kur tablosu	39
Şekil 4.10. Mizan çekme süreci.....	40
Şekil 4.11. Makro kaydetme.....	41
Şekil 4.12. Önerilen mizan çekme süreci	41
Şekil 4.13. Mizan çekme kodu	42
Şekil 4.14. Mevcut bankalar mevduatı veri çekme süreci	43
Şekil 4.15. Access'e veri çekme kodu.....	44
Şekil 4.16. Access "Bankalarortfaiz" veri tablosu	46
Şekil 4.17. "Bankalarortfaiz" tablo sorgusu	47
Şekil 4.18. "Bankalarortfaiz" süreci sorgu ekranı H için.....	48
Şekil 4.19. "Bankalarortfaiz" süreci sorgu ekranı E için.....	48
Şekil 4.20. Repo ortalama süreci	49
Şekil 4.21. İşletme maliyeti hesaplama alt süreci.....	50
Şekil 4.22. İşletme maliyeti gelir tablosu ekranı	51
Şekil 4.23. İşletme maliyeti aktif tablo ekranı	51
Şekil 4.24. Aktif tablo sorgu ekranı.....	52
Şekil 4.25. Gelir tablo sorgu ekranı	53
Şekil 4.26. Önerilen yeni işletme maliyeti hesaplama süreci.....	54

Şekil 4.27. Repo ortalama veri taşıma süreci.....	55
Şekil 4.28. Zorunlu karşılık veri taşıma süreci.....	56
Şekil 4.29. Access'de hücre bazında veri çekme kodu	57
Şekil 4.30. Zorunlu karşılık veri tablo ekranı	59
Şekil 4.31. Kredi verilerini taşıma süreci	60
Şekil 4.32. Access veri çekme ve matematiksel işlem kodu	62
Şekil 4.33. Krediler verilerinden bir kesit	66
Şekil 4.34. Krediler veri tablosu.....	67
Şekil 4.35. Krediler sorgu ekranı	67
Şekil 4.36. TL Maliyet taşıma süreci	68
Şekil 4.37. Access'e veri çekme ve veriden kopya oluşturma kodu	70
Şekil 4.38. TL Maliyet veri alma ekranından bir kesit	71
Şekil 4.39. Tarih veri alma kesiti	72
Şekil 4.40. TL Maliyet Access veri tablo alanları	74
Şekil 4.41. TL Tablo verileri	75
Şekil 4.42. TL Tablo sorgu	76
Şekil 4.43. YP Maliyet taşıma süreci.....	76
Şekil 4.44. YP Tablo verileri.....	77
Şekil 4.45. YP Tablo sorgu	78
Şekil 4.46. Güncel tahvil verileri taşıma süreci.....	78
Şekil 4.47. ZK sabit süreci	79
Şekil 4.48. Yeni ZK sabit süreci	80
Şekil 4.49. Açıklama sabit süreci	81
Şekil 4.50. Uygulama ara yüzü	82
Şekil 4.51. Veri çekme komutları.....	83
Şekil 4.52. Access veri boşaltma komut kodları	84
Şekil 4.53. Önerilen Excel çalışma süreci	88
Şekil 4.54. Access Excel entegrasyonunu sağlayan Kod.....	91
Şekil 4.55. Önerilen Excel veri çekme ekranı.....	96
Şekil 4.56. TL Haftalık kaynak maliyeti raporu	98
Şekil 4.57. YP Haftalık kaynak maliyeti raporu	99

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Simge

Bkz

Açıklama

Bakınız

Kısaltmalar

ADODB

DAO

CPI

EFQM

ISO

İPK

ODBC

OLEDB

PBS

TCMB

TKY

TL

VB

YP

ZK

Açıklamalar

ActiveX Data Objects Data Base

Data Access Objects

Continuous Process Improvement

European Foundation for Quality Management

International Organization for Standardization

İstatiksel Proses Kontrol

Open Database Connectivity

Object Linking and Embedding Database

Processing Bank System

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Toplam Kalite Yönetimi

Türk Lirası

Visual Basic

Yabancı Para

Zorunlu Karşılık

1. GİRİŞ

Hiç şüphesiz ki süreç yönetimi ve süreç iyileştirme işletmeler için son zamanlarda önemi giderek artan bir konu haline gelmiştir. Süreçler etkin bir şekilde yönetilebilirse işletme içerisinde kısa vadede atıl olarak yapılan işler ortadan kalkar, işleyen süreçler daha yalın hale gelir, daha az iş gücüyle daha çok çıktı alınır. Uzun vadede bu durum işletme adına karlılığın artması, zamandan tasarruf, daha kurumsal bir nitelik kazanma ve firmanın sektör içindeki itibarının artması olarak sonuçlanır. Süreç yönetimi bir yönetim felsefesi olduğu için içinde mutlaka süreç iyileştirmeyi barındırmalıdır. Bu bakımdan süreç olan her yerde bir süreç yönetimi ve süreç yönetimin olduğu her yerde de süreç iyileştirmeden bahsedilmesi kaçınılmazdır.

Süreç yönetimi işletmelerdeki raporlama süreçlerini de uyarlanabilir ve süreç iyileştirme çalışmalarıyla raporlama süreçlerinin performansı artırılabilir. Kurumlar için karar verme aşamasında raporlamaların önemi büyüktür. İşletmenin kaynaklarını doğru kullanıp kullanmadığı, mevcut işleyişin nasıl gittiği, işleyen süreçlerin sonuçları kısa ve özet tablolar içeren raporlar sayesinde kontrol edilmektedir. Böylece üst yönetim, sistemin işleyişi hakkında bilgi sahibi olmakta ve firmanın geleceği hakkında karar vermektedir. Bu kapsamda raporların hatasız ve kontrollü bir şekilde hazırlanması son derece önemlidir.

Bu çalışmada; bir bankadaki mevcut raporlama sistemdeki eksiklerinin gözlemlenerek giderilmesi amacıyla süreç iyileştirme çalışması yapılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde süreç kavramları ve süreç yönetimi üzerinde durulmuştur. Çalışmanın ikinci bölümünde süreç iyileştirme konusuna değinilmiş ve literatür taraması yapılmıştır. Süreç iyileştirmenin adımları aktarılarak uygulama çalışmasının zemini oluşturulmuştur.

Çalışmanın üçüncü bölümünde bir bankada raporlama sürecine yönelik süreç iyileştirme çalışması kapsamında Access-Excel tabanlı bütünleşik bir

program tasarlanarak uygulama adımları mevcut süreç ve önerilen süreç olarak karşılaştırılmış ve yapılan iyileştirmeler anlatılmıştır. Programla dili olarak Visual Basic kullanılmış olup ayrıca yazılan kodların çalışma mantığına da değinilmiştir. Uygulama pilot çalışma olarak beş hafta boyunca sürdürülmüş, raporun düzgün ve hatasız olarak çalıştığı tespit edilmiştir. Önerilen sistem pilot uygulamadan çıkarılmış ana süreç haline getirilmiştir.

Çalışmanın dördüncü ve son bölümünde uygulama çalışmasının sonuçları üzerine durulmuştur. Süreç iyileştirmeler gözlemlenerek sistem performansı ölçülmüştür. Mevcut süreç ile önerilen süreç karşılaştırılarak iyileştirme sonuçları yorumlanmıştır. Çalışmanın sonucunda önerilen sürecin etkin bir şekilde çalıştığı gözlemlenmiş ve rapor hazırlanma süresi, kullanılan kâğıt sayısı, süreç kontrolleri, süreç sayısı ve dosya boyutu gibi belli alanlarda gözle görülür iyileştirmelere ulaşılmıştır.

Süreç iyileştirme kapsamında önerilen raporlama süreci sürekli gözlemlenerek iyileştirme çalışmalarıyla daha da geliştirilmelidir. İşletmede süreç iyileştirme çalışmaları bir bütün olarak düşünülmeli ve sistemin geneline yayılması için üst yönetimin detaylı bir çalışma içinde olması gerekmektedir.

2. SÜREÇ KAVRAMLARI VE SÜREÇ YÖNETİMİ

2.1. Süreç Kavramı

Süreç, girdileri olan, bu girdilere değer kazandıran ve neticesinde çıktı elde edilen faaliyetler serisidir [1]. Diğer bir ifade ile, belli bir müşteri veya pazar için istenen çıktıyı vermek amacıyla tasarlanan birbiriyle bağlantılı aktiviteler dizisidir [2]. Süreç birçok durumda işletmelerin ana sermayesi olarak görülmektedir. İnsan prosedür ve teknolojiyi içeren birbiri ile eş zamanlı çalışan aktivitelerdir [3].

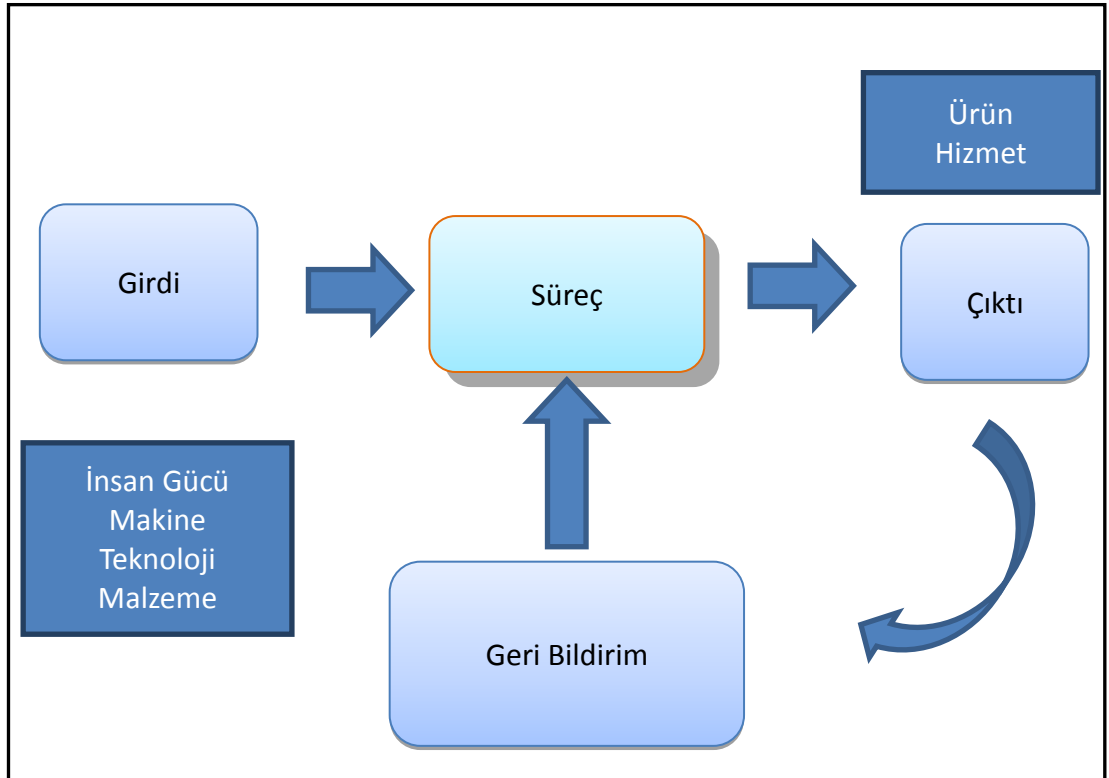
Süreç, ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi standardında “girdileri çıktı haline getiren birbirleriyle ilgili ve etkileşimli faaliyetler takımı” olarak tanımlanmıştır. Bu tanımın kapsamı genişletilirse, süreç tanımı içerisine aşağıdaki özellikler de dâhil edilebilir [4]:

- Girdileri olan, bunlara müşterileri için değer ekleyen ve çıktı üreten bir faaliyetler dizisidir.
- Belirli bir çıktı (ürün ya da hizmet) elde etmek için birbirleriyle etkileşim içinde bulunan insan, malzeme, ekipman, yöntem ve çevrenin toplamıdır.
- İşletme girdilerini işletme çıktılarına dönüştüren etkinliklerin bileşimidir.
- En yalın açıklama ile süreçler bir işletmenin müşterileri için ne yaptığıdır.
- Süreçler işletmenin ürün/hizmetini yaratan mantıksal iş toplamıdır.
- Bir iş süreci, bir veya birkaç çeşit girdinin alınıp bunlardan müşteri için değer oluşturacak bir çıktının yaratıldığı faaliyetler toplamıdır.
- Süreçler birbirini izleyen durum değişikliklerinin analizinden doğarlar, yani bir süreç, ilgili bir veya daha fazla varlığın durumunu değiştirme yoluyla, girdilerin çıktılara dönüştüğü faaliyetler dizisidir.

Görüldüğü gibi yukarıda anlatılan tanımlardan yola çıktığımızda süreç kavramı firmalar için son zamanlarda giderek önemi artan bir konu haline gelmiştir. Sektörde fark yaratmak isteyen firmalar süreçleri etkin bir şekilde

yönetmek için çalışmalar yapması kaçınılmazdır. Yukarıda yer alan açıklamaların kısa özeti olarak sürecin en genel tanımı girdileri belli bir dönüşümden geçirerek çıktılara dönüştüren ve bu çıktıların süreç içerisine geri bildirim olarak gönderen işlemler olarak tanımlanabilir ve bu tanımın somut hali Şekil 2.1’de görülmektedir.

Şekil 2.1. Süreç kavramı

2.2. Süreç Özellikleri

İşletmede yapılan tüm işlemler bir süreç olarak nitelendirilebilir; fakat her işlem bir süreç değildir. Süreçlerden söz edebilmemiz için sürecin bir takım ilkelere sahip olması gerekmektedir ve bu ilkeler aşağıdaki gibidir [5]:

- Süreçler dolaylı veya dolaysız olarak müşterilerle ve müşterilerin gereksinimleriyle ilgili olmalıdır.
- Süreç “nasıl” sorusuna değil, “ne” sorusuna yanıt vermelidir.

- Her bir sürecin girdileri, çıktıları tanımlanabilir olmalıdır.
- Süreçler işletmede çalışan herkes tarafından açık ve anlaşılır nitelikte olmalıdır.
- İşlemler ya da araçlardan ziyade hedefler ve bunların sonuçları üzerine yönelmelidir.

Bir süreçte bulunması gereken temel özellikler aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır [6]:

2.2.1. Tanımlanabilme

Sürecin temel unsurlarının belirlenebilmesi özelliğidir. Aynı zamanda sürecin performans ölçüt göstergeleri ile izlenebilme özelliğidir. Tedarikçiler, girdiler, çıktılar, müşteriler, müşterinin sesi, sürecin sesi, süreci oluşturan faaliyetler, belgelendirilebilir ve tanımlanabilir olmalıdır.

2.2.2. Ölçülebilme

Sürecin performans ölçüt göstergeleri ile izlenebilme özelliğidir. Yani süreç;

- İstatistiksel olarak kontrol edilebilmeli,
- Olumsuzluklar önceden belirlenen değerler arasında olmalı,
- Aynı hizmetlerin sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilmelidir.

2.2.3. Kontrol edilebilme

Süreç sorumlularının sürecin performansından her zaman bilgi sahibi olabilmesi ve gerektiğinde düzeltici faaliyetleri yerine getirebilme özelliğidir.

2.2.4. Katma değer yaratabilme

Sürecin, çıktının kalitesi ve çıktıyı kullanan müşterinin tatmini üzerinde olumlu etki yaratabilme özelliğidir.

2.2.5. Tekrarlanabilme

Süreci harekete geçiren girdilerin işlenmesi sonucu oluşan çıktının müşteri ihtiyaç ve beklentilerini sürekli karşılayabilmesi özelliğidir. Süreçler tekrarlanabilen faaliyetler dizisidir. Söz konusu faaliyetler açıkça tanımlanmalı uygulayıcılar tarafından bilinmeli, anlaşılmalı, tutarlı ve sürekli şekilde tekrarlanabilmelidir. Tekrarlanma; süreci harekete geçiren aynı ve/veya değişen girdilerin işlenmesi sonucunda oluşan çıktının müşteri ihtiyaç ve beklentilerini sürekli karşılayabilme özelliğidir. Süreçler belirlenirken, tekrarlanabilir olmasına dikkat edilmektedir. Ancak böyle olduğu takdirde süreçler üzerinde kontrol noktaları belirlenip, bir standart oluşturulabilir. Böylece mevcut süreçlerin kontrol altına alınması gerçekleştirilebilmektedir. Ayrıca belli bir standartta yerleşmiş olan süreç üzerinde yapılabilecek en küçük bir iyileştirme, sürecin tekrarlanmasından dolayı, iyileştirmeye ayrılan kaynağın geri dönüşümü ile birlikte çok büyük bir kazanç sağlamaktadır.

2.3. Sürecin Temel Unsurları

Bir süreci süreç yapan ve yönetilebilir hale getiren temel öğeler on başlıkta sıralanır [7]:

Tedarikçiler: Sürecin girdilerinin bir veya bir kaçını temin eden kişi ve/veya kuruluşlardır. Tedarikçiler organizasyon içinden veya dışından olurlar.

Girdiler: Süreci harekete geçiren ve sürecin dış çevresinden tedarikçiler tarafından katılan unsurlardır.

Çıktılar: Girdilerin, süreç içinde müşteri ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde katma değer yaratmasını sağlayan dönüşümün sonucunda ortaya çıkan ürün veya hizmettir.

Müşteriler: Sürecin çıktılarını kullanan ve/veya onlardan yararlanan organizasyon içinden veya dışından kişi ve/veya kuruluşlardır.

Süreç sahibi: Sürecin bütünü konusunda bilgi sahibidir ve sürecin bütünü yönetir. Süreç sonuçlarını değerlendirerek bu sonuçlardan en çok etkilenen müşterilerini tanıyan, beklentilerini takip eden ve süreç çıktılarından birinci dereceden sorumlu olan kişilerdir.

Süreç sorumlusu: Sürecin ilgili kısımlarını yürüten, temsil eden ve organizasyonda süreç sahibine bağlı çalışan kişilerdir.

Süreç ekibi: Süreç ve/veya süreci oluşturan alt süreçler bazında iyileştirme ve geliştirme yapan ekiptir.

Süreçteki faaliyetler: Girdilerini, çıktıya dönüştüren süreç içerisinde yer alan faaliyetlerdir.

Müşteri gereksinim ve beklentileri: Sürecin çıktısı olan ürün ve hizmetlere ilişkin olarak müşteri tarafından veya müşteri adına tanımlanmış özelliklerdir.

Süreç performans ölçütleri: Sürecin, müşteri ihtiyaç ve beklentilerini karşılama düzeyini ölçmeye yarayan göstergelerdir.

2.4. Süreçlerin Sınıflandırılması

Süreçler, kuruluşlar için önem düzeyine göre sınıflanabilir. Bir organizasyonun misyonunu yerine getirmesine yönelik olarak gerçekleştirilen Süreçler 'önemli süreçler olarak adlandırılır.

Ayrıca süreçler operasyonel, destek ve yönetim süreçleri olarak da sınıflandırılabilir [8].

Operasyonel süreçler: Doğrudan kuruluşun dış müşterilerinden gelen taleplerle başlarlar. Dış müşteriye ürün ya da hizmet sunulmasıyla sonuçlanırlar. Örneğin herhangi bir işletmenin ana süreçleri; pazara sunma, ürün sunma ve hizmet sunma süreçleri olabilir. Pazara sunma sürecinin alt süreçleri; iş geliştirme süreci, teknoloji yönetimi süreci ve ürün geliştirme süreci olabilir. Pazara sunma ana süreci; hedef pazardaki tüketici istek ve beklentilerinin algılanması ve teknolojik gelişmelerle bu istek ve beklentilerin fazlasıyla ürüne yansıtılması ve üretime hazırlık yapılması süreçleri bütünüdür. Ürün sunma ana süreci; malzeme yönetimi, üretim ve dağıtım alt süreçlerinden oluşur. Hizmet sunma ana süreci; satış ve satış sonrası hizmetler süreçlerinden oluşur.

Destek süreçler: Şirket genelinde kaynakların optimum kullanımını sağlamak amacıyla aynı çatı altında toplanmış farklı uzmanlık alanlarından oluşur. Örneğin; insan kaynakları yönetimi, finansal kaynakların yönetimi, bilgi kaynakları yönetimi, sabit kaynakların yönetimi destek süreçlerdir.

Yönetim süreçleri: Tüm süreçlerin faaliyetlerini aynı hedefler doğrultusunda planlanmasını sağlayan süreçlerdir. Örneğin; planlama, izleme ve raporlama süreçleri yönetim süreçleridir.

2.5. Süreç Yönetimi

Bir organizasyonun süreçlerinin belirlenmesi, tanımlanması, sahip atanması, sürekli izlenmesi “Süreç Yönetimi” olarak adlandırılır. Süreç Yönetimi, içinde “iyileştirme” barındırmıyorsa, ona süreç yönetimi denmez. Benzer biçimde “Süreç iyileştirme” kavramı da “Süreç Yönetimi’ni” içerecektir; çünkü [9]:

- Tanımlarsanız, ölçebilirsiniz
- Ölçerseniz, yönetebilirsiniz
- Yönetirseniz, iyileştirirsiniz.

Süreç yönetimi müşteri ihtiyaçları ve taleplerine dayanarak anahtar süreçlerin değerlendirilmesi, analiz edilmesi ve buna bağlı performansın artırılması için yeni süreç tasarımı içeren sürekli gelişimi öngören bir yönetim felsefesidir [10]. Süreç Yönetimi mevcut süreçlerin işletme içerisinde kayıt altına alınarak aslında ne yapıldığının, nasıl yapıldığının, doğru yapıp yapılmadığının yönetimini ve kontrolünü sağlayan, bunları kayıt altına alan, sürekli iyileştirme çalışmaları ile süreci canlı tutan bir metodolojidir.

Süreçlerin başarılı bir şekilde yönetilebilmesi ve iyileştirilebilmesi için kuruluşun faaliyet alanlarına ait tüm süreçlerin tanımlanmış olması gerekmektedir. Bunun anlamı, sürecin sahibinin belirlenmiş, akış diyagramları çizilmiş, sınırları ve diğer süreçlerle ilişkileri gösterilmiş, ölçüt seti oluşturularak ölçme sisteminin tanımlanmış olmasıdır. Kurumun süreçlerle yönetilmesinin amacı, kişilerin/birliklerin performanslarının somut verilere dayandırılması ve sayılarla/verilerle ifade edilebilmesinin sağlanabilmesidir. Süreç yaklaşımı, sistem kurgulama aşamalarında, süreçlerin kuruluş faaliyetlerinin büyük resmini görerek oluşturulmasını, bu süreçlerin birbiriyle ilişkilerinin saptanmasını ve süreçlerin sürekli iyileştirilmesini destekleyen bir yaklaşımdır. Bu nedenle sistem kurgulanırken, kurumun asıl işi olan operasyonel süreçlerin ve bu süreçleri destekleyen destek süreçlerinin, yalın, uygulanabilir, anlaşılır ifadelerle belirlenmesi ve

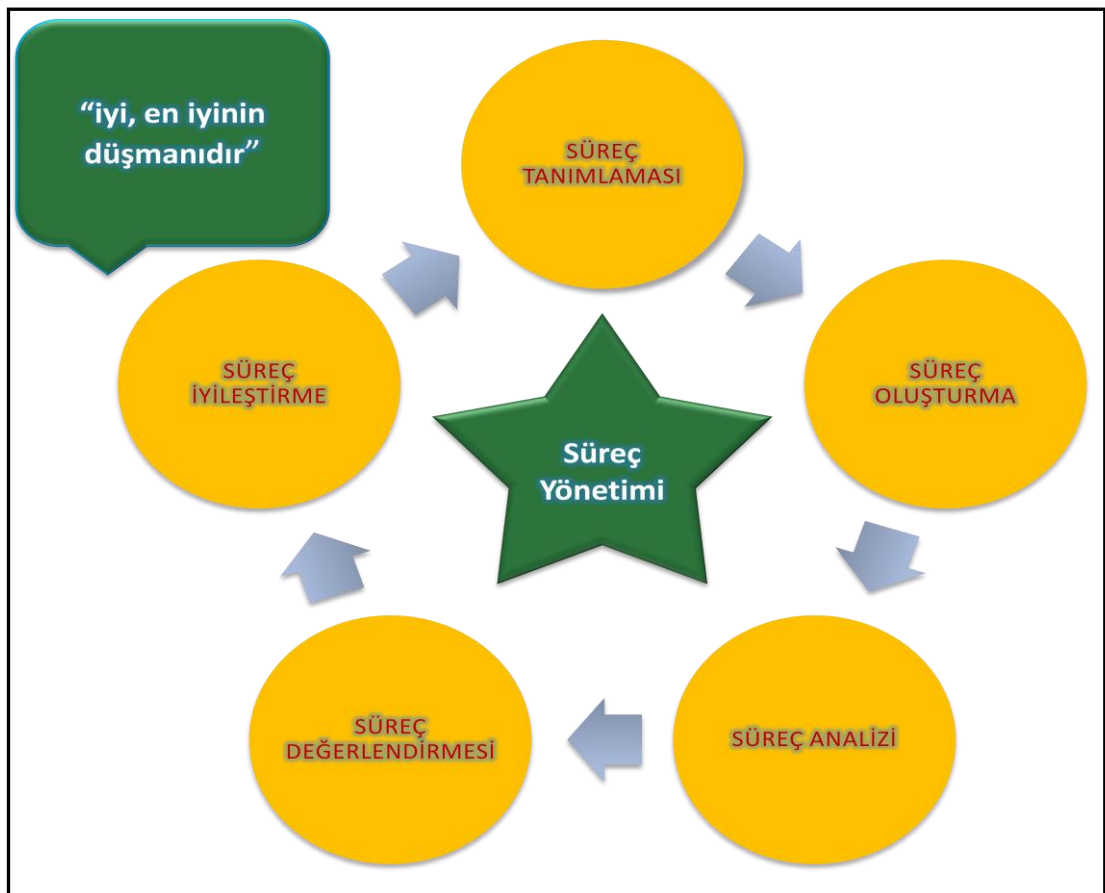
dökümanite edilmesi gereklidir. Süreçlerin belirlenmesinin ardından, bu süreçleri iyileştirmek amacıyla, gerçekçi ve ölçülebilir performans ölçüm kriterleri oluşturulmalıdır. Performans ölçüm kriterlerini uygulanabilir ve pratik bir şekilde belirlenmeyen kuruluşlar süreç iyileştirme faaliyetlerinde yerinde sayabilir ve sistem yeteri kadar iyileştirilemeyebilir. Süreç performans ölçüm kriterlerindeki sadelik ve pratik olarak uygulanabilirlik, ölçüm değerlerinin sağlıklı olarak alınmasına ve iyileştirme amaçlı olarak analiz edilmesine fırsat verebilir. Aynı zamanda, süreçlerin performanslarının ölçülmesinde, süreç sahiplerinin rolü ve etkililiği önemli ölçüde öne çıkabilir. Bu maksatla, süreç sahiplerine, kendi süreçlerini iyileştirmelerinin kuruluşa sağlayacağı katkılar konusunda, yeterli eğitim ve destek sağlanmalıdır. Kazanılan deneyimler, süreç performans ölçümlerindeki yetersizliğin, temelde süreç sahiplerinin kendi süreçlerine yeteri kadar sahip çıkmamalarından kaynaklandığını göstermektedir. Kuruluşların üst yönetimlerine, süreç sahipliği bilincinin yaygınlaştırılması ve benimsenmesi konusunda büyük roller düşebilir [11]. Süreç Yönetimi'ni uygulamaya geçirmekte takip edilecek aşamaları ise aşağıda belirtildiği gibi sıralanabilir [12]:

- Süreçlerin tanımlanması,
- Süreç sahiplerinin ve sorumlularının belirlenmesi,
- Süreç öğelerinin (girdi, çıktı, müşteri ve tedarikçi) tespiti,
- Süreç haritalarının çizilmesi,
- Süreç ölçüt ve göstergelerinin tespiti / güncellenmesi,
- Süreçlerin hedeflerinin tespiti / güncellenmesi,
- Kritik süreçlerin tespiti,
- Süreç analizi ve geliştirilmesi,

3. SÜREÇ İYİLEŞTİRME

İyileştirmeden yoksun bir süreç yönetimine tam anlamıyla süreç yönetimi denemez. Süreçlerin sürekli gözlemlenerek aksaklıklarının belirlenmesi ve bunların süreç iyileştirme yöntemleri ile iyileştirilmesi gerekmektedir.

Süreç iyileştirme; sürecin performans düzeyinin artırılmasıdır. Süreç performansı, sürecin kaynaklarının optimum şekilde kullanması ve bunun takibi şeklinde tanımlanabilir. Yapılan iyileştirmelerin ardından sürecin performansı arttıkça, yeniden işleme ve israf azalacağı için süreç daha hızlı işleyecek ve çevrim süresi kısılacaktır. Süreç iyileştirme, iş akışından katma değer oluşturmayan adımların çıkarılmasıdır [13]. Süreç İyileştirme süreç yönetiminin bir parçası olup süreç yönetimindeki yeri Şekil 3.1’de gösterilmiştir.

Şekil 3.1. Süreç yönetiminde süreç iyileştirmenin yeri

3.1. Süreç İyileştirme Metodolojisi

Literatürde değişik süreç iyileştirme metodolojileri mevcuttur. Bu metodolojiler tek başlarına öne sürüldükleri gibi Deming Döngüsü, 6 sigma, yalın 6 sigma, TKY (Toplam Kalite yönetimi), Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı (EFQM-European Foundation for Quality Management), İPK (İstatiksel Proses Kontrol) çalışmaları ile ele alınmıştır [14].

Süreç iyileştirme dört temel adımdan oluşmaktadır [15].

1. Hazırlık
  - Üst yönetimle süreçler hakkında görüşülmesi,
  - Süreçlerin ve süreç sahiplerinin belirlenmesi,
  - İyileştirilecek süreç veya süreçlere karar verilmesi,
  - İyileştirme ekip veya ekiplerinin oluşturulması.
2. Mevcut Durum Analizi
  - Taslak Süreç Haritası,
  - Süreçte çalışanlar ile görüşmeler.
  - Sürecin durumun ve iyileştirilecek alanların ortaya çıkması.
3. Sürecin Çözümlemesi
  - Hedef Koyma,
  - Sorunların kökenin tespiti,
  - İyileştirme seçeneklerini belirleme.
4. İyileştirmenin Uygulanması

Yukarda anlatılanlara ek olarak pilot uygulamalar yapılarak sürecin düzgün çalışıp çalışmadığı kontrol edilmeli, sürecin düzgün çalıştığından emin olduktan sonra eski süreç ortadan kaldırılarak yeni süreç pilot uygulamadan çıkarılıp ana süreç haline getirilmelidir. Süreç iyileştirme bir döngü olduğu için sürekli olarak sistemin performansı gözlemlenmeli ve iyileştirme çalışmalarına devam edilmelidir. Süreç iyileştirme metodolojisinin özet hali Çizelge 3.1'de gösterilmiştir [16].

Çizelge 3.1. Süreç iyileştirme metodolojisi özet tablosu

ADIM	YAPILAN AKTİVİTELER	KULLANILAN TEKNİKLER
1. İşletmenin İhtiyaçlarının Anlaşılması	-Vizyon ve stratejik amaçların oluşturulması	
	-Rakip analizlerin gerçekleştirilmesi	
	-Organizasyonel modelin oluşturulması	-Organizyonel modelleme
	-Mevcut uygulamaların değerlendirilmesi	-SWOT analizi
	-Amaçların örneklendirilmesi	-Güçlü alan analizi
	-Ölçülebilir Hedefler belirlenmesi	-Değişime olan istekliliğin değerlendirilmesi
	-Süreç amaçlarının geliştirilmesi	-Süreç önceliklendirme matrisi
	-Değişime olan istekliliğin değerlendirilmesi	-Pareto analizi
	-Onayların alınması	-Süreç performans tablosu
	-Öncelikli proje kaynaklarının temin edilmesi	
-Sürecin kıyaslanması		
2. Sürecin anlaşılması	-İş süreçlerinin tanımlanması	-ABC
	-Hiyerarşik yapının oluşturulması	-Süreç akış diyagramı
	-Süreçlerin sınırlarının belirlenmesi ve tanımlanması	-Sebep sonuç analizi
	-Sürecin modellenmesi	-IDEFO
3. Sürecin modellenmesi ve analiz edilmesi	-Modelin doğrulanması ve onaylanması	
	-Mevcut süreç performansının ölçülmesi	-Katma değer analizi
	-Sürecin analiz edilmesi	
4. Sürecin yeniden tasarlanması	-Sürecin kıyaslanması	
	-Performans kriterlerinin tanımlanması	-Kıyaslama
	-Modellemenin yapılması	-Yaratıcı sessiz çalıştaylar
	-İT gerekliliklerinin tespit edilmesi	-Beyin fırtınası
	-Yeniden tasarlanmış olan sürecin performansının tahmin edilmesi	
5. Yeni sürecin uygulanması	-Uygulamanın planlanması	
	-Uygulama için onayın alınması	
	-Değişim yöntemi planının gözden geçirilmesi	
	-Değişimin duyurulması	
	-Teknolojik gelişim	
	-Operasyonel olarak yeni sürecin yürütülmesi	
	-Çalışanların eğitimi	
	-Yeniden tasarlanan süreçteki değişimlerin yürürlüğe sokulması	
6. Yeni sürecin değerlendirilmesi	-Süreç yayılımının performansının yönetilmesi	-Aksiyon planı
	-Organizasyonel yaklaşımın revize edilmesi	-Değerlendirme ölçümü raporu
		-Müşteri ölçümü anketleri
7. Yeni sürecin tekrar gözden geçirilmesi	-Stratejik bakış açısının yönetilmesi	
	-Süreç amaçlarının oluşturulması	
	-Süreç performans göstergelerinin oluşturulması	-Süreç İyileştirme Matrisi
	-Hedeflerin karşılanabilmesi için plan oluşturulması	
	-Planın uygulanması	

3.2. Süreç Değerlendirme

Süreç değerlendirme aşaması, mevcut sürecin veya süreçlerin işleyişi hakkında bilgi sahibi olacağımız kısımdır. Yapılan değerlendirmelere göre her bir sürecin sınırı çizilir. İyileştirme yapılacak öncelikli süreçler belirlenir.

Kritik süreçler; kritik başarı faktörleri üzerinde etkisi büyük müşteri beklentilerine doğrudan cevap veren iyileştirmelerde öncelikli süreçlerdir. Kritik başarı faktörleri ise kuruluşu müşteri gözünde rakiplerinden farklı kılacak, pazarda rakibe göre üstün olmasını sağlayacak güçlenmesi ve odaklanması gereken yönlerdir [17].

Süreç yönetimi takımı, sürecin adımları dâhilinde gerçekleştirilen faaliyetleri özet olarak şematize ettikten sonra detaylı analiz için gerekli bilgileri toplamaya yönelik olarak plan yapar. Bu plan doğrultusunda takım üyeleri sürecin müşterileri ve katılımcıları ile görüşerek iç süreç performansı ve müşteri performansı hakkında bilgi alırlar. Kritik başarı faktörleri tespit edilir ve bu doğrultuda projenin kapsamı ve stratejik hedefler belirlenir. Bu adımı takiben süreç geliştirme planı hazırlanır [16].

3.3. Süreç Analizi

Basit bir anlamda süreçlerin tam ve hatasız olmalarını, faydalı sonuçlar üretebilmelerini sağlamak için süreçlerin analiz edilmesi gerekmektedir. Süreçlerin dizaynında analiz, yalnızca hataları bulmak için değil, amaçlarına ulaşmada ki etkisiz ve gereksiz faaliyetleri belirlemek içinde kullanılmaktadır. Tutarlı ve arzu edilen sonuçları sağlarken üretimi optimize etmeye çalışan süreçlerin dizaynında yardımcı olmaktadır. Süreç analizi, süreç tanımlamalarını yeniden gözden geçirir ve hataları ve kusurları belirler. Bu sonuçlar süreçleri yeniden gözden geçirip düzeltmek ve değerlendirmek için kullanılmaktadır. Bu yaklaşım geliştirme, analiz - proses dizaynı için temel yaklaşımdır [7].

Her sürecin kalitesi doğrudan ya da dolaylı olarak sürecin tasarımıyla bağlantılıdır. Bu nedenle sürecin başarılı bir şekilde yönetilmesinde süreç tasarımı büyük önem taşımaktadır. Ürün/hizmet kalitesinin artırılabilmesi için öncelikle sürecin kalitesinin iyileştirilmesi gerekir. Bu amaçla bu aşamada belirlenen performans ölçümlerinin etkin olabilmesi için, çalışanların içinde buldukları sürecin performans ölçütlerinin geliştirilmesinde söz sahibi olmaları gerekir. Yapılan değerlendirmeler sonunda hangi iyileştirmelerin hangi metotlarla uygulanacağı ortaya çıkmaktadır [18].

3.3.1. Süreç analiz teknikleri

Bazı süreç analiz teknikleri aşağıdaki gibidir [16].

Kıyaslama: İşletmenin sektördeki yerini daha iyi anlamak ve gerçekçi, ulaşılabilir hedeflerle sektörde en iyi olmak amacıyla dünyada mevcut en iyi uygulamaların araştırılması, bulunması, anlaşılması ve bu uygulamaların sürekli iyileştirme adı altında işletmeye uyarlanması sürecidir.

Beyin fırtınası: Belli bir konuda çok sayıda yaratıcı ve verimli fikir yaratmak için kullanılan, katılımcıların her türlü fikirlerini herhangi bir endişe taşımadan söylemesine olanak sağlayan bir tekniktir.

Kuvvet alan analizi: Bir amaca doğru ilerlemek veya iyileştirmek için izlenebilecek iki yol olan “performansı artırıcı kuvvetleri güçlendirmek” ve “performansı kötüye iten kuvvetleri zayıflatmak veya ortadan kaldırmak” üzerine yoğunlaşarak performansı etkileyen itici ve engelleyici kuvvetlerin beyin fırtınası yoluyla belirlenmesi çalışmasıdır.

Akış diyagramı: Süreci oluşturan ve görevin tamamlanması için gereken işlemler dizisinin grafiksel gösterimidir. Bu gösterim sayesinde sürecin daha iyi ve objektif bakış açısıyla anlaşılmasını, süreçteki işlerin, bunlar arasındaki ilişkilerin ve sıralanmalarının nasıl olduğunun görülmesini, sürecin genelinde

yaşanan darboğazların tespit edilmesini sağlar. Darboğaz, tıkanık ve hatalar tespit edildikten sonra bunların kök nedenleri tespit edilerek düzeltici ya da iyileştirici aksiyonlar alınarak ideal iş akışı yeniden çizilir.

Pareto diyagramı: Problemin nedenlerini en önemliden en önemsizine doğru sıralayan dikey bir çubuk grafiğidir. Bir sorunu çözmek veya sorunun temel nedenini belirlemek için bir başlangıç noktası seçmek amacıyla kullanılır. Sorunlar ya da sorunun temel nedenleri arasında bağıl önem sıralaması yapılmasında ise yaramaktadır.

Histogram diyagramı: Her kategorideki değişken değerlerin frekans dağılımını bir diyagram üzerinde göstermek için kullanılır. Belirlenen veri kümesinde veya periyodundaki farklı problemlerin tekrarlanma sayısı tespit edilir. Hangi problemin sıklık oranı daha fazla ise esas problem olarak seçilir ve geliştirme çabalarına başlanır.

Sebep sonuç diyagramı: Belirli bir problemin veya durumun olası nedenlerini belirlemek, ortaya çıkarmak için kullanılır. Grubun problemin içeriğine odaklanmasını sağlar Problem hakkındaki grup bilgisinin ortaya çıkmasını sağlar. Detaylı bir sebep-sonuç diyagramı balık kılıcı şeklinde, bu yüzden balık kılıcı diyagramı olarak da adlandırılır. Olası nedenlerin iyi bir şekilde tanımlandığı diyagramdan, en uygun neden ileriki analizler için belirlenir ve seçilir. Her sebep incelenirken, oluşabilecek sapmalar, değişiklikler düşünülmelidir [19].

Dağılım diyagramı: İki değişkenin ilişkili olduğu teorisini test etmek amacıyla bir değişken değiştiğinde diğer değişkenin durumunu göstermek için kullanılır. Olası sebep ve sonuç ilişkisini test etmek için bir tekniktir. [24]

Süreç analizinde kullanılan bu teknikler aynı zamanda Süreç iyileştirme tekniklerinde de yer almaktadır.

3.4. Süreç Haritası

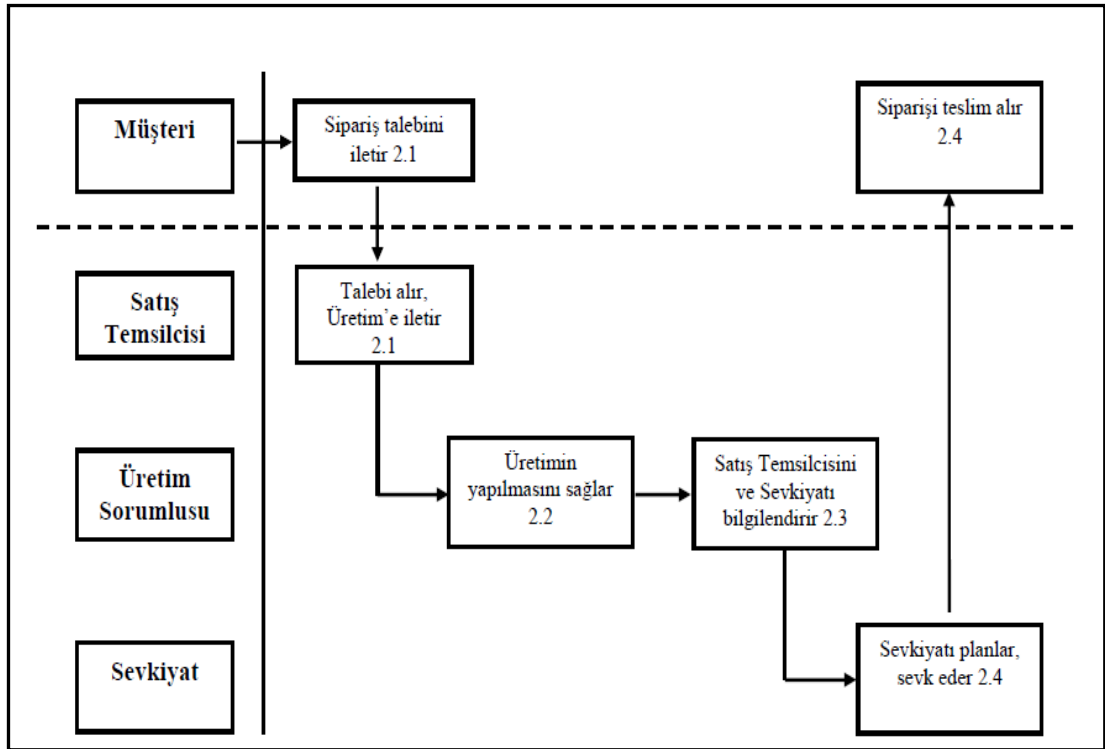
Süreç haritası bir süreçte yapılan işlerin ve işin akışının kolayca anlaşılmasını sağlayan ve süreci görsel hale getiren diyagramdır. Süreç haritası, süreçte tanımlanan aktiviteleri ve karar noktalarını gösterir. Bu sayede belirlenen organizasyonel hedeflere göre sürecin hangi aşamaları değiştirilmeli, hangi aşamaları desteklenmeli ve hangi adımları ortadan kaldırılmalı kararları alınabilir [20].

Süreç haritalama terimi ise, süreçleri tanımlamak, analiz etmek, geliştirmek ve iyileştirmektir. Süreç haritası işini anlamada ve süreç performansını iyileştirmede kullanılır [21].

Süreç haritaları aşağıdakileri bilgileri içerir [22]:

- Her bir işlem / eylem aşamaları,
- Aşamaların girdi ve çıktıları,
- Her bir aşamada alınacak kararları,
- Eylemleri ve işlemleri gerçekleştirecek bireyleri,
- Her bir aşama için gerekli süreyi.

Şekil 3.2'de bir süreç haritası örneği yer almaktadır [15].

Şekil 3.2. Müşteri sipariş alma süreci

3.5. Süreç Geliştirme

Mevcut süreçle ilgili uygulanacak çözüm yönetimi belirlendikten sonra yeni sürecin hayata geçirilme aşamasıdır. Tasarlanan yeni süreç bu aşamada pilot uygulamalar ile test edilir. Test sonuçlarına göre süreç iyileştirmenin performansı ölçülür. Test sonuçlarından olumlu performans alınmış ise son aşama olarak uygulama safhasına geçilir.

Oluşturulan süreç takımı daha önceki aşamalarda tasarladığı geliştirme planını pilot uygulama ve uygulamanın yerleştirilmesi olmak üzere iki safhada hayata geçirir. Pilot uygulama sırasında takım, süreç üzerinde gerçekleştirilen değişikliklerin istenen sonuçları ürettiğini doğrular. Alınan sonuçların beklendiği gibi olması halinde sıra uygulamanın yerleştirilmesine gelir. Süreç takımının yetki ve kaynaklarını aşmayan geliştirmeler, takım tarafından kolaylıkla organizasyona yerleştirilir [23].

3.6. Uygulama

Yapılan iyileştirme çalışmalarının uygulandığı ve hayat bulduğu adımdır. Daha önceden belirlenen iyileştirilecek süreç, önerilen çözüm yöntemi ve teknikleri ile geliştirilmiş, pilot uygulamalarla sistem performansından geçmiş ve önceki sürece göre daha katma değer yaratan bir süreç haline geldiği teknik olarak ispatlanmıştır. Uygulama ile birlikte iyileştirilen süreç pilot süreç olmaktan çıkarak işletmede uygulanan ana süreç haline gelmiştir. Hiç şüphesiz ki süreç yönetimi sürekli iyileştirmeyi de içeren bir yönetim felsefesi olduğu için yeni süreç gözlemlenerek süreç devamlı geliştirilme aşamasında olmalıdır. Böylece sistemin çalışma performansı her seferinde daha da iyileşerek mükemmel yakın bir süreç yönetimi sağlanacaktır.

3.7. Literatür Taraması

Süreç iyileştirme konusu literatürde sıkça çalışılan bir konu olması nedeniyle çok fazla kaynak bulunmaktadır. Bu nedenle çalışmada sadece bankacılık sektörüne yönelik süreç iyileştirme çalışmaları araştırılmıştır.

3.7.1. Bankacılık sektörüne yönelik süreç iyileştirme çalışmaları

Cenk TÜRKER 2001 yılında “Bankacılık Sektöründe Süreç İyileştirmeye Yönelik Temel Kalite Kontrol Teknikleri: Bir Uygulama” adında bir yüksek lisans tezi yayınlamıştır. Teze göre hizmet sektöründe iyileştirme çalışmalarına yardım amacıyla araştırmalara ihtiyaç gerek duyulduğu belirtilmiştir. İyileştirme araçları içerisinde İstatistiksel proses kontrol (İPK) tekniklerinin nasıl uygulanabileceği ve nasıl sonuçlar alınacağı üzerinde durulmuştur. Bu amaçla tez kapsamında “Hesap Cüzdansız Para yatırma İşlemi” adında bir uygulama yapılmış ve uygulama sonucundaki bulgular yorumlanarak önerilerde bulunulmuştur. Uygulama amaç mevcut sürecin kontrol altında olup olmadığını İSK tekniklerini kullanarak bulmaktır. Uygulama sonucunda sürecin kontrol altında olduğu tespit edilmiş ama buna

rağmen işlem sürelerinde uzamalara neden olan bazı faktörlerin olduğu belirlenmiştir. Buna göre çözüm önerileri sunulmuş ve bu çözüm önerilerinin hayata geçirilmesiyle süreçte bir iyileştirmenin olacağı öngörülmüştür [24].

Onur Feray AYDIN 2007 yılında “Süreç İyileştirmede Bilgi Yönetimi Uygulamalarının Kullanılması Üzerine Bir Vaka Analizi” isimli yüksek lisans tezi yayınlamıştır. Çalışmanın ana konusunda bilgi yönetimi ile süreç iyileştirme çalışmaları arasında bağlantı kurulmaya çalışılmıştır. Bu teze göre bilgi yönetimin en yoğun olduğu bankacılık sektöründe bir saha çalışması yürütülmüş ve bilgi yönetiminin bankacılık sektöründeki önemini değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda çalışmaya katılan banka çalışanları ön ofis ve arka ofis çalışanları olarak karşılaştırılmış ve arka ofis çalışanlarının bilgi yönetimi uygulamalarından sağladıkları faydanın daha çok olduğu tespit edilmiştir. Sistem performansı olarak da gene arka ofis çalışanları sistem performansını daha başarılı bulmuştur. Ayrıca bilgi yönetiminden elde edilecek faydalar arasında “uzun vadede firmanın finansal gücünün artması” sonucuna ulaşılmıştır [16].

Pınar ŞENDİKİCİ 2009 yılında “Süreç Yönetimi ve Hizmet Sektöründe Bir Uygulama” isimli bir yüksek lisans tezi yayınlamıştır. Tezde sürekli iyileştirme yönteminin nasıl kullanılacağı konusuna değinilmiştir. Uygulama özel bir bankada örnek olaya dayalı yapılmıştır. Özel bankanın iki şubesinde birinde pilot uygulamalar yapılmış olup iyileştirilecek süreç olarak kredi işlem süreci seçilmiştir. Çalışma sonucunda iyileştirme yapılmış süreçler ile iyileştirme yapılmamış süreçler karşılaştırılmış ve sistemin performansı hakkında yorumlar yapılmıştır. Pilot şubelerin iyileştirmeden sonraki 3 aylık dönemde kredi performansı incelenmiştir. İnceleme sonuçlarına göre kredi başvuru sayısının çok olmasına rağmen işlemdeki kredi sayısının azlığı nedeni ile sistem performansının düşük olduğu tespit edilmiştir. Çalışma kapsamı ile ilgili uygulama sonucunda önerilerde bulunulmuştur [6].

Yao SHEN 2012 yılında “Continuous Process Improvement(CPI) in Banking Sector and a Model Design for Performance Enhancement” isimli bir makale yayınlamıştır. Makaledeki amaç; bankadaki sürekli iyileştirme çalışmalarının analizi ve dizaynı, iyileştirme çalışmalarının banka için yararları, rekabet koşullarına etkisi, süreçlerin banka sistemi için yeniden verimli bir şekilde nasıl tasarlanabileceği (processing bank system PBS) üzerinedir. Çalışmada CPI, teorik olarak analiz edilmiş ve geliştirilmiştir. LLS kavramı PBS’de süreçleri dinamik olarak oluşturmada kullandığı ana bir araçtır. Bir kavramsal model olarak CPI-PBS hybrid deployment modeli önerilmiştir. Analiz sonuçlarına göre CPI teorisinin hizmet sektörüne iyi bir etkiye sahip olduğu; fakat uygulanabilirliğinin ve esnekliğinin göz önüne alınması gerektiği, ticari bankalardaki süreç iyileştirmenin dinamik olarak ilerleyen sürekli bir süreç olduğu ve PBS’nin bankalara uyarlandığında sinerjik bir etki oluştuğu, PBS’nin stratejik amacını anlamada LLS ise tek başına yeterli olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır [25].

3.7.2. Raporlamaya yönelik süreç iyileştirme

Literatürde raporlamaya yönelik Süreç iyileştirme olarak herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Özellikle bu kapsamda çalışma literatürde bir ilk olma özelliği taşıyacak olup gelecekteki çalışmalara ışık tutacaktır.

Süreç yönetimi ve süreç iyileştirme felsefesinin mantığı tam olarak anlaşıldıktan sonra bu yöntem çeşitli başlıklar altında süreç olan her sisteme uyarlanabilir. Önemli olan sürecin ne olduğunu ve iyileştirme yapılacak süreçlerin neler olacağını belirlemektir. Bundan sonrası için süreç geliştirme ile ilgili yöntem belirlenip uygulama aşamasına geçilebilir.

4. BANKA UYGULAMASI

Uygulama yapılan banka gizlilik açısından ABCBank olarak tanımlanmıştır. Uygulamada ve raporlarda kullanılan veriler gizlilik açısından gerçeği yansıtmamaktadır. Uygulamada kullanılan kodların ise amaca yönelik olarak paylaşılmasında bir sakınca görülmemiştir.

4.1. İşletme Tanıtımı

ABCBank, çağdaş bankacılık yöntemleri ve uygulamalarıyla Türkiye'nin tasarruf düzeyinin gelişim sürecine katkıda bulunmaktadır. ABCBank; bölgesinin en iyi, en çok tercih edilen ve değer yaratan bankası olma vizyonu doğrultusunda, kendi kültüründen aldığı güçle, kendisine emanet edilen varlık ve değerleri etkin ve verimli yöneterek müşteriler, çalışanlar, hissedarlar ve topluma kattığı değerleri sürekli artırma misyonuyla hareket etmektedir.

Kurumsal, ticari ve küçük işletme bankacılığının yanı sıra bireysel ve özel bankacılık alanlarında da çağdaş bankacılık ürün ve hizmetleri sunan ABCBank, özellikle bir alanda değil, tüm finansal alanlarda uzmanlaşmış, Türkiye'nin önde gelen bankalarından biridir. Temel bankacılık ürün ve hizmetlerine ek olarak yatırım bankacılığı ve sermaye piyasası faaliyetlerinde de bulunan ABCBank, iç ve dış ticaretin finansmanında öncü bir rol üstlenmektedir. Ayrıca, finansal iştirakleri aracılığıyla sigortacılıktan finansal kiralama ve factoring hizmetlerine kadar geniş bir yelpazede yer alan finansal ürünleri çağın gerektirdiği yüksek teknolojilerle müşterilerine sunmaktadır.

Kurulduğu günden bu yana faaliyetlerini ülke ekonomisinin büyümesi, gelişimi ve dünya ekonomisiyle bütünleşmesine katkıda bulunmak amacıyla sürdüren ABCBank, bugün Türk bankacılığında köklü bir geleneğin ve deneyimin simgesi olmuştur. Banka, bundan böyle de sektörünün en iyi hizmet sağlayıcıları arasındaki yerini güçlendirerek, sürdürülebilir büyüme stratejisi doğrultusunda hissedarlarına ve ekonomiye daha fazla değer katmak için

gerekli olan tüm bileşenlere sahiptir.

ABCBank'ın temel değerleri; güvenilirlik, sosyal sorumluluk, sonuç odaklılık, müşteri odaklılık, yenilikçi olmak, takım olmak, sadakat ve liderlik olarak özetlenebilir. ABCBank, sosyal sorumluluk bilinciyle, uzun yıllardır spora ve kültür sanat hayatına yaptığı katkılarla örnek bir kurum olarak da Türk finans sektöründe önemli bir role sahiptir.

4.2. Uygulamanın Amaç Ve Önemi

Süreçlerle yönetim son zamanlarda giderek önemi artan bir trend haline gelmiştir. Bu amaçla işletmeler kâğıt üzerinde işleyen süreçlerini daha kolay takip edilebilen daha iyi sonuçlar veren yazılım araçları ile yönetme yoluna başvurmuştur ki bu globalleşen dünyamızda kaçınılmaz bir durumdur. Rakiplerden bir adım öne geçmek için süreçlerin etkin bir şekilde yürütülmesi ve bunu yaparken de en kısa sürede ve doğru sonuçlar veren bir yöntem oluşturulması gerekmektedir. Oluşturulan Süreç yöntemlerinin de süreç iyileştirme çalışmaları ile kontrol altında tutulması ve bunun bir yönetim felsefesi haline getirilmesi rekabet halinde olan işletmeler için kaçınılmaz bir konudur.

Bu çalışmada; bir bankadaki mevcut raporlama sistemdeki eksiklerinin gözlemlenerek giderilmesi amacıyla süreç iyileştirme çalışması yapılmıştır. Raporlamaların önemi işletmeler için büyüktür. İşletmenin kaynaklarını doğru kullanıp kullanmadığı, mevcut işleyişin nasıl gittiği, işleyen süreçlerin sonuçları kısa ve özet tablolar içeren raporlar sayesinde olmaktadır. Böylece üst yönetim, sistemin işleyişi hakkında karar sahibi olmakta ve firmanın geleceği hakkında raporlamalara yönelik kararlar vermektedirler. Bu kapsamda raporların hatasız ve kontrollü bir şekilde hazırlanması son derece önemlidir.

Raporlar hazırlanırken ne kadar otomatikleştirilirse insan kaynaklı hataların da önüne geçilmiş olur. Bu nedenle raporlama süreçleri gözlemlenerek süreçler üzerinde nasıl iyileştirmeler yapılacağı belirlenmelidir. Raporlamanın temeli verilerin özet halini sunmaktır. Etkin bir veri yönetim programı ile raporlama yapılabilirse süreç kısmen de olsa kontrol altına alınabilir. Süreç kontrol altına alındığı zaman daha kısa sürede, daha az gayretle doğru bir raporlama yapılabilir. Zamanla yapılan sürekli iyileştirmelerle mükemmel yakın raporlar almak kaçınılmazdır.

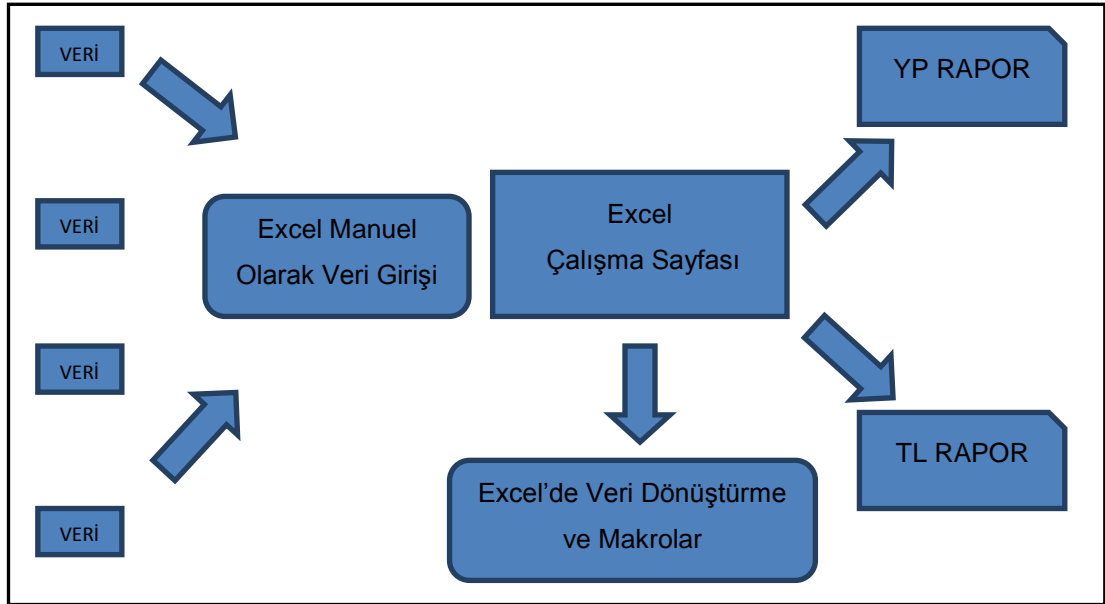
Süreç iyileştirme çalışmalarının her alanda olduğu gibi raporlamaya yönelik yapılması işletmenin diğer işletmelere karşı fark yaratmasına imkân verecektir. Bu nedenle işletmeler raporlamaya yönelik süreç iyileştirme çalışmalarına önem vermelidir.

Çalışmada raporlama sistemi süreç iyileştirme çalışması kapsamında Visual Basic (VB) programla dili ile Access-Excel tabanlı bütünleşik bir program oluşturulmuş ve oluşturulan yeni sistemin performansı değerlendirilmiştir.

İnsandan kaynaklı hataların önüne geçilebilmesi için mümkün olduğunca manuel olarak yapılan işlerin otomatikleştirilmesi gerekmektedir. Bunun içinde her sektöre özgü otomatik sistemler ve süreçler oluşturulmalıdır. Çalışmamız çoğunlukla manuel olarak yapılan bir raporlama sürecinin nasıl daha otomatik ve kontrollü hale getirilebileceği üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu amaçla verilerin yönetiminin, kontrolünün ve dönüşümünün daha hızlı ve doğru bir şekilde yapabilen Access-Excel tabanlı VB programla dili ile oluşturulmuş yeni bir raporlama süreci önerilmiştir.

Raporların çevrim sürelerinin kısaltılması, daha kontrollü raporlama yapılabilmesi, insandan kaynaklı hataların önüne geçilebilmesi, raporların belirli bir süreç dâhilinde yönetilebilmesi ve sürekli iyileştirilebilmesi açısından çalışma büyük bir öneme sahiptir.

4.3. Mevcut Durum Analizi

Şekil 4.1. Mevcut durum

Mevcut sistem Şekil 4.1'de görülmektedir. Veriler Excel'e manuel olarak girilmekte hatalı veya eksik veri olması durumunda kontrol zorlaşmaktadır. Veri girişleri Şekil 4.2'de görüldüğü gibi birden çok sayfada takip edilmektedir. Bu bakımdan verilerin aktarımı ve hazırlanma süresi uzamakta ve etkin bir kontrol yapılamamaktadır. Kurların sisteme alınması, banka uygulaması ile bağlantı sağlanarak VB makrosu ile yapılmaktadır. Şu anki mevcut durumda tek otomatik olarak yapılan işlemin bu olduğu söylenebilir. Diğer sayfalarda yer alan veriler manuel olarak çekilmekte ve ilgili hücrelerde gömülü olan formüller sayesinde Yabancı Para (YP) ve Türk Lirası (TL) kaynak maliyeti raporu oluşmaktadır.

		12.04.2013	15.04.2013	16.04.2013	17.04.2013	18.04.2013
2	USD	1.77	1.77	1.75	1.77	1.76
3	AUD	1.8667	1.8486	1.8123	1.8329	1.8116
4	DKK	0.31142	0.31049	0.30682	0.31288	0.30803
5	SEK	0.27921	0.27736	0.27296	0.27812	0.27029
6	CHF	1.9049	1.9032	1.8823	1.9177	1.8894
7	JPY	1.7798	1.8034	1.7973	1.7997	1.7972
8	CAD	1.7525	1.7377	1.7107	1.7312	1.7162
9	NOK	0.31617	0.30908	0.30451	0.3092	0.30351
10	GBP	2.7247	2.7125	2.6768	2.7182	2.6831
11	SAR	0.47199	0.472	0.46665	0.472	0.46932
12	EUR	2.3217	2.3148	2.2873	2.3327	2.2959
13	RUB	0.05731	0.05697	0.05567	0.05666	0.05529
14	BHD	4.6953	4.6953	4.642	4.6952	4.6686
15	IQD	0.00152	0.00152	0.0015	0.00152	0.00151
16	CNY	0.28592	0.28608	0.28297	0.28673	0.28479
17	TL	0	0	0	0	0
18	ETL	1	1	1	1	1
19	ALT	88.16	81.83	80.19	80.2	82.29
20	/100 JPY	0.017798	0.018034	0.017973	0.017997	0.017972

Şekil 4.2. Veri giriş sayfaları

4.3.1. Mevcut durumda yapılan işlemler ve çevrim süreleri

Mevcut Sistemde haftalık hazırlanan rapor ortalama 35 dakika süre zarfında hazırlanmakta olup toplamda 12 sayfadan oluşmaktadır. Yapılan işlerin detaylı açıklaması Çizelge 4.1'de gösterilmiştir.

Çizelge 4.1. Mevcut süreçler

MEVCUT SÜREÇ						
No	Sayfa Adı	Süreç Adı	Yapılan İşlem	İşlem Tipi	Kontrol	Çevrim Süresi
1	KURLAR	KUR ÇEKME	Bankacılık uygulamasına bağlanarak ilgili tarihin kurlarının sisteme çekilmesi	OTOMATİK	Manuel Kontrol	1 Dakika
2	MİZAN	MİZAN ÇEKME	TL ve YP muhasebe hesaplarının yer aldığı mizanların sisteme çekilmesi ve formüllü alanların manuel olarak ötelenmesi	MANUEL	Manuel Kontrol	1 Dakika
3	VERİLER GİRİŞİ	VERİ ÇEKME	Gerekli verilerin manuel olarak sayfadaki ilgili hücrelere taşınması	MANUEL	Manuel Kontrol	16 DAKİKA
3,1	VERİLER GİRİŞİ	BANKALAR MEVDUATI VERİ ÇEKME ALT SÜREÇ 1	Verinin ilgili yere giderek açılması ve gerekli alanların kopyalanarak veriler girişi sayfasındaki ilgili hücreye taşınması	MANUEL	Manuel Kontrol	2 DAKİKA
3,2	VERİLER GİRİŞİ	REPO ORTALAMA VERİ ÇEKME ALT SÜREÇ 2	Beş Günlük repoların Access'e çekilerek repoortalama sorgusunun çalıştırılması ve çalıştırılan sorgu verilerini manuel olarak veri girişi sayfasında ilgili alana taşınması	OTOMATİK MANUEL	Manuel Kontrol	5 DAKİKA
3,3	VERİLER GİRİŞİ	İŞLETME MALİYETİ HESAPLAMA ALT SÜREÇ 3	Ay başlarında yapılan bir işlemdir.İlgili alanlara gerekli veriler teker teker alınarak taşınır.	MANUEL	Manuel Kontrol	8 DAKİKA
3,4	VERİLER GİRİŞİ	YP REPO ORTALAMA VERİ TAŞIMA ALT SÜREÇ 4	Mail olarak gelen veriler sayfadaki ilgili alanlara taşınır	MANUEL	Manuel Kontrol	1 DAKİKA
4	Zorunlu Karşılık	ZORUNLU KARŞILIK VERİLERİNİN TAŞINMASI	İlgili tarihli veriler açılarak Zorunlu Karşılık sayfasına taşınır	MANUEL	Manuel Kontrol	2 DAKİKA

Çizelge 4.1. Mevcut süreçler (Devamı)

No	Sayfa Adı	Süreç Adı	Yapılan İşlem	İşlem Tipi	Kontrol	Çevrim Süresi
5	Krediler	KREDİ VERİSİ TAŞIMA	İlgili tarihli kredi verileri açılarak manuel olarak taşınır.Formül kontrolü yapılır.	MANUEL	Manuel Kontrol	4 DAKİKA
6	TL Maliyet	TL MEVDUAT VERİSİ TAŞIMA	5 günlük tl mevduat veri ilgili dosyalar açılarak taşınır	MANUEL	Manuel Kontrol	4 DAKİKA
7	YP Maliyet	YP MEVDUAT VERİSİ TAŞIMA	5 günlük yp mevduat verisi ilgili dosyalar açılarak taşınır	MANUEL	Manuel Kontrol	4 DAKİKA
8	Tahvil	GÜNCEL TAHVİL VERİLERİNİ TAŞIMA	İlgili tarihli dosya açılarak tahvil sayfasındaki ilgili alana taşınır	MANUEL	Manuel Kontrol	1 DAKİKA
9	ZK	SABİT SÜREÇ	ZK oranları değiştiği zaman güncellenir	MANUEL	-	-
10	Açıklama	SABİT SÜREÇ	Herhangi bir açıklama olduğu zaman yazılır	MANUEL	-	-
11	TL KAYNAK MALİYETİ	TL KAYNAK MALİYETİ RAPORU	Veriler çekildikten sonra oluşan rapordur.Rapor excel'deki gömülü formüller sayesinde veriler çekildikten sonra otomatik olarak oluşur	MANUEL	Manuel Kontrol	1 Dakika
12	YP KAYNAK MALİYETİ	YP KAYNAK MALİYETİ RAPORU	Veriler çekildikten sonra oluşan rapordur.Rapor excel'deki gömülü formüller sayesinde veriler çekildikten sonra otomatik olarak oluşur	MANUEL	Manuel Kontrol	1 Dakika
					TOPLAM HAZIRLANMA SÜRESİ	35 DAKİKA

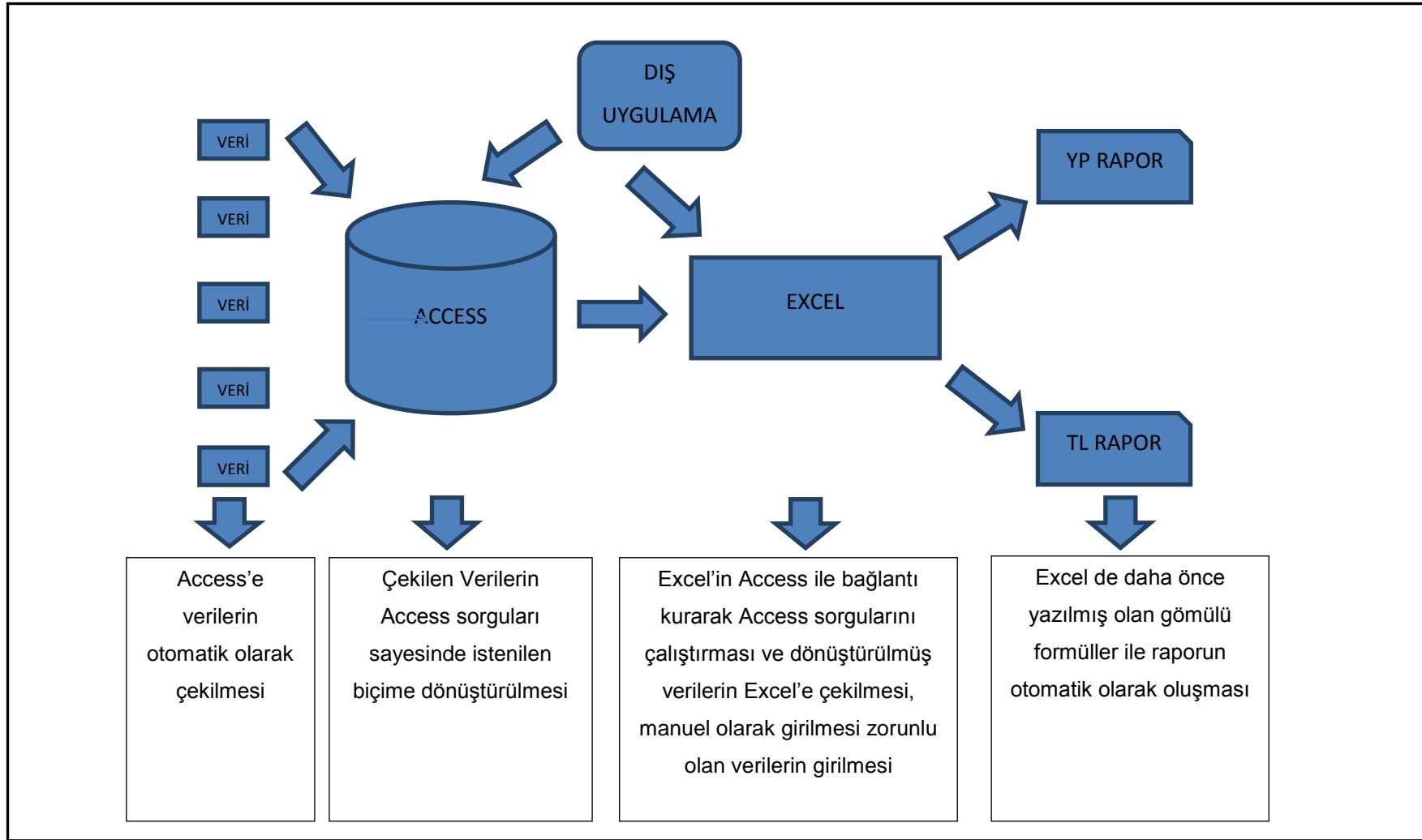
4.3.2. Mevcut durumda gözlemlenen aksaklıklar

Mevcut durumda haftalık 12 sayfadan oluşan ve ortalama 35 dakikada hazırlanan raporda gözlemlenen aksaklıklar aşağıda verilmektedir:

- Verilerin birden çok sayfada takip edilmesi buna yönelik gereksiz kağıt israfı,
- Veri kontrolünün sağlıklı bir şekilde takip edilememesi,
- Rapor hazırlama süresinin veri yönetimindeki aksaklıklar yüzünden gereğinden uzun sürmesi,
- İnsandan kaynaklı hataların önüne geçilememesi,
- Manuel olarak yapılan işlemlerin yoğunluğu,
- Raporlama sürecinin karmaşık olması.

4.4. Önerilen Sistem

Yukarıda bahsedilen eksikliklerin giderilmesi için öncelikle etkin bir veri yönetiminin sağlanması gerekmektedir. Bunun içinde veri yönetimin sağlayacak Access–Excel ve dış uygulamalarla bütünleşik bir veri yönetim programının oluşturulması ön görülmektedir. Veri Yönetim Programının programlama dili VB dir. Önerilen sistem süreci Şekil 4.3’de gösterildiği gibi olup: her bir iyileştirme adımı mevcut durum ile karşılaştırılmıştır. Yazılan program sonrasında rapor hazırlama süresinin ortalama 10 dakikaya düşeceği öngörülmektedir.

Şekil 4.3. Önerilen yeni süreç

Şekil 4.3'de gösterilen raporlama sürecinde rapor için gerekli olan veriler Access'e VB ile yazılmış kodlar sayesinde çekilmektedir. Çekilen veriler veri tablolarına kaydedilip; sorgularla işlenip ihtiyaç duyulan gerekli veriler haline dönüştürülmektedir. Ayrıca veriler Access de oluşturulmuş tablolara aktarılırken yapılması gereken hesaplamalarda (faiz hesaplaması, basit ve bileşik adat bulunması, kur çevirisi gibi) VB kodları ile otomatik olarak hesaplanmaktadır.

Veriler Access veri tabanına çekilirken, verilerin doğru olarak çekildiğinden emin olmak için rapor tarihine göre kontrol yapılmasını sağlayan ve yanlış tarihli verinin sisteme alınması durumunda veya sisteme kurların alınmaması durumunda verinin eksik olduğu uyarısını verecek bir kontrol mekanizması konulmuştur.

Raporlamadaki hesaplamalarda döviz alış kurlarından yararlanılmaktadır. Access VB ile yazılmış olan kodlar bankacılık uygulamasına otomatik olarak bağlanarak ilgili ayın döviz alış kurları oluşturulan sistemdeki Access tablosuna aktarılmaktadır. Tüm veri alma işlemleri tamamlandıktan sonra Access ile bağlantı kurması için yeni bir Excel çalışma dosyası tasarlanmıştır. Verilerin Excel'e aktarımı için Excel içerisinde oluşturulacak makrolardan yararlanılmıştır.

Bu makrolar verilerin alınmış olduğu Access'e otomatik olarak bağlanarak, Access deki sorguları çalıştırmakta ve rapor için gerekli olan verilerin transferini Excel'e aktarmaktadır. Ayrıca Excel bankacılık uygulamasına bağlanarak döviz alış kurlarını sisteme almaktadır. Manuel olarak girilen verilerde (repo ortalamaları, zorunlu karşılık oranları gibi) Excel'e girildikten sonra raporlama süreci tamamlanmaktadır.

4.5. Önerilen Sistemin Açıklaması

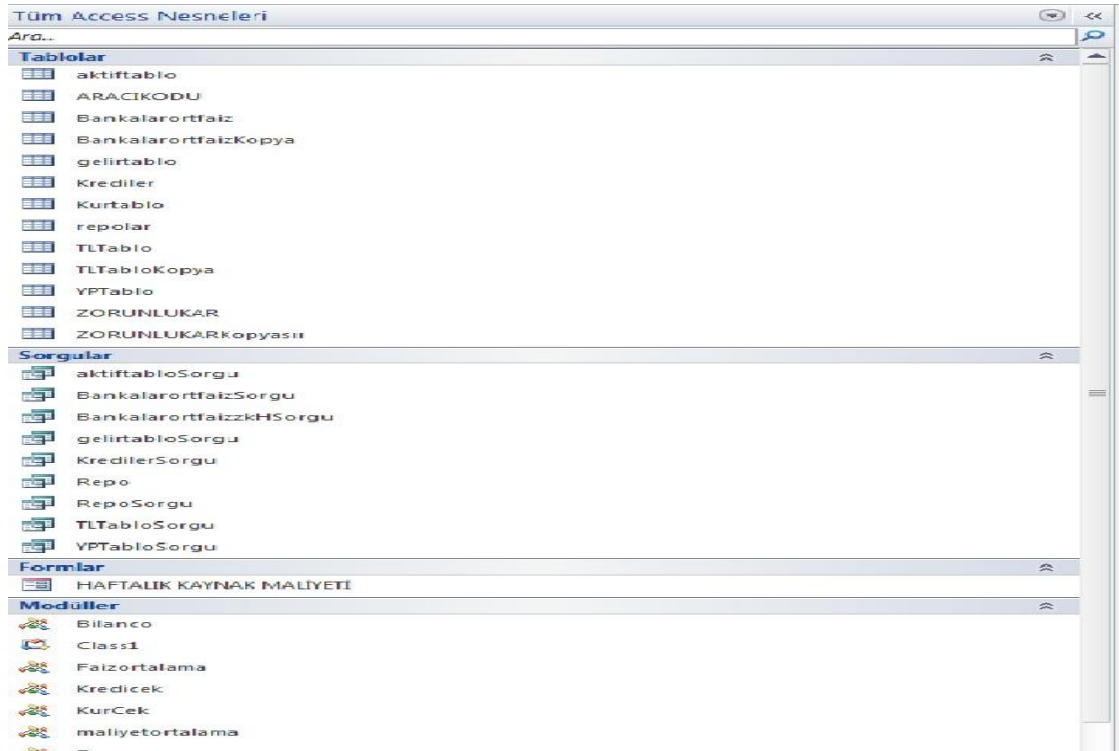
Bu bölümde, süreç iyileştirme adımları ve programın detaylı açıklaması önce mevcut sistemin işleyişi, sonra önerilen sistemin tanıtımı şeklinde karşılaştırarak yapılmıştır.

4.5.1. Access tasarımı

Oluşturulan Access veri yönetim programı dört ana kısımdan oluşmaktadır:

- Verilerin saklandığı tablolar,
- Verilerin dönüşümünü sağlayan sorgular,
- Verileri otomatik olarak Access'e taşıyan Modüller,
- Oluşturulan programın ara yüzü olan Form,

Şekil 4.4.'de oluşturulan Access nesneleri yer almaktadır.

Şekil 4.4. Access nesneleri

Şekil 4.4'deki "Kurtablo" hazırlanışı örnek olarak aşağıda anlatılmıştır.

"Kurtablo" hazırlanırken ihtiyaç duyulan verileri Access'e çekmek için her bir veri dosyasına ait ilgili bir veri tablosu oluşturulması gerekmektedir. Öncelikle Access deki diğer tablolarla bağlantılı ve tablolar içindeki hesaplamalarda da gerekli olan kur verilerinin çekileceği bir kur tablosu oluşturulmuştur. Çekilecek verilere uygun bir tablo tasarlanarak her bir veri alanını Şekil 4.5'deki gibi düzenlenmiştir.

Alan Adı	Veri Türü	Tanım
ID	Otomatik Sayı	
Tarih	Tarih/Saat	
USD	Sayı	
AUD	Sayı	
DKK	Sayı	
SEK	Sayı	
CHF	Sayı	
JPY	Sayı	
CAD	Sayı	
NOK	Sayı	
GBP	Sayı	
SAR	Sayı	
EUR	Sayı	
RUB	Sayı	
BHD	Sayı	
IQD	Sayı	
CNY	Sayı	
ALT	Sayı	
TL	Sayı	
TRY	Sayı	

Şekil 4.5. Örnek veri tablosu

Bu tezde VB de yazılan kodlara yer verilecek olup zaman zaman kodların detaylı açıklaması yapılacaktır. Kur verileri bankacılık uygulamasına bağlanarak görüntülenmektedir. Uygulama VB tabanlı olduğu için Access ve Excel ile bağlantı kurabilmektedir. Bankacılık uygulamasında kur alma ekranına gidilecek adımları makro olarak kaydeden bir kayıt yeri

bulunmaktadır. Her bir kullanıcı sisteme sicil numarası ve şifresi ile girmekte yapacağı işe göre uygulama içinde ilgili alanlara yönelmektedir. Uygulamayı açar açmaz makro kaydet butonuna tıkladığında uygulama içerisinde yapılan işlemler makro kodları ilgili yere kaydedilir. Sistem dışarıdan otomatik olarak çalıştırmak istendiğinde öncelikle sistemi açmasını sağlayan bir kod yazarak daha önce kaydı alınan makro kodları ile birleştirilmiştir. Sistem açılarak kur alma ekranına gelindikten sonra dış uygulamadan verileri Access'e alan kodlar yazılarak kur alma VB kodu tamamlanmış olmaktadır.

Şekil 4.6'da yukarıda bahsedilen Access'te yazılmış VB kodu yer almaktadır. Kod, üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci kısımda uygulamayı otomatik olarak çalıştıran kod yer almakta; ikinci kısımda yukarıda da bahsedilen uygulama adımlarını kaydeden makro yer almakta ve son bölümde ise verileri çekmek için yazılan kod bulunmakta olup numaralar ile bu bölümler gösterilmiştir.

```

Sub kurcekme ()
Dim MyApp As New CAViva

Set SESS = MyApp.sessions
dire$ = MyApp.SessionDir
Set MySession = sessions.Add(dire & ██████████)
Set PS = MySession.PS
rc% = MySession.SetSharing(3, "")
Set AppWin = MySession.AppWin
AppWin.Visible = True
rc% = MySession.Disconnect(True)
rc% = MySession.Connect(True)
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)
rc% = PS.SendString("D{Enter}")
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)
rc% = PS.SendString("E██████3{Enter}")
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)

If PS.GetData(9, 9, 21) = "Kullanıcı" Then
SİCİL = InputBox("LÜTFEN SİCİLİNİZİ GİRİNİZ")
rc% = PS.SendString(SİCİL, 9, 39)
End If
If PS.GetData(5, 10, 21) = "Şifre" Then
ŞİFRE = InputBox("LÜTFEN BİLGİSAYAR AÇILIŞ ŞİFRENİZİ GİRİNİZ")
rc% = PS.SendString(ŞİFRE, 10, 39)
rc% = PS.SendString("{Enter}")
End If

rc% = PS.SendString("18{Enter}")
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)
rc% = PS.SendString("X{Enter}")
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)
rc% = PS.SendString("B{Enter}")
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)
rc% = PS.SendString("B{Enter}")
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)
rc% = PS.SendString("7{Enter}")
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)

If PS.GetData(2, 15, 31) = "LK" Then
LK = InputBox("!.LÜTFEN TARİHİ GİRİNİZ!.")

rc% = PS.SendString(LK, 15, 54)
rc% = PS.WaitHostSettle(1200)

End If

rc% = PS.SendString("{Enter}")

```

Şekil 4.6. Dış uygulama kodu


```

tar = PS.GetData(2, 4, 25) & "/" & PS.GetData(2, 4, 22) & "/" & PS.GetData(4, 4, 28)
Dim rst As New ADODB.Recordset
rst.Open "select * from KURTABLO where KURTABLO.tarih=#" & tar & "#"; CurrentProject.Connection, adOpenKeyset, adLockOptimistic
    'If rst.EOF Then Exit Sub

    With rst

        If rst.EOF Then
            rst.AddNew
            !Tarih = PS.GetData(10, 4, 22)
            End If

        If PS.GetData(3, 10, 2) = "USD" Then !USD = PS.GetData(10, 10, 18)
        If PS.GetData(3, 11, 2) = "AUD" Then !AUD = PS.GetData(10, 11, 18)
        If PS.GetData(3, 12, 2) = "DKK" Then !DKK = PS.GetData(10, 12, 18)
        If PS.GetData(3, 13, 2) = "SEK" Then !SEK = PS.GetData(10, 13, 18)
        If PS.GetData(3, 14, 2) = "CHF" Then !CHF = PS.GetData(10, 14, 18)
        If PS.GetData(3, 15, 2) = "JPY" Then !JPY = CDbl(PS.GetData(10, 15, 18) / 100)
        If PS.GetData(3, 16, 2) = "CAD" Then !CAD = PS.GetData(10, 16, 18)
        If PS.GetData(3, 17, 2) = "NOK" Then !NOK = PS.GetData(10, 17, 18)
        If PS.GetData(3, 18, 2) = "GBP" Then !GBP = PS.GetData(10, 18, 18)
        If PS.GetData(3, 19, 2) = "SAR" Then !SAR = PS.GetData(10, 19, 18)
        If PS.GetData(3, 20, 2) = "EUR" Then !EUR = PS.GetData(10, 20, 18)
        If PS.GetData(3, 21, 2) = "RUB" Then !RUB = PS.GetData(10, 21, 18)
        If PS.GetData(3, 22, 2) = "BHD" Then !BHD = PS.GetData(10, 22, 18)

        ro% = PS.SendString("(Enter)")

        If PS.GetData(3, 10, 2) = "IQD" Then !IQD = PS.GetData(10, 10, 18)
        If PS.GetData(3, 11, 2) = "CNY" Then !CNY = PS.GetData(10, 11, 18)
        If PS.GetData(3, 14, 2) = "ALT" Then !ALT = PS.GetData(10, 14, 18)
        !TL = 1
        !TRY = 1

        End With

        rst.Update|

        rst.Close
        Set PS = Nothing

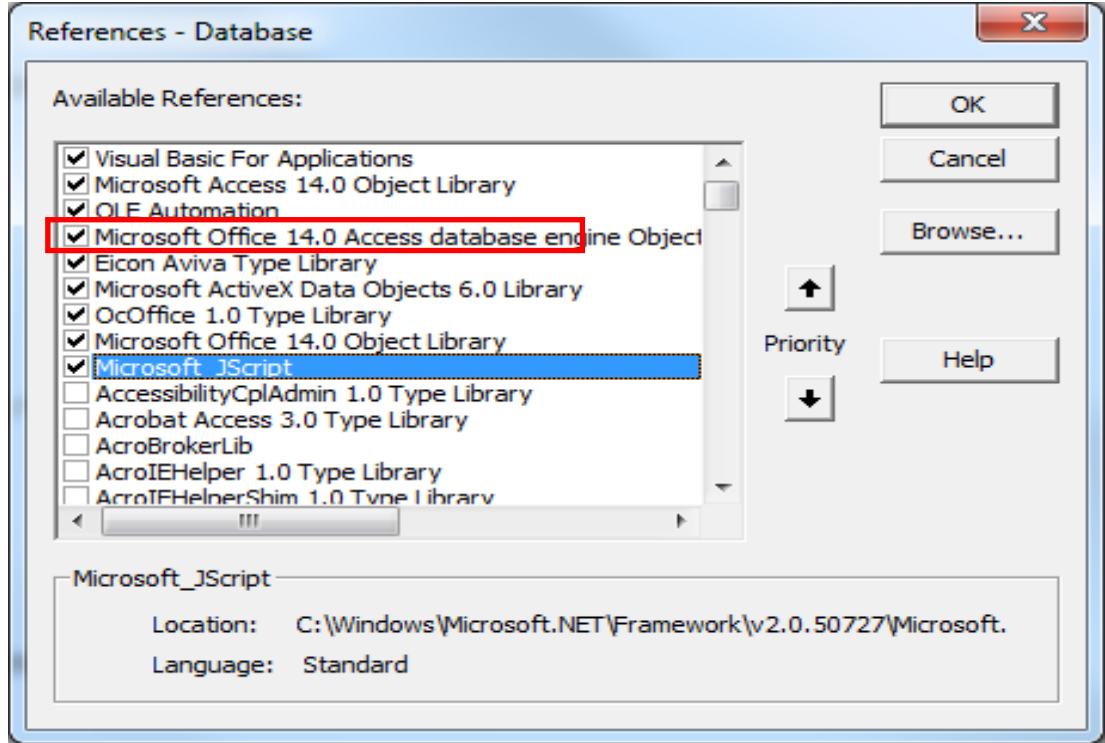
        MsgBox "BİTTİ"

    End Sub

```

Şekil 4.6. Dış uygulama kodu (Devamı)

Şekil 4.6'daki 1'nolu kod bankacılık uygulaması aviva'nın script kodlarından alınarak yazılmıştır. Yazılan kodun düzgün çalışabilmesi için VB deki Aviva referansının aktif olması gerekmektedir. VB' de standart bağlantılı programlar dışında diğer programlar aktif olmadığı için Aviva referansını Şekil 4.7'de görüldüğü gibi aktif hale getirilmiştir [26].

Şekil 4.7. VB referanslar

Kod 2 de yapılan işlemler ise tıpkı Excel'deki makro kaydet gibi gidiş adımlarını kaydeden Aviva programı makro kodlarından alınmıştır.

Kod 3 alanında ise yukarıdaki kodlar ile bağlantı kurabilecek ve verileri Access deki ilgili tabloya alınacak kodlar yazılmıştır. Aviva programında Şekil 4.8'deki ekranda görüldüğü gibi matematiksel olarak verilerin program üzerinde nerede yer aldığı koordinatları yer almaktadır. Şekilde kırmızı alan ile gösterilen koordinat 10/2 USD alanındaki U harfinin koordinatlarıdır. Sistemden de verilerin çekilebilmesi için VB de yazılacak kodlara bu alanlardaki ilgili koordinatların gösterilmesi gerekmektedir. Aşağıda yukarıdan alınan bir kod kesiti yer almaktadır.

If PS.GetData(3, 10, 2) = "USD" Then !USD = PS.GetData(10, 10, 18)

Kodda yazılan ifade “Eğer programdaki 10. Satırın 2. Sütunundan başlayarak 3 hanesi USD ise aynı satırda 18. Sütundan başlayarak 10 haneyi sisteme al” olarak ifade edilmektedir. Alınan bu veri Access de daha önce oluşturduğumuz “kurtablo” isimli tabloya kaydedilecektir.

MORE

FON YÖNETİMİ NE YAPILAN AY SONU VAZİYET MALİYETLERİ
25.04.2013 TARİHLİ KUR LİSTESİ:

DCN	DOV ALIS	DOV SATIS	DOV-CAPRAZ
USD	1.760000	1.840000	1.000000
AUD	1.815800	1.898100	0.969400
DKK	0.307920	0.321920	5.715700
SEK	0.266860	0.278990	6.595300
CHF	1.861600	1.946300	0.945400
JPY	1.772200	1.852800	99.310000
CAD	1.719600	1.797800	1.023500
NOK	0.299350	0.312950	5.879500
GBP	2.694700	2.817200	1.531100
SAR	0.469330	0.490670	3.750000
EUR	2.295700	2.400100	1.304400
RUB	0.056040	0.058580	31.407500
BHD	4.668700	4.880900	0.376980

08/13

Connected. API A

Şekil 4.8. Uygulama ekranı

Veri alma işlemi bittikten sonra veriler Şekil 4.9'daki kur tablosunda görülmektedir.

ID	Tarih	USD	AUD	DKK	SEK	CHF	JPY	CAD	NOK	GBP	SA
32	16.05.2013	1.79	1.7656	0.30923	0.26826	1.853	0.017501	1.762	0.30618	2.7247	(
31	09.05.2013	1.76	1.8011	0.31075	0.27079	1.8832	0.017835	1.7558	0.30648	2.734	(
30	02.05.2013	1.77	1.8106	0.31281	0.27344	1.9082	0.018202	1.7554	0.30677	2.7515	(
29	26.04.2013	1.76	1.8152	0.30786	0.26717	1.867	0.017877	1.727	0.30024	2.7215	(
28	25.04.2013	1.76	1.8156	0.30792	0.26686	1.8616	0.017722	1.7196	0.29935	2.6947	(
27	18.04.2013	1.76	1.8116	0.30803	0.27029	1.8894	0.017972	1.7162	0.30351	2.6831	(
26	11.04.2013	1.75	1.8402	0.30673	0.27351	1.8775	0.017572	1.7253	0.30481	2.6829	(
25	04.04.2013	1.77	1.8501	0.30482	0.27179	1.8718	0.018792	1.7449	0.30415	2.6748	(
24	28.03.2013	1.77	1.8466	0.30414	0.27157	1.8594	0.018798	1.7426	0.30303	2.6812	(
21	21.03.2013	1.79	1.8567	0.31097	0.2769	1.8944	0.0187	1.746	0.30642	2.7061	(
22	14.03.2013	1.78	1.8455	0.30931	0.27702	1.8692	0.018544	1.734	0.30997	2.659	(
23	07.03.2013	1.75	1.7927	0.30503	0.27336	1.8458	0.018639	1.6975	0.30637	2.6255	(
*	Yeni										

Şekil 4.9. Kur tablosu

Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 2'nolu mizan çekme süreci yer almaktadır. Mevcut süreçte TL ve yabancı para (YP) mizanlar Excel de veri alma yönetimi ile alınmakta ve daha sonra YP bakiyelerinin TL karşılıklarını bulmak için Şekil 4.10'da görülen mavi alanlardaki formüller ötelenmektedir. Böylece mevcut süreç tamamlanmaktadır.

GMUH TL MIZAN										GMUH YP KALAMOZA										MUHA SEBE	MUHA SEBE	KUYN ENST	KARLI GLI	USU GLI																																																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75

Şekil 4.10. Mizan çekme süreci

Mevcut sistemde görüldüğü gibi bu işlemler her raporlama zamanı rutin olarak yapılmaktadır.

Yeni önerilen sistemde iyileştirme adımı olarak yukarıda yapılan işlemleri otomatik olarak gerçekleştirecek bir makro kodu oluşturulmuştur. Kod oluşturmak için yapılan işlemler aşağıda tanımlanmıştır. Öncelikle programın tasarım aşamasında sadece bir sefere mahsus olmak üzere Şekil 4.11'deki kırmızı alanda gösterilen makro kaydet butonuna tıklanması gerekmektedir. Böylece yapılan tüm işlemlerin VB kodları arka planda kaydedilecek; yeni sistemde "Mizan Çek" butonu olarak yer alacak ve bir dahaki sefer için tekrar tekrar aynı işlemlerin yapılmasına gerek kalmayacaktır.

Şekil 4.11. Makro kaydetme

Yeni sistem için yeni bir Excel çalışma dosyası oluşturularak bundan sonraki süreç bu dosya üzerinden takip edilmektedir. Şekil 4.12'de yeni sistemde mizan çekme sürecinin görüntüsü yer almaktadır.

TL MIZAN		YP KALAMOZA		MUHAŞEBE	MUHAŞEBE	DÖVİZ CİNSİ	KARŞILIĞI	YENİ KARŞILIĞI
Skont	Skont Adı	Yeni	Döviz Cinsi	Skont	Döviz Cinsi	Skont Adı	Bakiye	
4	10 KASA	728.00 TL		1100 AUD		YÜRE EKİTİM DEPOSU	1.455.00 TL	110
6	1000 ŞUBE KASASI	646.58 TL		1100 CAD		YÜRE EKİTİM DEPOSU	9.565.00 TL	110
7	1001 ATM KASASI	081.42 TL		1100 CHF		YÜRE EKİTİM DEPOSU	1.730.00 TL	110
8	12 YILDIZI PARALAR	097.00 TL		1100 DKK		YÜRE EKİTİM DEPOSU	3.600.00 TL	110
9	1204 GRUP NAKİLLERİ	207.00 TL		1100 ETL		YÜRE EKİTİM DEPOSU	0.00 TL	110
10	20 TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI	285.42 TL		1100 EUR		YÜRE EKİTİM DEPOSU	8.888.26 TL	110
11	2000 VADESİZ SERBEST HESAP	265.42 TL		1100 GBP		YÜRE EKİTİM DEPOSU	2.954.88 TL	110
12	2001 VADELİ SERBEST HESAP	0.00 TL		1100 JPY		YÜRE EKİTİM DEPOSU	6.000.00 TL	110
13	2002 VADELİ SERBEST OLAMAYAN HESAP	0.00 TL		1100 NOK		YÜRE EKİTİM DEPOSU	65.000.00 TL	110
14	22 KURTİDİO BANKALAR	388.36 TL		1100 RUB		YÜRE EKİTİM DEPOSU	4.020.00 TL	110
15	2200 VADESİZ HESAP	388.36 TL		1100 SAR		YÜRE EKİTİM DEPOSU	8.139.00 TL	110
16	22000 KAMU MEVDUAT BANKALARI	0.00 TL		1100 USD		YÜRE EKİTİM DEPOSU	0.000.00 TL	110
17	22001 ÖZEL MEVDUAT BANKALARI	388.36 TL		1100 USD		YÜRE EKİTİM DEPOSU	6.998.17 TL	110
18	2201 VADELİ HESAP	0.00 TL		1101 ETL		ATM EKİTİM DEPOSU	0.00 TL	110
19	22010 KAMU MEVDUAT BANKALARI	0.00 TL		1101 EUR		ATM EKİTİM DEPOSU	4.400.00 TL	110
20	22011 ÖZEL MEVDUAT BANKALARI	0.00 TL		1101 USD		ATM EKİTİM DEPOSU	6.975.00 TL	110
21	22012 HAKANCI MEVDUAT BANKALARI	0.00 TL		1304 AUD		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
22	22015 KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI	0.00 TL		1304 CAD		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
23	24 KURTİDİO BANKALAR	0.00 TL		1304 CHF		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
24	2401 VADELİ HESAP	0.00 TL		1304 DKK		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
25	24010 SERBEST HESAP	0.00 TL		1304 ETL		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
26	240100 KISA VADELİ	0.00 TL		1304 EUR		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
27	26 KURTİDİO MERKEZ VE ŞUBELER	169.15 TL		1304 GBP		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
28	2600 VADESİZ HESAP	269.15 TL		1304 JPY		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
29	26000 SERBEST HESAP	269.15 TL		1304 NOK		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
30	2601 VADELİ HESAP	200.00 TL		1304 RUB		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
31	26010 SERBEST HESAP	200.00 TL		1304 SAR		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
32	30 GÖRÖLGE UYGUN DEĞER FARKI KARŞILARINA YANŞTILAN MEN DEĞ-TİP	400.69 TL		1304 SEK		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
33	3003 HİSSE SENETLERİ	239.21 TL		1304 USD		GRUP NAKİLLERİ	0.13 USD	130
34	30030 BORSAYIA KOTE EDİLEN HİSSE SENETLERİ	239.21 TL		1305 ALT		ALTN NAKİLLERİ	0.13 USD	130
35	3007 VATIRIM FONLARI KATILIM BELGELERİ	197.45 TL		1301 ETL		DİĞER BANKALAR ÜZERİNE KEİDİSU	0.13 USD	130
36	300721 1. FON	0.07 TL		1301 USD		DİĞER BANKALAR ÜZERİNE KEİDİSU	0.13 USD	130
37	300722 2. FON	0.27 TL		13000 ALT		ALTN DEPOSU	0.19 USD	130
38	300723 3. FON	0.00 TL		13000 ETL		ALTN DEPOSU	0.19 USD	130
39	300726 6. FON	0.00 TL		2506 ALT		OSMANLI ALTINI	2.488.00 USD	190
40	300731 11. FON	197.69 TL		2506 ETL		OSMANLI ALTINI	0.00 USD	190
41	3019 ALIM SATIM AMAÇLI MENKUL DEĞERLER DEĞER ARTIŞ HESABI	0.00 TL		2506 ALT		2 GR ALTN	162.19 USD	190
42	30191 VATIRIM FONU KATILIM BELGELERİ	0.00 TL		2506 ETL		2 GR ALTN	0.19 USD	190
43	32 SATILMAYAN HAZİR MENKUL DEĞERLER	0.00 TL		2506 ALT		5 GR ALTN	2.295.00 USD	190
44	3200 MALİ OLMAKLA KURULUŞLAR BONO VE TAHVİLLERİ (MEZMURİZDE)	597.78 TL		2506 ETL		5 GR ALTN	0.00 USD	190
45	32000 DEVLET BORÇLANMA TAHVİLLERİ	597.78 TL		2506 ALT		10 GR ALTN	2.850.00 USD	190
46	3200 GELECEK BAĞLI SENETLER	821.22 TL		2506 ETL		10 GR ALTN	0.00 USD	190
47	32001 GELECEK ENDÜSİ SENETLERİ	821.22 TL		2506 ALT		50 GR ALTN	200.19 USD	190
48	3200 TENANİTA VE BENZERİNE EDİLEN MENKUL DEĞERLER	354.88 TL		2506 ETL		50 GR ALTN	0.19 USD	190
49	3201 TAHVİL VE BENZERİ MENKUL DEĞERLER	854.88 TL		2506 ALT		100 GR ALTN	400.19 USD	190
50	3280 REPO İZLENLERİNE KÖNÜ OLAN MENKUL DEĞERLER	852.47 TL		2506 ETL		100 GR ALTN	0.19 USD	190
51	32800 DEVLET TAHVİLİ	852.47 TL		2506 ALT		GAP ALTINI	1.275.10 USD	190
52	38 MENKUL DEĞERLER DEĞER DÜŞÜŞ KARŞILIĞI	948.56 TL		2506 ETL		GAP ALTINI	0.00 USD	190
53	3800 GÖRÖLGE UYGUN DEĞER FARKI KARŞILARINA YANŞTILAN MEN DEĞERLER	139.22 TL		2506 ALT		SNAN ALTINI	740.19 USD	190
54	38000 HİSSE SENETLERİ	139.22 TL		2506 ETL		SNAN ALTINI	0.19 USD	190
55	3801 SATILMAYAN HAZİR MENKUL DEĞERLER	69.810.815.54 TL		2506 ALT		1 GRAM ALTINI	171.19 USD	190
56	38010 DEVLET TAHVİLİ	69.810.815.54 TL		2506 ETL		1 GRAM ALTINI	0.19 USD	190
57	38011 DİĞER KAMU İKOCİ ANLAMA SİMPİ FRİ	0.00 TL		2506 ALT		1 GR OBRU	87.627.86.18 USD	190
58	38012 DİĞER KAMU İKOCİ ANLAMA SİMPİ FRİ	0.00 TL					7.787.741.00 USD	190

Şekil 4.12. Önerilen mizan çekme süreci

Şekil 4.12'de "Mizan çek" butonuna tıklandığında mevcut süreçte yapılan tüm işlemlerin önerilen sistemde sadece bu makro butonuna tıklayarak

yapılmasına olanak vermektedir. Mizan çek butonu, mizanları otomatik olarak çekmekte ve formülü ötelemektedir. Excel'in kaydetmiş olduğu VB makro kodu Şekil 4.13'de gösterilmiştir.

```

Sub MIZANCEK()
'
' MIZANCEK Makro
'
'
Range("B6").Select
With Selection.QueryTable
.Connection = _
"TEXT;P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\MIZANLAR\VIT\GMuhmizanalara\08.03.2013 TL.txt"
.TextFilePlatform = 1254
.TextFileStartRow = 1
.TextFileParseType = xlDelimited
.TextFileTextQualifier = xlTextQualifierDoubleQuote
.TextFileConsecutiveDelimiter = False
.TextFileTabDelimiter = True
.TextFileSemicolonDelimiter = False
.TextFileCommaDelimiter = False
.TextFileSpaceDelimiter = False
.TextFileColumnDataTypes = Array(1, 1, 1, 1, 1, 1)
.TextFileDecimalSeparator = ","
.TextFileThousandsSeparator = "."
.TextFileTrailingMinusNumbers = True
.Refresh BackgroundQuery:=False
End With
ActiveWindow.ScrollColumn = 2
ActiveWindow.ScrollColumn = 3
Range("J7").Select
With Selection.QueryTable
.Connection = _
"TEXT;P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\MIZANLAR\VIT\GMuhmizanalara\08.03.2013 YP.txt"
.TextFilePlatform = 1254
.TextFileStartRow = 1
.TextFileParseType = xlDelimited
.TextFileTextQualifier = xlTextQualifierDoubleQuote
.TextFileConsecutiveDelimiter = False
.TextFileTabDelimiter = True
.TextFileSemicolonDelimiter = False
.TextFileCommaDelimiter = False
.TextFileSpaceDelimiter = False
.TextFileColumnDataTypes = Array(1, 1, 1, 1, 1, 1)
.TextFileDecimalSeparator = ","
.TextFileThousandsSeparator = "."
.TextFileTrailingMinusNumbers = True
.Refresh BackgroundQuery:=False
End With

```

Şekil 4.13. Mizan çekme kodu

Çizelge 4.1'deki (Bkz: Çizelge 4.1.) 3.1'nolu Bankalar mevduatı veri çekme alt süreci ile izlenmektedir ve mevcut sistemde işlemler manuel olarak yapılmaktadır. Bu sürece göre ilgili Excel veri dosyaları açılmakta veriler alınarak çalışma dosyasındaki ilgili alanlara yapıştırılmaktadır. Daha sonra verilerin ayrıştırılması için Excel formülleri ile Excel içerisinde tablolar oluşturulmakta ve veriler gruplara ayrılmaktadır. Şekil 4.14'de mevcut sistemde yapılan işlemler gösterilmektedir.

The screenshot shows an Excel spreadsheet with the following structure:

- Table 1 (Main Data):** Columns include 'Mevduatlar', 'TL Kaynak', 'Miktarı', 'Başit Faiz', and 'Sıfırlanmış'. It lists various bank and branch codes (e.g., 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50) and their corresponding financial values.
- Table 2 (Summary):** Columns include 'TL Kaynak', 'Miktarı', 'Başit Faiz', and 'Sıfırlanmış'. It provides a summary of the data, with a total value of 189.820.000,00.
- Table 3 (İÇTİP Komisyon ve Aktif ÜH Talaması):** Columns include 'İÇTİP Komisyon', 'Aktif ÜH Talaması', 'Miktarı', 'Başit Faiz', and 'Sıfırlanmış'. It lists various commission and active values.

Şekil 4.14. Mevcut bankalar mevduatı veri çekme süreci

Veriler 1'nolu alana yapıştırılmaktadır. 2'nolu alanda ise daha önceden oluşturulan formüller ile gruplara ayrılmaktadır. Yapılan işlemlerden de görüldüğü gibi herhangi bir kontrol aşaması olmamakla birlikte mevcut formüllerde de hataların olup olmadığı denetlenmemektedir.

Önerilen sitemde veriler Access tarafından çekilecek ve sorgular ile gruplanacaktır. Access de veriler belli bir sürece göre çekileceği için çekilen verilerin doğru olup olmadığını kontrol edecek çeşitli kontrol noktaları oluşturması gerekmektedir. Bu bakımdan çekilecek ilk veri setinden sonra diğer veriler bu veri setinin tarihi ile kontrol edilerek, eğer tarihler uyuşmuyorsa sistem hata verecektir. Çekilecek ilk veri setinde herhangi bir hesaplama yapılmayacak olup Excel deki belirlenen hücreler yazılan kodla seçilecek ve Access deki daha önce oluşturulmuş olan "Bankalarortfaiz" tablosuna alınacaktır. Bu amaçla yazılan kod Şekil 4.15'deki gibidir.

```

Sub Faizort()
Dim fd As FileDialog
Set fd = Application.FileDialog(msoFileDialogFilePicker)
Dim vrtSelectedItem As Variant
With fd
If .Show = -1 Then
For Each vrtSelectedItem In .SelectedItems

Dim xls, sayfa As Object
Set xls = GetObject(vrtSelectedItem)

Set sayfa = xls.Worksheets("bankalarortalama")

Dim rst As New ADODB.Recordset
rst.Open "Bankalarortfaiz", CurrentProject.Connection, adOpenKeyset, adLockOptimistic

For sıra = 2 To 50
If sayfa.CELLS(sıra, 3) <> "" Then

With rst
.AddNew
For ss = 1 To 11

' rst.Fields(0) = tar

rst.Fields(ss) = sayfa.CELLS(sıra, ss)

Next
.Update

End With
End If
Next
rst.Close

Set fd = Nothing
Next vrtSelectedItem

End If
End With
MsgBox "bitti"
End Sub

```

Şekil 4.15. Access'e veri çekme kodu

Şekil 4.15’de yer alan kod, 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm dosyanın görsel olarak seçilip açılmasını sağlayacak olan koddur. Bu kod sayesinde Access’e herhangi bir formattaki dosyaları (Excel, text vb.) almak için görsel olarak seçim yapılabilir [27]. İkinci kısım ise açılan dosyadan verileri ilgili Access tablosuna taşıyacak 2 numaralı kod yer almaktadır. Kodda yer alan ADO nesne komutlarının ne işe yaradığı ilerleyen bölümlerde anlatılacaktır. Access de oluşturulan veri tablosuna Excel deki veriler olduğu gibi aktarılacağı için sıra ve sütundaki verileri alacak iç içe yazılmış iki adet for döngüsü yazılmıştır. Bu döngüde “sıra” satırları “ss” ise sütunları ifade etmektedir. For döngüsünde durdurma kriteri aşağıdaki kod ile sağlanmıştır. Yazılan kodda “Eğer ilgili hücreler boş değilse “<>” verileri almaya devam et boş ise veri alma işlemini bitir “ komutu yer almaktadır.

```
Ifsayfa.CELLS(sıra, 3) <> "" Then
```

rst.Fields(ss) Access deki veri hücrelerini ifade etmektedir. Aşağıdaki kod Excel den alınan veri hücrelerini Access deki veri hücrelerine taşımaktadır. Taşıma işlemi hangi alanlardan veri almak istediğimize göre for döngüsü tarafından sağlanmaktadır.

```
rst.Fields(ss) = sayfa.CELLS(sıra, ss)
```

Verilerin Access'deki ilgili tabloya alındıktan sonraki hali Şekil 4.16'da gösterilmiştir.

Kimlik	ZK	DOVİZCİN	VADEGRUB	TOPLAM BAK	TL KARŞILIĞI	USD KARŞILIĞI	ORTFAİZ	ORTBİLEŞİ	BİLEŞKADA	FAİZADAT	Tarih
1 E	EUR	1AYAK		39,386,304.00	90,419,138.09	51,374,510.28	0.75	0.75	68,233,198.59	67,889,836.19	25.04.2011
2 E	EUR	3AYAK		51,582,510.00	118,417,968.21	67,282,936.48	1.99	2.00	237,286,331.38	235,200,299.98	25.04.2011
3 E	TL	3AYAK		134,154,560.00	134,154,560.00	76,224,181.82	6.69	6.69	923,841,189.37	897,607,598.10	25.04.2011
4 E	TL	6AYAK		106,155,207.00	106,155,207.00	60,315,458.52	6.76	6.93	736,080,749.39	717,762,447.25	25.04.2011
5 E	TL	ON		493,046.00	493,046.00	280,139.77	2.80	2.84	1,399,983.41	1,380,528.80	25.04.2011
6 E	USD	1AYAK		62,535,328.00	110,062,177.28	62,535,328.00	0.64	0.64	70,791,981.56	70,524,354.56	25.04.2011
7 E	USD	1YILK		200,000,000.00	352,000,000.00	200,000,000.00	1.20	1.20	423,670,685.69	422,400,000.00	25.04.2011
8 E	USD	3AYAK		33,930,596.93	59,717,850.60	33,930,596.93	1.93	1.95	116,314,931.24	115,286,381.87	25.04.2011
9 E	USD	ON		48,000,000.00	84,480,000.00	48,000,000.00	0.20	0.20	17,124,503.65	17,107,200.00	24.04.2011
10 H	EUR	1AYAK		40,000,000.00	91,828,000.00	52,175,000.00	1.00	1.00	92,249,309.31	91,828,000.00	25.04.2011
11 H	EUR	1YILK		26,370,000.00	60,537,609.00	34,296,368.75	1.88	1.89	114,404,721.82	113,865,572.15	25.04.2011
12 H	EUR	3AYAK		114,872,181.75	263,712,067.64	149,836,402.07	1.25	1.25	330,631,613.34	328,864,083.58	25.04.2011
13 H	EUR	6AYAK		42,530,000.00	97,636,121.00	55,475,068.75	1.55	1.56	152,210,625.18	151,322,213.35	25.04.2011
14 H	TL	1AYAK		950,001,579.42	950,001,579.42	539,773,624.67	5.21	5.34	#####	#####	25.04.2011
15 H	TL	1YILK		2,000,000.00	2,000,000.00	1,136,363.64	6.35	6.40	12,800,588.55	12,700,000.00	25.04.2011
16 H	TL	1YILVEUZUN		10,000,000.00	10,000,000.00	5,681,818.18	8.07	8.07	80,696,872.91	80,700,000.00	25.04.2011
17 H	TL	3AYAK		4,035,454.78	4,035,454.78	2,292,872.03	5.42	5.54	22,339,168.69	21,886,137.60	25.04.2011
18 H	TL	6AYAK		22,792,142.27	22,792,142.27	12,950,080.84	6.80	6.97	158,551,720.45	154,966,567.44	25.04.2011
19 H	TL	ON		90,040,447.30	90,040,447.30	51,159,345.06	4.19	4.26	385,154,593.99	377,161,789.30	25.04.2011
20 H	USD	3AYAK		50,000,000.00	88,000,000.00	50,000,000.00	2.50	2.52	222,080,683.30	220,000,000.00	25.04.2011
21 H	USD	6AYAK		120,000,000.00	211,200,000.00	120,000,000.00	1.75	1.76	372,025,859.27	369,600,000.00	25.04.2011
22 H	USD	ON		169,800,000.00	298,848,000.00	169,800,000.00	0.59	0.59	175,995,067.81	175,067,200.00	25.04.2011
* Yeni											

Şekil 4.16. Access "Bankalarortfaiz" veri tablosu

Şekil 4.16'da görülen tabloda verileri belli bir gruba ayırmak için Access sorgusu oluşturulması gerekmektedir. Sorgu oluştururken kullanılan tablonun seçilip daha sonra sorgu adımlarının amaca yönelik tasarlanması gerekmektedir. Access de sorgular sorgu araçları sekmesinden istenilen şekilde yapılabilir. Seçilen tabloya göre farklı gruplamalar yapılmaktadır. Şekil 4.17'de örnek bir tablo için belli başlıklara göre sorgu tasarımı yapılmıştır.

The screenshot shows the Microsoft Access 2007 interface with the 'BankalarortfaizSorgu' query design grid. The grid is currently empty, showing the following columns and rows:

Alan:	ZK	DOVİZCİNSİ	VADEGRUBU	Topla TOPLAM BAKİYE	Topla TL KARŞILIĞI: TL	Topla USD KARŞILIĞI: Bankalarortfaiz	Topla ORTFAİZ: ORTF	Topla ORTBİLEŞİKFAİZ: Bankalarortfaiz
Tablo:	Bankalarortfaiz	Bankalarortfaiz	Bankalarortfaiz	Bankalarortfaiz	Bankalarortfaiz	Bankalarortfaiz	Bankalarortfaiz	Bankalarortfaiz
Toplam:	Grupla	Grupla	Grupla	Topla	Topla	Topla	Topla	Topla
Sırala:								
Göster:	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Ölçüt: veya:								

Şekil 4.17. “Bankalarortfaiz” tablo sorgusu

Şekil 4.18 ve Şekil 4.19'da verilerin sorgular ile düzenlenmiş hali yer almaktadır.

ZK	DOVİZCİN	VADEGRUB	Topla TOPL	Topla TL KA	Topla USD KA	Topla OR	Topla OR
H	EUR	1YAK	40,000,000.00	91,888,000.00	52,175,000.00	1.00	1.00
H	EUR	1YILK	26,370,000.00	60,537,609.00	34,396,388.75	1.88	1.89
H	EUR	3AYAK	114,878,181.79	263,712,067.64	149,836,408.07	1.85	1.85
H	EUR	6AYAK	42,530,000.00	97,636,121.00	55,473,068.75	1.55	1.56
H	TL	1YAK	950,001,579.42	950,001,579.42	539,773,624.67	5.21	5.34
H	TL	1YILK	2,000,000.00	2,000,000.00	1,136,363.64	6.35	6.40
H	TL	1YILVEUZUN	10,000,000.00	10,000,000.00	5,681,318.18	8.07	8.07
H	TL	3AYAK	4,035,454.78	4,035,454.78	2,292,872.03	5.42	5.54
H	TL	6AYAK	22,792,142.27	22,792,142.27	12,950,080.84	6.80	6.97
H	TL	ON	90,040,447.30	90,040,447.30	51,159,345.08	4.19	4.28
H	USD	3AYAK	50,000,000.00	88,000,000.00	50,000,000.00	2.50	2.52
H	USD	6AYAK	120,000,000.00	211,200,000.00	120,000,000.00	1.75	1.76
H	USD	ON	169,800,000.00	298,848,000.00	169,800,000.00	0.59	0.59

Şekil 4.18. "Bankalarortfaiz" süreci sorgu ekranı H için

ZK	DOVİZCİN	VADEGRUB	Topla TOPLA	Topla TL KA	Topla USD KA	Topla OR	Topla OR
E	EUR	1YAK	39,386,304.00	90,419,138.09	51,374,510.28	0.75	0.75
E	EUR	3AYAK	51,882,510.00	118,417,968.21	67,282,936.48	1.99	2.00
E	TL	3AYAK	134,154,560.00	134,154,560.00	76,224,181.82	6.69	6.89
E	TL	6AYAK	106,155,207.00	106,155,207.00	60,315,458.52	6.76	6.93
E	TL	ON	493,046.00	493,046.00	280,139.77	2.80	2.84
E	USD	1YAK	62,535,328.00	110,062,177.28	62,535,328.00	0.64	0.64
E	USD	1YILK	200,000,000.00	352,000,000.00	200,000,000.00	1.20	1.20
E	USD	3AYAK	33,930,596.93	59,717,850.60	33,930,596.93	1.93	1.95
E	USD	ON	48,000,000.00	84,480,000.00	48,000,000.00	0.20	0.20

Şekil 4.19. "Bankalarortfaiz" süreci sorgu ekranı E için

Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 3.2. Repo ortalama verisi çekme alt süreci yer almaktadır ve Şekil 4.20'de görüldüğü gibidir.

VADE	CountOfmeblağ	SumOfmeblağ	SumOfADAT	SumOfBİLEŞİKADA	ORTALAMA FAİZ	ORTALAMABİLEŞİK
1AY	161	6.070.946.007.77	33.936.621.643.73	34.850.764.752.69	5.59000512	5.740582227
1AYZK	15	3.089.536.00	13.020.520.00	13.207.366.39	4.214305948	4.300764385
0N	820	7.048.200.000.00	38.840.000.000.00	39.923.415.595.14	5.510626827	5.664342044
0NZK	835	1.413.545.146.84	6.749.800.733.68	6.917.322.252.54	4.775086773	4.893598388

ZORUNLU KARŞIĞA TABİ OLMAYAN REPO	
0/(GECELIK)	
1 AYA KADAR VADELI	
3 AYA KADAR VADELI	
6 AYA KADAR VADELI	
1 YILA KADAR VADELI	
1 YIL VE ÜSTÜ VADELI	
BAHRETLİ (gün)	
TOPLAM	

ZORUNLU KARŞIĞA TABİ REPO	
0/(GECELIK)	
1 AYA KADAR VADELI	
3 AYA KADAR VADELI	
6 AYA KADAR VADELI	
1 YILA KADAR VADELI	
1 YIL VE ÜSTÜ VADELI	
TOPLAM	

ZK	dovizgrubu	VADEGRUBU	SumOfbakiye	SumOfkarsiligi	SumOfuskarsiligi	ortfaiz	brtblesik	SumOfblesikadat	SumOffaizadat	MaxOfatih
27 E	EUR	1AYAK	79.750.000.00	182.396.225.00	106.044.316.86	0.66	0.67	121.518.747.23	121.190.533.75	41291
28 E	EUR	3AYAK	55.231.644.00	126.320.292.99	73.442.030.81	2.31	2.39	294.629.705.32	291.711.940.24	41291
29 E	TL	3AYAK	62.189.245.00	62.189.245.00	36.156.537.79	7.28	7.48	465.377.648.73	452.481.488.50	41291
30 E	TL	6AYAK	208.005.763.00	208.005.763.00	120.933.583.14	7.51	7.72	1.605.247.448.53	1.561.834.889.90	41291
31 E	USD	1AYAK	35.000.000.00	60.200.000.00	35.000.000.00	1.05	1.06	63.514.551.80	63.210.000.00	41291
32 E	USD	1YILK	200.000.000.00	344.000.000.00	200.000.000.00	1.20	1.20	414.041.806.47	412.800.000.00	41291
33 E	USD	3AYAK	66.798.505.00	114.893.428.60	66.798.505.00	1.64	1.65	190.028.676.57	188.448.216.38	41291
34 E	USD	6AYAK	15.000.000.00	25.800.000.00	15.000.000.00	1.17	1.18	30.317.358.74	30.186.000.00	41291
35 H	EUR	1AYAK	20.000.000.00	45.742.000.00	26.594.186.05	1.00	1.00	45.953.129.92	45.742.000.00	41291
36 H	EUR	3AYAK	92.920.000.00	212.517.332.00	123.536.588.37	2.34	2.36	501.540.200.75	497.014.275.20	41291
37 H	EUR	6AYAK	28.450.143.44	65.068.323.06	37.830.420.38	1.59	1.61	104.479.700.31	103.681.565.92	41291
38 H	EUR	0N	50.000.000.00	114.355.000.00	66.485.465.12	1.95	1.97	225.174.552.02	222.992.250.00	41291
39 H	TL	1AYAK	750.001.561.60	750.001.561.60	436.047.419.53	5.68	5.84	4.380.868.116.98	4.260.008.198.40	41291
40 H	TL	1YILVEUZUN	10.000.000.00	10.000.000.00	5.813.953.49	9.03	9.03	90.293.558.40	90.300.000.00	41291
41 H	TL	3AYAK	133.154.591.32	133.154.591.32	77.415.460.07	8.04	8.32	1.107.949.494.80	1.070.223.810.92	41291
42 H	TL	6AYAK	29.080.781.10	29.080.781.10	16.907.430.87	7.60	7.82	227.443.872.05	221.154.326.91	41291

Şekil 4.20. Repo ortalama süreci

Veriler Access de oluşturulmakta ve oluşan veriler gösterilen ilgili alana kopyalanarak manüel olarak taşınmaktadır. Mevcut sistemde Access ile yapılan tek işlem budur. Önerilen sistemde, verilerin Access ile yönetimin sağlayan bir sistem olduğu için mevcut sistemdeki Access işlemi aynen önerilen sistem de kullanılmaktadır. Burada yapılan iyileştirme, verilerin Access den Excel'e taşınması üzerinedir. Mevcut sistemdeki gibi veriler

manuel olarak Access den Excel'e taşınmayacak bunu Excel ile Access arasında bağlantı kuracak VB ile yazılmış bir makro kodu sağlayacaktır. Bu bağlantı adımları ileriki bölümlerde detaylı olarak gösterilecektir.

Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 3.3. işletme maliyeti hesaplama alt süreci yer almakta ve bu süreç Şekil 4.21'de gösterilmektedir.

YILIN KAÇINCI AYI	3
Op gid.	Net işletme gideri
5,060.00	315,104.15
Net ücret komisyon	
177,111.00	
AKTİF ORTALAMASI	
	494.00
GELİR TABLOSU ÜCRET VE KUR GELİRLERİ/GİDERLERİ	1.20%

KAÇINCI AY MİZANI	3
PROMOSYON	102,675,790.64
TL VADESİZ MEVDUATA ÖDENEN FAİZ	169,059.00

İLGİLİ AYIN ORTALAMASI İÇİN AKTİF SAYFASINDAN YADA PASİF SAYFASINDAN AKTİF YADA PASİF TOPLAMI RAKAMI BİRİNCİ AYDAN İTİBAREN AYLIKLARIN TOPLAMI ALINDIKTAN SONRA AYLAR TOPLAMINA BÖLÜNÜR

Op gid., Net ücret komisyon ve AKTİF ORTALAMASI her ay değiştiğinde aşağıdaki verileri GÜNLÜK MALİYET.xlsm dosyasında kur veri sayfasında B32-B36 taşı

İŞLETME GİDERİ	B61
KASA MALİYETİ TL	B97
KASA MALİYETİ USD	B12
KASA MALİYETİ EUR	B75
KASA MALİYETİ DIG	B47

KURLAR	MİZAN	VERİLER GİRİŞİ	ZARFI KEHESAP	KREDİLER	TL MALİYET	YP MALİYET	tahvil	ZK	Açıklama	TL Kaynak Maliyeti	YP Kaynak

Hazır %110

Şekil 4.21. İşletme maliyeti hesaplama alt süreci

Mevcut sistemde Şekil 4.21'de kırmızı kare içerisinde alınmış veriler manuel olarak girilmektedir. Açıklamalardan da anlaşılacağı gibi ilgili Excel dosyasından gerekli olan kalem değeri bulunarak kırmızı alanlardaki hücrelere yazılmaktadır. Örnek olması açısından verilerin alındığı kısımlar Şekil 4.22 ve Şekil 4.23'de çerçeve içerisinde gösterilmiştir.

Item	B	C	D	E
1.2.Zorunlu Kargılıklardan Alınan Faizler	0			
1.3.Bankalardan Alınan Faizler	669			
1.4.Para Piyasası İşlemlerinden Alınan Faizler	396			
1.5.Menkul Değerlerden Alınan Faizler	30.070			
1.5.1.Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklardan	0			
1.5.2.Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarara Yanstılan Olarak Sınıflandırılmış Finansal Varlıklardan	0			
1.5.3.Satılmaya Hazır Finansal Varlıklardan	98.261			
1.5.4.Vadeye Kadar Elde Tutulacak Yatımlardan	31.809			
1.6.Finansal Kiralama Gelirleri	0			
1.7.Diğer Faiz Gelirleri	11.491			
II. FAİZ GİDERLERİ	46.439			
2.1.Mevduata Verilen Faizler	55.474			
2.2.Kullanılan Kredilere Verilen Faizler	29.064			
2.3.Para Piyasası İşlemlerine Verilen Faizler	59.185			
2.4.İhraç Edilen Menkul Kıymetlere Verilen Faizler	45.518			
2.5.Diğer Faiz Giderleri	56.598			
III. İZLENİMLERDEN GELİRLERİ	10.000			
IV. NET ÜCRET VE KOMİSYON GELİRLERİ/GİDERLERİ	77.111			
4.1.Alınan Ücret ve Komisyonlar	42.810			
4.1.1.Cari Nakdi Kredilerden	20.000			
4.1.2.Diğer	13.008			
4.2.Verilen Ücret ve Komisyonlar	65.699			
4.2.1.Gayri Nakdi Kredilere	39			
4.2.2.Diğer	65.660			
V. TEMETTÜ GELİRLERİ	46.395			
VI. TİCARİ KÂR / ZARAR (Net)	79.778			
6.1.Sermaye Piyasası İşlemleri Kâr/Zarar	50.356			
6.2.Türev Finansal İşlemlerden Kâr/Zarar	16.509			
6.3.Kambiyo İşlemleri Kâr/Zarar	12.834			
VII. DİĞER FAALİYET GELİRLERİ	84.500			
VIII. FAALİYET GELİRLERİ/GİDERLERİ TOPLAMI (III+IV+V+VI+VII)	12.879			
IX. KREDİ VE DİĞER ALACAKLAR DEĞER DÜŞÜŞÜ KARŞILIĞI (-)	82.353			
X. DİĞER FAALİYET GİDERLERİ (-)	95.060			
XI. NET FAALİYET KÂR/ZARARI (VIII-IX-X)	55.466			
XII. BİRLEŞME İŞLEMİ SONRASINDA GELİR OLARAK KAYDEDİLEN FAZLALIK TUTARI	0			
XIII. ÖZKAYNAK YÖNETİMİ UYGULANAN ORTAKLIKLARDAN KÂR/ZARAR	0			
XIV. NET PARASAL POZİSYON KÂR/ZARARI	0			
XV. SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KÂZ (XI+XII+XIII+XIV)	55.466			
XVI. SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ KARŞILIĞI (+)	32.784			
16.1.Cari Vergi Karşılığı	42.099			
16.2.Ertelenmiş Vergi Karşılığı	-9.315			
XVII. SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM NET KÂZ/ZAAR	88.250			

Şekil 4.22. İşletme maliyeti gelir tablosu ekranı

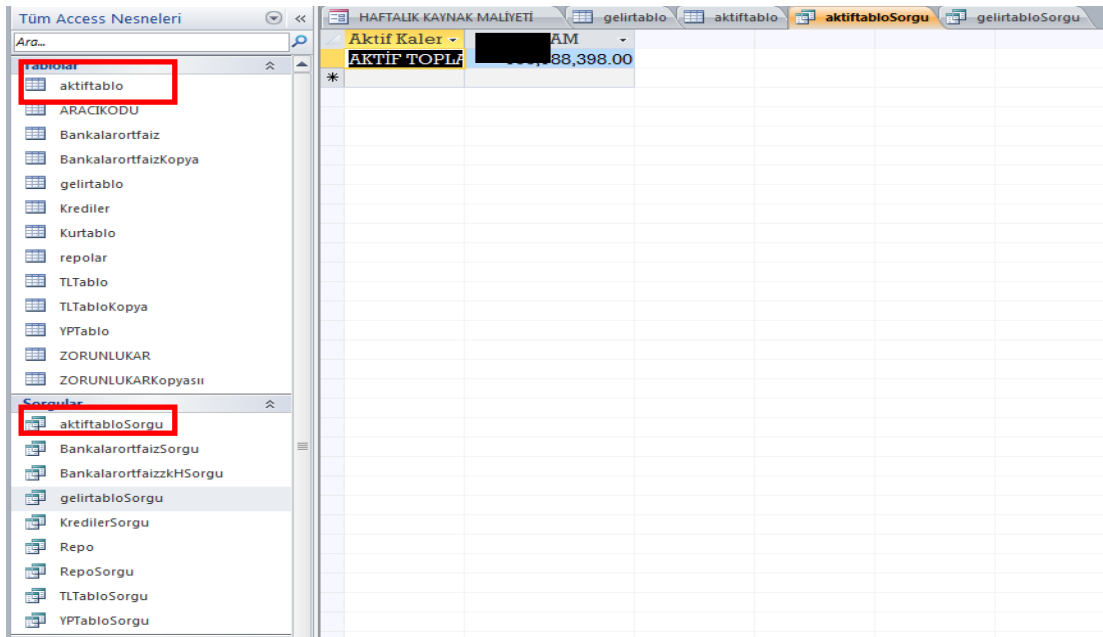
Item	B	C	D	E
10.1.Konsolide Edilmeyen Mali Ortaklıklar	5.153	380	533	
10.2.Konsolide Edilmeyen Mali Olmayan Ortaklıklar	4.814		814	
XI. BİRLİKTE KONTROL EDİLEN ORTAKLIKLAR (İŞ ORTAKLIKLARI) (Net)	0	0	0	
11.1.Özkaynak Yöntemine Göre Muhasebeleştirilenler	0	0	0	
11.2.Konsolide Edilmeyenler	0	0	0	
11.2.1.Mali Ortaklıklar	0	0	0	
11.2.2.Mali Olmayan Ortaklıklar	0	0	0	
XII. KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN ALACAKLAR	0	0	0	
12.1.Finansal Kiralama Alacakları	0	0	0	
12.2.Faaliyet Kiralaması Alacakları	0	0	0	
12.3.Diğer	0	0	0	
12.4.Kazanılmamış Gelirler (-)	0	0	0	
XIII. RİSKTEN KORUNMA AMAÇLI TÜREV FİNANSAL VARLIKLAR	0	0	0	
13.1.Gerçeğe Uygun Değer Riskinden Korunma Amaçlılar	0	0	0	
13.2.Nakit Akış Riskinden Korunma Amaçlılar	0	0	0	
13.3.Yurtdışındaki Net Yatırım Riskinden Korunma Amaçlılar	0	0	0	
XIV. MADDİ DURAN VARLIKLAR (Net)	1.936	011	947	
XV. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Net)	5.598	136	733	
15.1.Şerefiye	0	0	0	
15.2.Diğer	5.598	136	733	
XVI.YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER (Net)	0	0	0	
XVII. VERGİ VARLIĞI	1.265	0	265	
17.1.Cari Vergi Varlığı	0	0	0	
17.2.Ertelenmiş Vergi Varlığı	1.265	0	265	
XVIII. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN DURAN VARLIKLAR (Net)	0	0	0	
18.1.Satış Amaçlı	0	0	0	
18.2.Durdurulan Faaliyetlere İlişkin	0	0	0	
XIX. DİĞER VARLIKLAR	4.200	215	200	
AKTİF TOPLAMI	14.988	3.400	10.398	

Şekil 4.23. İşletme maliyeti aktif tablo ekranı

Bu alt süreç için yapılması planlanan süreç iyileştirme çalışması iki aşamadan oluşmaktadır. Manüel olarak alınan verilerin Access ile otomatik olarak alınması ve Excel entegrasyonu ile Excel'e otomatik olarak taşınması, taşınan verilerin dönüşümünü sağlayacak Excel kodlarının yazılması olarak planlanmaktadır. Aktif ortalama hesaplanması Şekil 4.21'deki (4) numaralı alan içerisinde gösterildiği gibi yapılmakta ve geçmiş verilerin düzeni tam olarak takip edilememektedir. Yapılan yeni Excel çalışma dosyasında Aktif ortalama hesaplama kısmı da düzenlenmiştir.

Yeni süreçte Bilanço verilerini alacak bir VB kodu tasarlanmıştır. Veriler alındıktan sonra Access sorguları ile Gelir tablosu ve Aktif ortalama meblağları sorgu çalıştırılarak oluşturulmuştur. Şekil 4.24 ve Şekil 4.25'de oluşan Access sorguları görülmektedir.

Şekil 4.24. Aktif tablo sorgu ekranı

GELİR VE GİDER KALEMLERİ	BAKIYE	X. DİĞER FAALİYET GİDERLER
IV. NET ÜCRET VE KOMİSYON	11.00	
X. DİĞER FAALİYET GİDERLER	60.00	

Şekil 4.25. Gelir tablo sorgu ekranı

Gelir tablo ve Aktif tablo verileri Bilanço aktar makrosu ile Access'e bağlanmakta, ilgili sorguları çalıştırmakta, oluşan verileri kopyalayarak ilgili alana yapıştırmaktadır. Access-Excel entegrasyonunun nasıl yapıldığı ilerleyen bölümlerde detaylıca anlatılacaktır.

Burada yapılan tek manüel işlem Yılın kaçınıcı Ayı kısmı ile Aktif toplam kısmının Şekil 4.26'da gösterildiği alanlara yazılmasıdır. Diğer alanlar bu yazılan verilere göre oluşturulan formüller ile otomatik olarak oluşmaktadır. Yeni süreç ilk süreçle karşılaştırıldığında yeni sürecin hem daha düzenli hem de daha pratik olduğu açıkça görülmektedir. Ayrıca Aktif toplam verilerinin geçmişe ait kontrolü yapılmakta ve manüel olarak yapılan işlemlerin önüne geçilmektedir.

KALEM ADI	TOPLAM	Yılın Kaçınıcı Ayı	Kaçınıcı Ayın Mizanı	2013	AKTİF TOPLAM
Net Ücret Komisyon	7111			OCAK	6.990.00
Operasyon Gideri	5060			ŞUBAT	7.094.00
İlgili Ay Aktif Toplam	8398			MART	8.398.00
				NİSAN	
				MAYIS	
				HAZİRAN	
				TEMMUZ	
				AĞUSTOS	
				EYLÜL	
				EKİM	
				KASIM	
				ARALIK	

Şekil 4.26. Önerilen yeni işletme maliyeti hesaplama süreci

Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 3.4'nolu YP Repo ortalama veri taşıma alt süreç yer almakta ve bu süreç Şekil 4.27'de gösterilmektedir.

25.04.2013 KAYNAK MALİYETLIXism - Microsoft Excel

MS Sans Serif 10

Genel

Yapıştır

Pano

Yazı Tipi

Hizalama

Sayı

Koşullu Biçimlendirme

Tablo Olarak Biçimlendir

Hücre Stilleri

Ekle Sil Biçim

Hücreler

Sırala ve Filtre Uygula

Bul ve Seç

Düzenleme

N119

	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
97											
98											
99											
100											
101											
102											
103											
104											
105											
106											
107											
108											
109											
110											
111											
112											
113											
114											
115											
116											
117											
118											
119											
120											
121											
122											
123											
124											
125											
126											
127											
128											
129											
130											
131											
132											
133											
134											
135											

KURLAR / MIZAN / VERİLER GİRİŞİ / ziklokehesap / KREDİLER / TL MALİYET / YP MALİYET / tahvil / ZK / Açıklama / TL Kaynak Maliyeti / YP Kaynak

Hazır

Şekil 4.27. Repo ortalama veri taşıma süreci

Çerçeve içerisinde yer alan veriler mail olarak gelmektedir. Gelen maildeki veriler kopyalanarak ilgili alana yapıştırılmaktadır. Yeni süreçte de aynı şekilde yapılmaktadır.

Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 4'nolu zorunlu karşılık verilerinin taşınması süreci yer almakta ve bu süreç Şekil 4.28'de gösterilmektedir.

	BIN TL	USD	EUR	GRAM	DONS
1 ZORUNLU KARŞILIK İŞLEMLERİ	29.03.2013				
2					
3 YP TOPLAM ZK TUTARI	2.718.631	1.517.782			
4 YP BLOKE TESİS EDİLMESİ GEREKEN A	913.376	1.114.829	1.896.922		
5 2 GÜN İHB. SERBEST HESAPTA TUTULAN	765.255	492.983			
6 ALTIN İÇİN TUTULABİLECEK ALTIN	116.453				
7					
8 TL TOPLAM ZK TUTARI	632.784	KATSAYI	KATSAYILI USD TUTAR	KATSAYILI EUR TUTAR	KATSAYILI TL TUTAR
9 TL DÖVİZ TUTULABİLECEK % 35	392.474	1.4	1.637.996.448.25	1.202.244.367.84	2.789.494.100.00
10 TL DÖVİZ TUTULABİLECEK % 5	284.639	1.5	255.407.819.78	183.969.332.83	429.956.000.00
11 TL DÖVİZ TUTULABİLECEK % 5	284.639	1.5	289.122.968.08	233.949.418.25	240.814.480.00
12 TL DÖVİZ TUTULABİLECEK % 5	284.639	2.2	345.294.509.01	289.946.694.82	629.209.240.00
13 TL DÖVİZ TUTULABİLECEK % 5	284.639	2.4	370.652.191.65	294.378.212.53	683.134.080.00
14 TL DÖVİZ TUTULABİLECEK % 5	284.639	2.5	392.345.032.97	306.043.971.39	711.688.000.00
15					
16 TL ALTIN TUTULABİLECEK % 15	853.918	1.4	1.195.484.640	12.856.656	18.386.813
17 TL ALTIN TUTULABİLECEK % 5	284.639	1.5	426.958.800	4.591.663	13.774.950
18 TL ALTIN TUTULABİLECEK % 5	284.639	2	569.278.400	6.122.217	7.632.733
19 TL ALTIN TUTULABİLECEK % 5	284.639	2.6	711.598.000	7.632.771	98
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					
52					
53					
54					

Şekil 4.28. Zorunlu karşılık veri taşıma süreci

Şekil 4.28'de görülen veriler başka bir servis tarafından hazırlanan veriler olup ilgili dosyadan kopyala yapıştır yöntemiyle mevcut çalışma sayfasına taşınmaktadır. Ekranan da görüldüğü gibi çok sayıda veri yer almakta, hazırlanan raporda ise bu verilerin sadece 7 adeti kullanılmaktadır.

Yeni süreçte hem gereksiz verilerin taşınmasının önüne geçmek hem de sadece gerekli verilerin taşınmasını sağlamak amacıyla bir Access-Excel tasarımı yapılmıştır. Gerekli 7 adet veriyi Access'e aktarmak için VB'de

yazılmış kod Şekil 4.29'da gösterilmiştir.

```

Sub ZKCEK()
Dim fd As FileDialog
Set fd = Application.FileDialog(msoFileDialogFilePicker)
Dim vrtSelectedItem As Variant
With fd
    If .Show = -1 Then
        For Each vrtSelectedItem In .SelectedItems

            time1 = Time()

            Dim xlsx, sayfa As Object
            Set xlsx = GetObject(vrtSelectedItem)
            xlsx.Application.Visible = True

Set sayfal = xlsx.Worksheets("zkblokehesap")

Dim rst As New ADODB.Recordset
rst.Open "ZORUNLUKAR", CurrentProject.Connection, adOpenKeyset, adLockOptimistic

For sıra = 8 To 8
    If sayfal.CELLS(sıra, 1) = "TL TOPLAM ZK TUTARI" Then

        Tür = sayfal.CELLS(sıra, 1)
        Döviz = "TL"
        Bakiye = sayfal.CELLS(sıra, 2) * 1000

        End If

        With rst
            .AddNew

            !ADI = Tür
            !DOVIZCINSI = Döviz
            !MIKTAR = Bakiye
            .Update
        End With
    Next

    For sıra = 43 To 44
        If sayfal.CELLS(sıra, 1) = "TL İÇİN BLOKE TUTULAN DOVİZ" Then

            Tür = sayfal.CELLS(sıra, 1)
            Döviz = sayfal.CELLS(sıra, 2)
            Bakiye = sayfal.CELLS(sıra, 6)

            End If

            With rst
                .AddNew

                !ADI = Tür
                !DOVIZCINSI = Döviz
                !MIKTAR = Bakiye
                .Update
            End With
        Next

        For sıra = 48 To 49
            If sayfal.CELLS(sıra, 1) = "YP BLOKE" Then

                Tür = sayfal.CELLS(sıra, 1)
                Döviz = sayfal.CELLS(sıra, 2)
                Bakiye = sayfal.CELLS(sıra, 6)

                End If

                With rst
                    .AddNew

                    !ADI = Tür
                    !DOVIZCINSI = Döviz
                    !MIKTAR = Bakiye
                    .Update
                End With
            Next
        End Sub

```

Şekil 4.29. Access'de hücre bazında veri çekme kodu

```

For sıra = 51 To 52

    If sayfa1.CELLS(sıra, 1) = "YP SERBEST-İKİGÜN İHBARLI" Then

        Tür = sayfa1.CELLS(sıra, 1)
        Döviz = sayfa1.CELLS(sıra, 2)
        Bakiye = sayfa1.CELLS(sıra, 6)

        End If

        With rst
            .AddNew

            !ADI = Tür
            !DOVIZCINSI = Döviz
            !MIKTAR = Bakiye
            .Update
        End With
    Next

Close #1

rst.Close

Set fd = Nothing
time2 = Time()
MsgBox " BİTTİ" & time1 & " " & time2

Exit Sub

Next vrtSelectedItem
End If
End With

End Sub

```

Şekil 4.29. Access'de hücre bazında veri çekme kodu (Devamı)

Yazılan kod sadece gerekli olan verilerin alınmasını sağlamaktadır. Mevcut süreçte Şekil 3.29'da görüldüğü üzere Excel hücreindeki 8. Satır, 2. Sütun ve 43, 44, 48, 49, 51, 52 satır ve 6. Sütundaki verilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Şekil 4.30'daki 1 numaralı kodda 8. Satır ve 2 sütundaki meblağı ve meblağ başlığını alacak kod görülmektedir. Kod for döngüsü ile başlamakta if şart koşulu ile gerekli bilgiyi sınamakta eğer doğruysa for döngüsü çalışmaya devam etmekte ve döngü sayısına göre döngüyü bitirip veriyi Access'e almaktadır.

```
For sıra = 8 To 8
```

Sıra = satır anlamına gelmekte ve for döngüsü sadece 8. Satır için çalışmaktadır.

```
If sayfa1.CELLS(sıra, 1) = "TL TOPLAM ZK TUTARI" Then
```

Eğer 8. Satır 1. Sütundaki metin = TL TOPLAM ZK TUTARI ise döngü çalışmakta ve Access de tanımlı daha önceden oluşturulmuş ZK tablosu veri başlıklarına tanımlanmış değişkenler aşağıdaki şekilde eşleştirilip taşınmaktadır.

Tür = sayfa1.CELLS(sıra, 1)

Döviz = sayfa1.CELLS(sıra, 2)

Bakiye = sayfa1.CELLS(sıra, 6)

Şekil 4.29'daki 2 ve 3'ünlü Kod blokları da aynı mantıkla çalışmaktadır. Access'e çekilen veriler Şekil 4.30'da gösterilmiştir.

AD	DOVIZCIN	MIKTAR	Ekleme İçin Tıklatın
YP SERBEST-İKİGÜN İHBARLI	EUR	9678	
YP SERBEST-İKİGÜN İHBARLI	USD	9705	
YP BLOKE	EUR	9000	
YP BLOKE	USD	8000	
TL İÇİN BLOKE TUTULAN DOVİZ	EUR	2227	
TL İÇİN BLOKE TUTULAN DOVİZ	USD	4242	
TL TOPLAM ZK TUTARI	TL	4000	
*			

Şekil 4.30. Zorunlu karşılık veri tablo ekranı

yazılmış Excel formülleri ile tablolarda tasnif edilmiş şekilde oluşmaktadır.

Mevcut sistemdeki bu süreçte yapılan işlemlerin bir takım sakıncaları bulunmaktadır. Bunlar;

- Her Seferinde verilerin ilgili alandan açılarak gerekli alanlara taşınma zorluğu,
- Taşınan verilerin eğer dikkat edilmezse önceki dönem verileri ile birlikte hazırlanması(Önceki dönem verileri veri taşıma sürecinde Excel çalışma sayfasının alt satırlarında dikkat edilmezse kalabiliyor.),
- Her seferinde formüllerin Manüel olarak çekilip ötelenmesi,
- Dikkat edilmediği takdirde formüllerin tam olarak ötelenmemesi ve raporun eksik veriler ile hazırlanması,
- Hali hazırda oluşan tasnif edilmiş veri tablolarının doğru verileri tasnif edip edemediği,
- Tarih kontrolü olmadığı için yanlış tarihli veri çekilme olasılığı.

Yukarıda yer alan mevcut eleştirileri ortadan kaldırmak ve daha pratik bir veri çekme yöntemi bulmak için verileri Access'e çeken bir VB kodu tasarlanmıştır. Kod tasarlanırken Şekil 4.31'de yer alan B, C, V sütunlarındaki formüllerde yer alan hesaplamalar ve koşulları sağlayan kodlar oluşturulmuştur. İhtiyaç duyulan veriler Access de oluşturulan Krediler tablosuna taşınmıştır. Bu amaçla tasarlanan kod Şekil 4.32'de gösterilmiştir.

```

Sub Kredi()
Dim fd As FileDialog
Set fd = Application.FileDialog(msoFileDialogFilePicker)
Dim vrtSelectedItem As Variant
With fd
    If .Show = -1 Then
        For Each vrtSelectedItem In .SelectedItems

            time1 = Time()

            Dim xlsx, sayfa As Object
            Set xlsx = GetObject(vrtSelectedItem)
            xlsx.Application.Visible = True

            Set sayfa1 = xlsx.Worksheets(1)
            tar2 = CDate(sayfa1.Range("B3"))

            Dim rst3 As New ADODB.Recordset
            rst3.Open "Bankalarortfaiz", CurrentProject.Connection, adOpenKeyset, adLockOptimistic

            With rst3
                If .EOF Then
                    MsgBox "TARİH BULUNAMADI"
                    Exit Sub
                End If
            End With

            tark = !Tarih
            End With

            rst3.Close

            If tark <> CDate(tar2) Then
                MsgBox "tarih hatalı"
                Exit Sub
            Else
                MsgBox "tarih dogru"
            End If

            If Weekday(tar2) = 1 Then tar2 = tar2 - 2
            tar3 = Month(tar2) & "/" & Day(tar2) & "/" & Year(tar2)

            rst3.Open "select * from Kurtablo where Kurtablo.Tarih=#" & tar3 & "#"; CurrentProject.Connection, adOpenKeyset, adLockOptimistic

            With rst3
                If .EOF Then
                    MsgBox "KUR BULUNAMADI"
                    Exit Sub
                End If
            End If

            USDKUR = !USD
            AUDKUR = !AUD
            DKKKUR = !DKK
            SEKKUR = !SEK
            CHFKUR = !CHF
            JPYKUR = !JPY
            CADKUR = !CAD
            NOKKUR = !NOK
            GBPKUR = !GBP
            SARKUR = !SAR
            EURKUR = !EUR
            RUBKUR = !RUB
            ALTKUR = !ALT
            End With

            rst3.Close

            Dim rst As New ADODB.Recordset
            rst.Open "Krediler", CurrentProject.Connection, adOpenKeyset, adLockOptimistic

```

Şekil 4.32. Access veri çekme ve matematiksel işlem kodu

```

Dim X As Integer

X = 5

Do While sayfal.CELLS(X, 2) <> ""

X = X + 1

    kreditur = sayfal.CELLS(X, 2)
    hesapnoi = sayfal.CELLS(X, 5)
    alinistar = sayfal.CELLS(X, 7)
    vad = sayfal.CELLS(X, 8)
    dc = sayfal.CELLS(X, 9)
    kalanpar = sayfal.CELLS(X, 11)
    faizor = sayfal.CELLS(X, 13)
    vadel = vad - alinistar

    If vadel < 366 Then
        VADEGRUP = "1 YILA KADAR VADELİ"
    ElseIf vadel < 1096 Then
        VADEGRUP = "3 YILA KADAR VADELİ"
    ElseIf vadel > 1095 Then
        VADEGRUP = "3 YILDAN UZUN VADELİ"
    End If

    If sayfal.CELLS(X, 5) = 349000 Or sayfal.CELLS(X, 5) = 349101 Then
        tur1 = "SENSEK"
    ElseIf sayfal.CELLS(X, 5) = 349009 Or sayfal.CELLS(X, 5) = 349100 Then
        tur1 = "POSTFIN"
    ElseIf sayfal.CELLS(X, 2) = "POST FINANS" And sayfal.CELLS(X, 5) = 349109 Then
        tur1 = "POSTFIN"
    ElseIf sayfal.CELLS(X, 5) = 343000 Or sayfal.CELLS(X, 2) = "YURTIÇİ BANKALARDAN KULLANILAN KREDİLER" Then
        tur1 = "YURTIÇİ"
    ElseIf sayfal.CELLS(X, 5) = 347011 Then
        tur1 = "SERMAYABENZERİBORÇ"
    ElseIf sayfal.CELLS(X, 5) = 349119 Or sayfal.CELLS(X, 5) = 349019 Then
        tur1 = "YURTDIŞI"
    ElseIf sayfal.CELLS(X, 2) = "YURTDIŞI KREDİLER" And sayfal.CELLS(X, 5) = 349109 Then
        tur1 = "YURTDIŞI"
    ElseIf sayfal.CELLS(X, 5) = 34510 Or sayfal.CELLS(X, 5) = 349109 Then
        tur1 = "AYBVEAKKB"
    End If
    Select Case dc

    Case "USD"
        USDORAN = USDKUR / USDKUR
    Case "AUD"
        USDORAN = AUDKUR / USDKUR
    Case "DKK"
        USDORAN = DKKKUR / USDKUR
    Case "SEK"
        USDORAN = SEKKUR / USDKUR
    Case "CHF"
        USDORAN = CHFKUR / USDKUR
    Case "JPY"
        USDORAN = JPYKUR / USDKUR
    Case "CAD"
        USDORAN = CADKUR / USDKUR
    Case "NOK"
        USDORAN = NOKKUR / USDKUR
    Case "GBP"
        USDORAN = GBPKUR / USDKUR
    Case "SAR"
        USDORAN = SARKUR / USDKUR
    Case "EUR"
        USDORAN = EURKUR / USDKUR
    Case "RUB"
        USDORAN = RUBKUR / USDKUR
    Case "TL "
        USDORAN = 1 / USDKUR
    Case "ETL"
        USDORAN = 1 / USDKUR
    Case "ALT"
        USDORAN = ALTKUR / USDKUR
    Case Else
        MsgBox "Bitti"
    End Select

    If tur1 = "YURTDIŞI" And dc = "CHF" Then
        adatl = kalanpar * USDORAN * faizor
        kalanpar = kalanpar * USDORAN
    ElseIf tur1 = "YURTDIŞI" And dc = "USD" Then
        adatl = kalanpar * faizor
    ElseIf tur1 = "YURTDIŞI" And dc = "EUR" Then
        adatl = kalanpar * faizor
    ElseIf tur1 <> "YURTDIŞI" Then
        adatl = kalanpar * faizor
    End If

```

Şekil 4.32. Access veri çekme ve matematiksel işlem kodu (Devamı)

```

tar = CDate(tar2)

With rst
  .AddNew
  !Tarih = tar
  !KrediTürü = kreditur
  !HesapNo = hesapno1
  !AlinısTarihi = alinıstar|
  !Vadesi = vad
  !DOVIZCINSI = dc
  !KalananaPara = kalanpar
  !Faizoranı = faizor
  !USDORANI = USDORAN
  !Tür = turl
  !Adat = adat1
  !Vade = vadel
  !Vadegun = VADEGRUP
  .Update
End With

Loop
Close #1

rst.Close

Set fd = Nothing
time2 = Time()
MsgBox " BİTTİ" & time1 & " " & time2

Exit Sub

Next vrtSelectedItem
End If
End With

End Sub

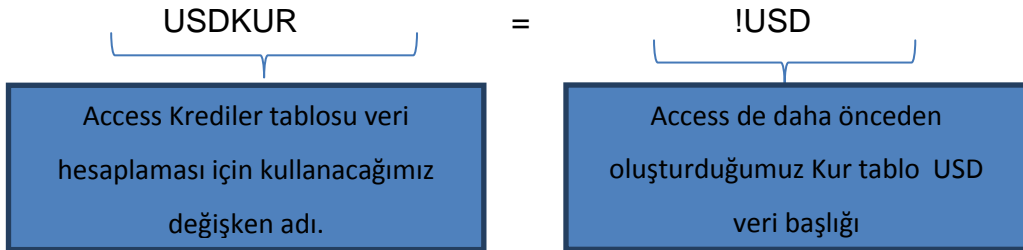
```

Şekil 4.32. Access veri çekme ve matematiksel işlem kodu (Devamı)

1 Numaralı kod bloğunda; çekilen verilerin tarih kontrolü yapılmaktadır. Kod, geçmiş bölümlerde de anlatılmış olan Access de oluşturulan Bankalar Ortalama Faiz verileri tablosu ile ilişki kurarak, krediler veri tarihi ile Bankalar Ortalama Faiz veri tarihini karşılaştırılmaktadır. Bu sayede eğer yanlış tarihli bir veri çekme işlemi var ise sistem uyarı vermekte ve doğru verilerin kesin olarak çekilmesi sağlanmaktadır. Çekilen tarihler birbiri ile uyuşuyorsa "Tarih Doğru" mesajı alınarak kodun diğer adımlarına geçilmektedir.

2 Numaralı kod bloğunda; Verilerin hesaplaması yapılabilmesi için Access de tablolar arasında bağlantı kurmak gerekmektedir. Önceki bölümlerde anlatılan çizelge 4.1'deki (Bkz: Çizelge 4.1) 1 numaralı kur çekme süreci ile krediler süreç entegrasyonunu 2 numaralı kod ile sağlanmaktadır. Sistem daha önce çekilmiş olan ilgili tarihli kur verilerine bağlanmakta ve çekilen verilerin tarihi ile eşleşme yapmaktadır. Eğer çekilen veri tarihi ile kur veri tarihleri uyuşmuyorsa "Kur Bulunamadı" mesajı alınarak koddan çıkılmaktadır. Tarihler uyuşuyor ise hesaplama yaptırılarak 3 Numaralı kod bloğuna geçilmektedir. Tarih eşleşmesi doğru ise aşağıda tanımlamış olan

değişkenler Kur tablo verileri ile eşleşecek ve döngünün her bir adımında uygun koşula göre kullanılacaktır.

Tarih 25.04.2013
USDKUR = 1,76

Kurtable	
Tarih	USD
25.04.2013	1.76

3 Numaralı kod bloğunda; Krediler verilerinin Access'e taşınması için gerekli değişken tanımlamaları ve hesaplamalar yapılmaktadır. Alınacak verilerin durdurma kriteri Do WhileLoop döngüsü ile sağlanmıştır.

```
X = 5
Do While sayfa1.CELLS(X, 2) <> ""
X = X + 1
```

Döngü Access'e veri çekme talimatı verildiği anda başlamakta ve X. satır 2. Sütunda veri olduğu sürece verileri Access de oluşturulan krediler tablosuna almaya devam etmekte eğer ilgili sütunda veri yoksa döngüyü bitirip veri alma işlemini tamamlamaktadır. Krediler Excel'in de veri almaya başlanan alanlar 5. Satırdan başladığı için Döngü X, başlangıç sayısı 5 olarak yazılır. Şekil 4.33'de Excel den bir kesit yer almaktadır.

	A	B
1		
2	HAZİNE VE DIŞ OPERASYONLAR BAŞKANLIĞI	
3	HAFTALIK VAZİYET	25.04.2013
4		
5	ALINAN KREDİLER	KREDİ TÜRÜ
6	BONY, LONDON (SEKÜR.)	SEKÜRİTİZASYON

Şekil 4.33. Krediler verilerinden bir kesit

3 numaralı kod bloğunda yapılan işlemlerin daha açıklayıcı olması açısından yapılan işlemin kısa bir özeti yer almaktadır. Döngü 5. Satırdan başlamakta, Excel'in içine girerek veri kontrolü yapmakta eğer veri varsa döngü 1 artmaktadır.

$$X=5$$

$$X=5+1=6$$

$$kreditur = sayfa1.CELLS(6, 2)$$

Döngü Şekil 4.33'de Excel'deki 6. Satır 2. Sütün yani B6 hücresine geldiğinde Access de oluşturulan değişken başlığına "Kreditur" atanmaktadır.

$$Kreditur=SEKÜRİTİZASYON$$

Kod 3 bloğunda yapılan diğer veri alımı işlemleri yukarda anlatıldığı gibi sütunlar bazında yapılmakta ve döngü sonlanma şartı sağlanana kadar Access veri alımı devam etmektedir. Hesaplama gerektiren veri alanları için kod 3 bloğunda ayrıca formüller yazılmıştır.

4 Numaralı kod bloğunda; Excel'den Access'e tanımlanan değişken verilerinin Access'teki krediler tablo başlıklarına taşınma işlemi gerçekleştirilmektedir. Access'e çekilen veriler Şekil 4.34'de gösterildiği gibidir.

ID	Tarih	KrediTuru	HesapNo	AlimsTarihi	Vadeleri	Dovizcinsi	Kalanansapars	Faizoram	USDORAN	Tur	Adat
1	25.04.2013	SEKURITIZASYON	349101	29.08.2006	15.06.2014	USD	184,959,222	1.09	1.00	SENSEK	201033117.23839
2	25.04.2013	SEKURITIZASYON	349101	13.05.2011	15.06.2023	USD	100,000,000	2.03	1.00	SENSEK	303010000
3	25.04.2013	SEKURITIZASYON	349101	13.05.2011	15.06.2017	USD	115,000,000	2.41	1.00	SENSEK	276586900
4	25.04.2013	SEKURITIZASYON	349101	22.05.2007	15.06.2017	USD	131,500,000	0.83	1.00	SENSEK	109138190
5	25.04.2013	SEKURITIZASYON	349101	22.05.2007	15.06.2017	USD	98,500,000	1.94	1.00	SENSEK	129149890
6	25.04.2013	SEKURITIZASYON	349101	22.05.2007	15.06.2015	USD	98,500,000	1.14	1.00	SENSEK	112899850
7	25.04.2013	SENDEKASYON	349000	16.04.2013	15.04.2014	USD	251,500,000	1.04	1.00	SENSEK	261031850
8	25.04.2013	SENDEKASYON	349000	16.04.2013	15.04.2014	EUR	589,170,000	0.93	1.30	SENSEK	914642990
9	25.04.2013	SENDEKASYON	349000	21.09.2012	20.09.2013	USD	151,000,000	1.30	1.00	SENSEK	195982900
10	25.04.2013	SENDEKASYON	349000	21.09.2012	20.09.2013	EUR	444,900,000	1.18	1.30	SENSEK	584510000
11	25.04.2013	POST FINANS	349009	02.07.2012	27.06.2013	USD	7,769,352	3.08	1.00	POSTFIN	2345640.222773
12	25.04.2013	POST FINANS	349009	06.09.2012	06.09.2013	USD	18,031,579	2.83	1.00	POSTFIN	34013274.79418
13	25.04.2013	POST FINANS	349009	04.10.2012	30.09.2013	USD	4,224,407	2.96	1.00	POSTFIN	12510522.5151
14	25.04.2013	POST FINANS	349009	04.10.2012	30.09.2013	USD	5,810,419	2.61	1.00	POSTFIN	15173908.12167
15	25.04.2013	POST FINANS	349009	04.09.2012	19.09.2013	EUR	490,000	1.72	1.30	POSTFIN	942310
16	25.04.2013	POST FINANS	349109	18.05.2012	20.05.2013	USD	10,004,280	3.57	1.00	POSTFIN	3594770.826
17	25.04.2013	POST FINANS	349009	01.10.2012	26.09.2013	USD	11,989,366	2.63	1.00	POSTFIN	31428561.4678225
18	25.04.2013	POST FINANS	349109	10.05.2012	10.05.2013	USD	5,325,417	3.95	1.00	POSTFIN	25889663.92056
19	25.04.2013	POST FINANS	349009	09.05.2012	08.05.2013	USD	10,714,003	2.35	1.00	POSTFIN	25169334.860936
20	25.04.2013	POST FINANS	349009	31.05.2012	28.05.2013	USD	8,337,884	2.92	1.00	POSTFIN	24339951.70296
21	25.04.2013	POST FINANS	349009	05.06.2012	21.05.2013	USD	2,714,219	2.97	1.00	POSTFIN	25889663.92056
22	25.04.2013	POST FINANS	349009	11.06.2012	06.06.2013	USD	16,222,470	2.97	1.00	POSTFIN	4817589.159
23	25.04.2013	POST FINANS	349009	30.07.2012	25.07.2013	USD	8,938,050	2.71	1.00	POSTFIN	24226584.525
24	25.04.2013	POST FINANS	349009	07.09.2012	04.06.2013	USD	16,227,200	2.96	1.00	POSTFIN	5232940.375
25	25.04.2013	POST FINANS	349009	28.09.2012	09.09.2013	USD	4,293,838	2.73	1.00	POSTFIN	11672624.7
26	25.04.2013	POST FINANS	349009	10.10.2012	07.10.2013	USD	13,383,543	4.25	1.00	POSTFIN	56989433.918985
27	25.04.2013	POST FINANS	349009	09.10.2012	04.10.2013	USD	3,940,935	2.61	1.00	POSTFIN	10272046.92111
28	25.04.2013	POST FINANS	349009	08.10.2012	04.10.2013	USD	6,644,883	2.61	1.00	POSTFIN	22532262.1188
29	25.04.2013	POST FINANS	349009	18.10.2012	15.10.2013	USD	14,281,455	2.57	1.00	POSTFIN	36614776.9536
30	25.04.2013	POST FINANS	349009	31.10.2012	28.10.2013	USD	6,304,058	2.58	1.00	POSTFIN	16236989.896
31	25.04.2013	POST FINANS	349009	13.11.2012	18.09.2013	USD	10,751,990	2.05	1.00	POSTFIN	22641578.9055
32	25.04.2013	POST FINANS	349009	12.11.2012	05.09.2013	USD	3,408,463	2.37	1.00	POSTFIN	8069615.3079955
33	25.04.2013	POST FINANS	349009	20.11.2012	15.11.2013	USD	11,441,183	2.51	1.00	POSTFIN	2874469.1292
34	25.04.2013	POST FINANS	349109	26.11.2012	26.11.2013	USD	3,348,293	2.46	1.00	POSTFIN	8288120.21633
35	25.04.2013	POST FINANS	349009	27.11.2012	22.11.2013	USD	3,411,000	2.31	1.00	POSTFIN	7375999
36	25.04.2013	POST FINANS	349009	28.11.2012	25.11.2013	USD	8,586,661	2.11	1.00	POSTFIN	18075694.2513
37	25.04.2013	POST FINANS	349009	29.11.2012	25.11.2013	USD	6,656,136	2.96	1.00	POSTFIN	17023970.0845
38	25.04.2013	POST FINANS	349009	28.11.2012	22.09.2013	USD	59,000,000	1.70	1.00	POSTFIN	9535000
39	25.04.2013	POST FINANS	349009	05.12.2012	03.06.2013	USD	2,711,880	1.73	1.00	POSTFIN	460704.85

Şekil 4.34. Krediler veri tablosu

Access veri alma işlemi tamamlandıktan sonra verileri gruplarına göre ayrılarak Şekil 4.35'de gösterildiği gibi bir krediler sorgusu tasarlanmıştır.

Tur	Dovizcinsi	Vadegun	ToplaAdat	ToplaKalanansapars	Basit	Bileşik
AYBVEAKKB	EUR	3 YILDAN UZUN VADELİ	224246051.57576	372712177.64	0.601680114771881	0.603458551037295
AYBVEAKKB	USD	1 YILA KADAR VADELİ	43207500	15000000	2.8805	2.92203185924307
AYBVEAKKB	USD	3 YILDAN UZUN VADELİ	545225259.08875	240707487.5	2.26509472036573	2.92203185924307
POSTFIN	EUR	1 YILA KADAR VADELİ	116462310	75490000	1.54275149026361	1.55461263253307
POSTFIN	USD	1 YILA KADAR VADELİ	1555296337.17542	688314783.97	2.25957130864591	2.28507541900058
POSTFIN	USD	3 YILA KADAR VADELİ	35694770.826	10004280	3.56795	3.63181556843843
SENSEK	EUR	1 YILA KADAR VADELİ	1039152590	999670000	1.03949562355577	1.04487165775464
SENSEK	USD	1 YILA KADAR VADELİ	457014750	402500000	1.13544037287081	1.14185663991209
SENSEK	USD	3 YILDAN UZUN VADELİ	1024236467.82639	728459222.07	1.40603130112885	1.4158738798514
SERMAYABENZETI	USD	3 YILDAN UZUN VADELİ	5490384000	915064000	6	6.18206244237234
YURTDIŞI	CHF	3 YILDAN UZUN VADELİ	7729326.08494232	9178201.52659081	0.842139504406073	0.84566567573634
YURTDIŞI	EUR	1 YILA KADAR VADELİ	59274941.2	17766400	3.33635070695245	3.3921515996422
YURTDIŞI	USD	1 YILA KADAR VADELİ	3010818.39221	3013000	0.999275935018254	1.00424334725302
YURTDIŞI	USD	3 YILA KADAR VADELİ	5903780.531306	4843097.94	1.21900911450616	1.2264066422107
YURTDIŞI	USD	3 YILDAN UZUN VADELİ	385500851.946575	2726282425.64	1.41401561866341	1.42397561750003

Şekil 4.35. Krediler sorgu ekranı

Çizelge 4,1'deki (Bkz: Çizelge4.1) 5 numaralı Kredi Veri Taşıma süreci yeni haliyle mevcut süreçteki sunulan tüm eksikleri ortadan kaldırarak hem daha pratik hem de daha kontrollü bir süreç haline gelmiştir. Ayrıca mevcut sistemde tasnif edilmiş veri tablolarında bir takım verilerin yanlış hesaplandığı tespit edilmiş olup yeni hazırlanan süreçte bu yanlışlıklar giderilmiştir.

Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 6 Numaralı TL Mevduat taşıma süreci yer almaktadır ve bu süreç Şekil 4.36'de gösterilmektedir.

Şekil 4.36. TL Maliyet taşıma süreci

Mevcut sistemde Şekil 4.36'da görülen TL Maliyet sayfasına beş günlük TL maliyet verileri kopyala yapıştır yöntemiyle taşınmaktadır. TL maliyet verileri günlük olarak oluşmaktadır. Veriler beş günlük (cumadan –perşembeye) olmasına rağmen hazırlanan rapor haftalık olduğu için yedi günlük verilerin ortalaması alınarak rapor oluşmaktadır. Yedi günlük ortalama sağlanması için Cuma günü verilerininin Excel'de üç katı alınacak şekilde formülleşmiş olup

rapor buna göre oluşmaktadır.

Mevcut sistemde görülen aksaklıklar:

- Verilerin taşınırken yanlış tarihli veri taşınma olasılığı,
- Her seferinde ilgili tarihli çalışma dosyasının açılıp taşınmasının yarattığı zaman kaybı,
- Gereksiz verilerin çalışma dosyasına taşınması ve oluşan veri kirliliği,
- Her bir günlük verinin ilgili alana taşınma gerekliliği, dikkat edilmediği takdirde verilerin yanlış alanlara taşınarak raporun yanlış oluşması.

Yukarıda yer alan mevcut eleştirileri ortadan kaldırmak ve daha pratik bir vere çekme yöntemi bulmak için verileri Access'e çeken bir VB kodu tasarlanmıştır. Kod tasarlanırken sadece gerekli verilerin Access alınması sağlanarak gereksiz veri kirliliğinin önüne geçilmiştir. Yeni süreçte karşılaşılan problem yedi günlük verinin sisteme nasıl yükleneceği konusunda olmuştur. Mevcut sistemdeki yedi günlük veri alımı Cumartesi ve Pazar günleri için Cuma günü verilerinin aynısı alınarak türetilmekteydi. Çünkü günlük veriler işletmede sadece çalışma günlerinde oluşmakta ve hafta sonu için veriler oluşmamaktaydı. Yeni süreçte Access'e alınan veriler eğer Cuma günü tarihli ise verilerin cumartesi ve Pazar tarihli kopyası alınarak aşağıda yazılan kod ile problem giderilmiş ve Access deki TL Maliyet Tablosuna verilerin aktarımı sağlanmıştır. Bu amaçla tasarlanan kod Şekil 4.37'de gösterilmiştir.

```

Sub ortalama()

Dim fd As FileDialog
Set fd = Application.FileDialog(msoFileDialogFilePicker)
Dim vrtSelectedItem As Variant
With fd
    If .Show = -1 Then
        For Each vrtSelectedItem In .SelectedItems

            Dim xls, sayfa As Object
            Set xls = GetObject(vrtSelectedItem)
            xls.Application.Visible = True

            For bull = 1 To xls.sheets.Count
            If Left(xls.sheets(bull).Name, 10) = "TLMaliyet" Then
                Set sayfa = xls.Worksheets(bull)
                Exit For
            End If
            Next

            Set sayfa1 = xls.Worksheets("ORTALAMAVADE")
            tar1 = CDate(sayfa1.Range("A4"))

            defa = 1

            If Weekday(tar1) = 6 Then defa = 3
                Set sayfa1 = xls.Worksheets("ORTALAMAVADE")

            For kere = 1 To defa
            tar = tar1 + kere - 1

                Dim rst As New ADODB.Recordset
                rst.Open "TLTablo", CurrentProject.Connection, adOpenKeyset, adLockOptimistic

                For sira = 6 To 14
                    If sayfa.CELLS(sira, 3) <> "" Then

                        With rst
                            .AddNew
                            For ss = 1 To 10

                                rst.Fields(0) = tar

                                rst.Fields(ss) = sayfa.CELLS(sira, ss)

                            Next
                            .Update

                        End With
                    End If
                Next

                rst.Close

                Set fd = Nothing

            Next

            Next vrtSelectedItem

        End If
    End With
    MsgBox "bitti"

End Sub

```

Şekil 4.37. Access'e veri çekme ve veriden kopya oluşturma kodu

1 numaralı kod bloğunda verileri alacağımız Excel dosyasındaki TL maliyet sayfasını bulmaya yöneliktir. Çünkü ihtiyaç duyulan veriler Excel deki TL maliyet sayfasından alınması ve bunun içinde seçilen Excel de ilgili sayfanın seçili olması gerekmektedir. Mevcut süreçte bu işlem manuel olarak günlük mevduat verileri Excel'ini açıp, açılan Excel de TL Maliyet sayfasını bulup verileri gerekli alanlara taşınması şeklinde yapılmaktadır. Şekil 4.38'de verilerin alındığı çalışma dosyasından bir kesit görülmektedir.

TL MEVDUAT DAĞILIM		25.04.2013		BİLEŞİK F. O.		İDRUNLU KARŞILIK MALİYETİ		KASA MALİYETİ ORNL		İŞLEMME GÖRÜŞÜ ORNL	
	TL	BASIT F. O.	BİLEŞİK F. O.	BASIT F. O.	SİGELİK F. O.	BASIT F. O.	SİGELİK F. O.	BASIT F. O.	SİGELİK F. O.	BASIT F. O.	SİGELİK F. O.
OPRAM MEVDUAT(BANKALAR HARİC)											
HADESİZ	2.663,464		80	32				38		59	59
3/1(GECELIK)	2.567,695		37	77				93		04	13
1.AY KADAR VADELI	2.050,220		23	62				83		90	03
3.AY KADAR VADELI	2.640,888		6	87				82		52	73
6.AY KADAR VADELI	2.843,797		39	62				81		92	12
1.YIL KADAR VADELI	2.856,602		36	55				78		85	98
1.YIL VE DAHA UZUN VADELI	2.607,410		12	40				88		71	68
OPRAM TL VADELI	2.566,613		63	97				85		26	45
OPRAM TL	2.230,077		30	68				85		96	12
ASARRUF MEVDUATI											
HADESİZ	2.864,961		00								
1.AY KADAR VADELI	2.854,374		43								
3.AY KADAR VADELI	2.488,573		32								
6.AY KADAR VADELI	2.805,581		65								
1.YIL KADAR VADELI	2.995,851		54								
1.YIL VE DAHA UZUN VADELI	2.915,439		49								
OPRAM TASARRUF VADELI	2.059,819		34								
OPRAM TASARRUF	2.924,780		35								
TİCARİ MEVDUAT											
HADESİZ	2.560,662		00								
1.AY KADAR VADELI	2.469,920		46								
3.AY KADAR VADELI	2.868,450		78								
6.AY KADAR VADELI	2.246,023		55								
1.YIL KADAR VADELI	2.963,487		37								
1.YIL VE DAHA UZUN VADELI	2.004,870		06								
OPRAM TİCARİ VADELI	2.572,749		12								
OPRAM TİCARİ	2.133,412		54								
İSİMİ MEVDUAT											
HADESİZ	2.318,364		00								
1.AY KADAR VADELI	2.174,976		64								
3.AY KADAR VADELI	2.019,679		13								
6.AY KADAR VADELI	2.235,391		62								
1.YIL KADAR VADELI	2.782,389		81								
1.YIL VE DAHA UZUN VADELI	2.138,076		20								
OPRAM İSİMİ VADELI	2.350,513		02								
OPRAM İSİMİ	2.668,977		62								

Şekil 4.38. TL Maliyet veri alma ekranından bir kesit

1 numaralı blokta yazılan kod Excel'i görsel olarak seçip içine girdikten sonra TL Maliyet sayfasını arka planda bulmaktadır. Bunun için bul1 isimli bir for değişkeni tanımlanmış ve başlangıç değeri 1 olarak atanmıştır. Döngüde 1 den başlayarak sayfa sayısı kadar devam edecek şekilde (xls.sheets.Count =5) devam etmektedir.

Kod 1 bloğunun çalışma mantığı aşağıdaki gibidir:

For bul1 = 1 To5(xls.sheets.Count)

Eğer sayfa isminin soldan 10 harfi TLMaliyet ise

IfLeft(xls.sheets(1).Name, 10) = "TLMaliyet" Then

Sayfa olarak ilgili bul1 değişken numarası atanmakta ve sayfa etkin hale gelmektedir.

```
Set sayfa = xls.Worksheets(TLmaliyet)
```

```
ExitFor
```

```
EndIf
```

```
Next
```

1 YIL VE DAHA UZUN VADELİ	21,138,076	7.25	7.20
TOPLAM RESMİ VADELİ	8,937,350,513	5.87	6.02
TOPLAM RESMİ	11,637,668,877	4.51	4.62

Excel sheet tabs: TLmaliyet, YPMaliyet, Mevduat Vaziyeti, ORTALAMAFİZ, ORTALAMAVADE

Kod 2 bloğunda mevcut sistemdeki Cumartesi ve Pazar verilerini yaratma süreci yer almaktadır. Bunun için öncelikle çekilen veri Excel'inde bir tarih kontrolü yapılması gerekmektedir. Bunun için kod "ORTALAMAVADE" isimli sayfaya giderek A4 hücresindeki tarihi "tar" isimli değişkene almaktadır. Yapılan işlemin kod detayı aşağıdaki gibidir.

```
Set sayfa1 = xls.Worksheets("ORTALAMAVADE")
```

```
Tar1 = CDate(ORTALAMAVADE.Range("A4"))
```

Tarih verisinin alındığı kesit Şekil 4.39'da gösterilmiştir.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1		Vadeli Mevduat Ortalama Vade				Vadeli Mevduat Ortalama Vadeye Kalan Gün			
2	Tarih	TL	USD	EUR	DİĞER	TL	USD	EUR	DİĞER
4	25.04.2013	51.35	62.94	152.70	162.46	28.65	30.99	61.49	61.41
5	18.03.2013	51.15	62.19	151.57	162.11	28.56	30.96	61.16	60.35
31	18.03.2013	51.47	56.90	151.14	162.31	26.30	26.69	68.91	71.46

Excel sheet tabs: TLmaliyet, YPMaliyet, Mevduat Vaziyeti, ORTALAMAFİZ, ORTALAMAVADE

Şekil 4.39. Tarih veri alma kesiti

İşlem sonucu "Tar1=25.04.2013"

VB'de Weekday([Tarih]) fonksiyonu haftanın günlerini sayısal olarak göstermektedir. Haftanın hangi güne geldiği sayısal olarak aşağıdaki gibidir [28].

- 1= Pazar
- 2= Pazartesi
- 3= Salı
- 4= Çarşamba
- 5= Perşembe
- 6= Cuma
- 7= Cumartesi

Cuma günü verilerinden Access'e 2 adet daha kopya alınması gerektiği için "defa" isimli bir değişken tanımlanmıştır. Eğer tarih Cuma günü ise Cuma gününün 2 tane daha kopyasını almakta, aksi halde veriler olduğu gibi Access'e çekilmektedir. Bu işlemi yapan kod kesiti aşağıda görüldüğü gibidir:

```
defa = 1
If Weekday(tar1) = 6 Then defa = 3
```

Cumartesi ve Pazar günü alınan kopyaların tarihlerini yaratmak için ise aşağıdaki kod yazılmıştır.

```
Set sayfa1 = xls.Worksheets("ORTALAMAVADE")
For kere = 1 To defa
tar = tar1 + kere - 1
```

Eğer tarih Cuma günü değilse defa=1 olduğu için tarih olduğu gibi alınmaktadır. Örneğin;

```
Tar1=25.04.2013 Perşembe günü (5) olduğu için
Defa=1 olacaktır. Bu yüzden for döngüsü bir kere çalışacak ve
tar = 25.04.2013 + 1 - 1
```

“tar” değişkenine tar=25.04.2013 olarak perşembe günü tarihi atanacak ve Access TL Maliyet tablosunu bu tarihli olarak aktarılacaktır.

Eğer tarih

Tar1=19.04.2013 Cuma günü (6) ise

Defa=3 olacaktır.

For 1 to 3 olarak 3 kere çalışacak ve 3 kopya oluşacak

For 1 için tar= 19.04.2013 +1-1 = 19.04.2013

For 2 için tar= 19.04.2013 +2-1= 20.04.2013

For3 için tar= 19.04.2013 +3-1= 21.04.2013

Kod 3 bloğunda ise bizim için gerekli olan veriler alınmaktadır. Alacağımız veriler Excel TL Maliyet sayfasındaki 6 ve 14. Satırlar arasında olduğu için “Sıra” değişkenini 6’dan başlatarak 14 de kadar devam ettirdik.

For sıra = 6 To 14

Ifsayfa.CELLS(sıra, 3) <> "" Then

Excel’den alacağımız veriler salt veri olup kredi veri taşıma sürecindeki gibi işlem gerektirmediği için Access’e olduğu gibi alınacaktır. Access de oluşturduğumuz tablodaki alanlar Şekil 4.40’da gösterilmiştir.

Tarih	TOPLAMMEVDUAT	TL	BASITFAIZORT	BİLEŞİKFA	ZKRASITF	ZKBİLEŞİK	KASABASIT	KASABİLEŞ	İŞLETMEB	İŞLETMEBİ	ID	Ekleme için Tarih

Şekil 4.40. TL Maliyet Access veri tablo alanları

Şekil 3.37’de Access deki TL tablosunun sütunlarını gösteren değişken “ss” olarak atanmıştır. 1 den başlayarak kırmızı çerçeve ile gösterilen sütunlara (10 sütün) Excel den aldığı verileri dolduracak kod aşağıdaki gibidir:

Withrst

.AddNew

Forss = 1 To 10

rst.Fields(0) = tar

TL Tablo kullanılarak oluşturulan Verilerin 7 günlük ortalamasının gruplanmış olarak yer aldığı sorguda Şekil 4.42'de gösterilmiştir.

Arg.	Ortalama TL	Ortalama BA	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama KASA	Ortalama KASA	Ortalama	Ortalama
1 AYA KADAR VADELİ	82832.21429	26	39	5.78	3.92	5.86	6.00	7.06	7.20	
1 YIL VE DAHA UZUN VADELİ	6979.895714	15	12	8.41	8.38	8.51	8.49	9.72	9.69	
1 YILA KADAR VADELİ	50541154.91	23	36	7.55	7.68	7.65	7.78	8.85	8.98	
3 AYA KADAR VADELİ	699010.8429	68	88	7.24	7.44	7.33	7.54	8.53	8.74	
6 AYA KADAR VADELİ	21722.81857	25	44	7.67	7.87	7.77	7.97	8.97	9.17	
O/N(GECELİK)	52154.85143	28	38	4.78	4.88	4.84	4.94	6.05	6.14	
TOPLAM TL	78927148.68	17	32	6.69	6.85	6.78	6.93	7.98	8.14	
TOPLAM TL VADELİ	319875.5329	48	66	7.00	7.19	7.09	7.28	8.29	8.48	
VADESİZ	707273.14714	79	79	5.30	5.30	5.36	5.36	6.57	6.57	

Şekil 4.42. TL Tablo sorgu

Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de(Bkz: Çizelge 4.1) 7 Numaralı YP Mevduat taşıma süreci yer almaktadır ve bu süreç Şekil 4.43'de gösterilmektedir.

The screenshot displays a complex financial table in Microsoft Excel. The main title is '25.04.2013 KAYNAK MALİYETİ - Microsoft Excel'. The table is structured with multiple columns representing different financial categories and sub-categories. Key sections include 'DİĞER MEVDUAT DAĞILIM', 'BANKALAR HARC', and 'DİĞER MEVDUAT DAĞILIM'. Each section contains detailed data points, including numerical values and percentages, organized into sub-headers like 'MEVDUAT', 'HARC', and 'MEVDUAT'. The table is split across multiple sheets, with the current view showing columns A through AD. The interface includes standard Excel menu options like 'Giris', 'Ekle', 'Sayfa Düzeni', 'Formüller', 'Veni', 'Gözden Geçir', and 'Görünüm'. The status bar at the bottom indicates 'Hazır' and 'zkblokesap | KREDİLER | TL MALİYET | YP MALİYET | tahvil | ZK | Açıklama | TL Kaynak Maliyeti | YP Kaynak Maliyeti'.

Şekil 4.43. YP Maliyet taşıma süreci

Yukarıda anlatılan 6 numaralı TL Maliyet sürecinde olduğu gibi YP Maliyet sürecinde de 5 günlük veriler günlük oluşan raporlardan alınarak Şekil 4.43'de gösterildiği alanlara kopyala yapıştır yöntemi ile taşınmaktadır. Yapılan işlem TL maliyet süreci ile aynı olduğu için geçmiş bölümde anlatılmış olan yöntem aynen YP maliyet içinde uygulanmıştır.

Şekil 4.44 ve Şekil 4.45'de çekilen veriler ve özet veri sorgusu görülmektedir.

Arz.	Tarih	Mevcut	Kıymet	Yatırım	Tanıtılış	Başı	Bileli	ZK Bile	Esas B	Esas B	İçlem	İçlem	Doviz Cini	ID	Ekleme İşin Taklatı
Tablo	25.04.2013	1. AY KADAR VADELI	2.678.084,7	799.997,78	318.180,55	31	32	33	34	35	36	37	79 EUR	12	
Tablo	25.04.2013	2. AY KADAR VADELI	4.676.036,6	949.613,99	369.098,86	33	35	37	39	40	41	42	83 EUR	13	
Tablo	25.04.2013	3. AY KADAR VADELI	1.393.219,9	271.265,12	305.210,92	36	38	40	42	44	45	46	85 EUR	14	
Tablo	25.04.2013	1. YILA KADAR VADELI	4.601.687,2	634.154,89	283.951,28	14	15	16	17	18	19	20	85 EUR	15	
Tablo	25.04.2013	1. YIL VE DAHA UZUN VADELI	6.310.419,4	946.828,91	1.117.403,36	74	74	75	76	77	78	79	37 EUR	16	
Tablo	25.04.2013	TOPLAM EUR VADELI	9.081.380,9	229.124,82	1.601.775,35	75	77	79	81	82	83	84	38 EUR	17	
Tablo	25.04.2013	TOPLAM EUR	9.086.348,1	246.415,49	1.600.817,58	45	47	49	51	52	53	54	94 EUR	18	
Tablo	25.04.2013	VADESİZ	0,00	324.868,10	345.210,35	00	00	00	00	00	00	00	20 DİĞER	19	
Tablo	25.04.2013	0/0/GEÇELİK	0,00	0,00	0,00	00	00	00	00	00	00	00	20 DİĞER	20	
Tablo	25.04.2013	1. AY KADAR VADELI	0,00	331.183,91	892.718,13	34	34	35	36	37	38	39	21 DİĞER	21	
Tablo	25.04.2013	2. AY KADAR VADELI	0,00	314.999,88	340.340,84	41	41	42	43	44	45	46	21 DİĞER	22	
Tablo	25.04.2013	3. AY KADAR VADELI	0,00	339.877,69	761.294,14	43	43	44	45	46	47	48	71 DİĞER	23	
Tablo	25.04.2013	1. YILA KADAR VADELI	0,00	333.000,84	310.098,73	30	30	31	32	33	34	35	25 DİĞER	24	
Tablo	25.04.2013	1. YIL VE DAHA UZUN VADELI	0,00	398.635,04	615.133,55	81	81	82	83	84	85	86	12 DİĞER	25	
Tablo	25.04.2013	TOPLAM DİĞER VADELI	0,00	305.897,16	869.373,38	52	52	53	54	55	56	57	21 DİĞER	26	
Tablo	25.04.2013	TOPLAM DİĞER	0,00	340.563,28	1.477.596,76	01	01	02	03	04	05	06	21 DİĞER	27	
Tablo	24.04.2013	VADESİZ	6.036.574,0	804.366,77	1.036.574,03	00	00	00	00	00	00	00	20 USD	28	
Tablo	24.04.2013	0/0/GEÇELİK	6.031.295,3	770.279,75	931.295,31	01	01	02	03	04	05	06	20 USD	29	
Tablo	24.04.2013	1. AY KADAR VADELI	4.843.887,0	525.242,55	1.243.887,81	96	97	98	99	100	101	102	32 USD	30	
Tablo	24.04.2013	2. AY KADAR VADELI	4.837.573,8	714.130,01	837.573,87	48	50	52	54	56	58	60	27 USD	31	
Tablo	24.04.2013	3. AY KADAR VADELI	5.905.794,5	794.198,28	3.605.794,50	36	38	40	42	44	46	48	20 USD	32	
Tablo	24.04.2013	1. YILA KADAR VADELI	6.031.292,4	619.530,78	1.021.292,49	34	36	38	40	42	44	46	20 USD	33	
Tablo	24.04.2013	1. YIL VE DAHA UZUN VADELI	6.746.983,3	1.141.514,10	1.746.983,01	44	44	45	46	47	48	49	20 USD	34	
Tablo	24.04.2013	TOPLAM USD VADELI	6.907.538,9	1.038.955,50	1.407.538,99	36	38	40	42	44	46	48	21 USD	35	
Tablo	24.04.2013	TOPLAM USD	6.943.899,0	941.282,28	1.443.899,02	03	05	07	09	11	13	15	25 USD	36	
Tablo	24.04.2013	VADESİZ	6.200.095,4	313.818,44	1.860.124,11	00	00	00	00	00	00	00	20 EUR	37	
Tablo	24.04.2013	0/0/GEÇELİK	6.532.789,9	498.974,65	892.399,23	44	45	46	47	48	49	50	20 EUR	38	
Tablo	24.04.2013	1. AY KADAR VADELI	6.202.211,2	320.945,85	380.992,41	24	25	26	27	28	29	30	25 EUR	39	
Tablo	24.04.2013	2. AY KADAR VADELI	6.080.487,0	942.177,38	1.094.446,20	33	34	35	36	37	38	39	23 EUR	40	
Tablo	24.04.2013	3. AY KADAR VADELI	1.689.735,1	728.834,05	1.118.655,71	56	58	60	62	64	66	68	17 EUR	41	
Tablo	24.04.2013	1. YILA KADAR VADELI	6.385.685,6	893.191,58	1.514.313,40	14	16	18	20	22	24	26	26 EUR	42	
Tablo	24.04.2013	1. YIL VE DAHA UZUN VADELI	6.406.831,7	693.407,04	1.331.481,28	74	74	75	76	77	78	79	37 EUR	43	
Tablo	24.04.2013	TOPLAM EUR VADELI	6.250.275,5	878.330,46	1.780.358,23	75	76	77	78	79	80	81	37 EUR	44	
Tablo	24.04.2013	TOPLAM EUR	6.450.371,0	1.004.445,89	1.855.482,34	42	42	43	44	45	46	47	28 EUR	45	
Tablo	24.04.2013	VADESİZ	0,00	394.868,81	485.378,87	00	00	00	00	00	00	00	20 DİĞER	46	
Tablo	24.04.2013	0/0/GEÇELİK	0,00	0,00	0,00	00	00	00	00	00	00	00	20 DİĞER	47	
Tablo	24.04.2013	1. AY KADAR VADELI	0,00	380.749,57	367.899,48	35	35	36	37	38	39	40	1,61 DİĞER	48	
Tablo	24.04.2013	2. AY KADAR VADELI	0,00	197.001,38	330.114,39	41	41	42	43	44	45	46	1,60 DİĞER	49	
Tablo	24.04.2013	3. AY KADAR VADELI	0,00	463.398,51	798.970,74	43	43	44	45	46	47	48	1,71 DİĞER	50	

Şekil 4.44. YP Tablo verileri

Mevcut	Döviz Csmi	Bak - O	1. Karş - O	USD - Orta	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama	Ortalama
1 AYA KADAR VADELİ	DÖĞER	0.00	37,894.68	538.77	0.35	0.35	40	4.40	41	41	41	41	41	41
1 AYA KADAR VADELİ	EUR	4,029.73	89,028.28	988.75	0.98	0.98	12	1.13	14	14	14	14	14	14
1 AYA KADAR VADELİ	USD	8,006.73	44,306.18	806.73	0.08	1.09	23	1.24	24	25	25	25	25	25
1 YIL VE DAHA UZUN VAD	DÖĞER	0.00	88,291.84	1,358.89	0.81	0.81	89	1.89	91	91	91	91	91	91
1 YIL VE DAHA UZUN VAD	EUR	4,709.08	85,590.32	497.15	0.74	3.74	11	1.11	17	17	17	17	17	17
1 YIL VE DAHA UZUN VAD	USD	9,610.85	93,237.57	610.85	0.43	3.43	77	5.77	78	79	79	79	79	79
1 YILA KADAR VADELİ	DÖĞER	0.00	31,087.37	803.86	0.32	0.32	36	1.36	37	37	37	37	37	37
1 YILA KADAR VADELİ	EUR	6,116.60	37,370.01	570.35	0.15	3.16	60	3.61	65	66	66	66	66	66
1 YILA KADAR VADELİ	USD	4,678.65	69,518.40	678.65	0.94	2.97	37	3.39	38	40	40	40	40	40
3 AYA KADAR VADELİ	DÖĞER	0.00	17,060.81	1,382.73	0.41	0.41	47	1.47	48	48	48	48	48	48
3 AYA KADAR VADELİ	EUR	4,568.27	35,088.52	281.08	0.33	2.36	67	1.70	70	70	70	70	70	70
3 AYA KADAR VADELİ	USD	11,066.70	33,865.05	1,066.70	0.48	2.50	83	1.86	84	87	87	87	87	87
6 AYA KADAR VADELİ	DÖĞER	0.00	41,869.98	910.05	0.43	0.43	49	1.49	51	51	51	51	51	51
6 AYA KADAR VADELİ	EUR	6,973.46	19,155.86	1,078.39	0.57	2.59	93	1.96	97	100	100	100	100	100
6 AYA KADAR VADELİ	USD	6,518.75	39,389.92	518.75	0.60	2.62	97	1.99	98	101	101	101	101	101
0 YIL (GEÇERLİ)	DÖĞER	0.00	14.71	9.39	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0 YIL (GEÇERLİ)	EUR	1,895.60	33,261.95	357.76	0.39	1.40	59	1.60	61	62	62	62	62	62
0 YIL (GEÇERLİ)	USD	6,992.75	17,653.38	692.75	0.04	1.04	119	1.19	120	120	120	120	120	120
TOPLAM DÖĞER	DÖĞER	0.00	67,790.63	861.39	1.01	0.01	01	0.01	01	01	01	01	01	01
TOPLAM DÖĞER VADELİ	DÖĞER	0.00	27,519.39	689.69	0.52	0.52	59	1.59	60	60	60	60	60	60
TOPLAM EUR	EUR	12,578.45	11,515.89	272.75	0.43	1.45	75	1.77	79	81	81	81	81	81
TOPLAM EUR VADELİ	EUR	6,992.76	68,518.94	307.49	0.70	2.71	05	1.07	09	11	11	11	11	11
TOPLAM USD	USD	3,233.90	40,906.93	233.90	1.09	2.11	39	1.41	40	42	42	42	42	42
TOPLAM USD VADELİ	USD	1,294.42	63,372.50	294.42	1.37	1.39	70	1.73	72	73	73	73	73	73
VADESİZ	DÖĞER	0.00	40,271.54	231.70	1.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
VADESİZ	EUR	11,833.69	83,896.95	585.26	1.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
VADESİZ	USD	5,939.48	25,334.42	939.48	1.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Şekil 4.45. YP Tablo sorgu

Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 8 numaralı güncel tahvil verilerini taşıma süreci yer almaktadır ve bu süreç Şekil 4.46'da gösterilmektedir.

Seri No	Tarih	ISIN Kodu	Toplam Tutar	Vade Başı	Vade Sonu	Faiz Oranlığı	Birikim
5 Bono TR	01.01.2012	TRSVK861318	100,256,036	01.06.2012	10.06.2013	10.08	10.59
5 Bono TR	01.01.2012		97,587,330	27.07.2012	10.08.2013	9.07	5.12
8 Bono TR	01.01.2012		310,000,000	15.03.2013	06.09.2013	7.39	7.53
8 Bono TR	01.01.2012		615,347,718	27.11.2012	17.05.2013	6.4861	6.9891
10 Bono TR	01.01.2012		115,620,783	18.01.2013	10.06.2013	6.75	6.8892
11 Bono TR	01.01.2012		733,967,991	18.01.2013	05.07.2013	7	7.1325
12 Bono TR	01.01.2012		145,019,121	18.01.2013	17.01.2014	7.5	7.5008
			2,071,236,236.00			7.02	7.13
							14,546,563,122.12
							14,777,636,327.31

Şekil 4.46. Güncel tahvil verileri taşıma süreci

Mevcut süreçte banka tarafından Bono veya Tahvil ihracı olursa veriler ilgili tahvil sayfasında takip edilmektedir. Her yeni ihraç için ihraç bilgileri Şekil 4.46'da kırmızı çerçeve ile gösterilen alana manüel olarak girilmektedir. Girilen verilerinin mizan ile tutarlı olup olmadığı ise gene aynı şekilde görülen mavi alana girilen veriler ile yapılmaktadır. Bu veriler günlük olarak oluşmakta ve başka bir servis tarafından mail yolu ile gelmektedir. Veriler ilgili alana yapıştırıldığında gri alanda görülen bakiyelerin "0" olması gerekmektedir. Bu sayede Mizan tahvil ve bono meblağları ile güncel tahvil ve bono bakiyelerinin tutarlı olup olmadığının kontrolü yapılmaktadır. Yeni yapılacak sistemde de bu süreç aynen alınacaktır. Çünkü Tahvil ve Bono bilgileri Word ortamında geldiği için Access'e bu şekilde veri alınamamaktadır. Sistemin çalışmasında herhangi bir sıkıntı olmadığı için mevcut süreç aynen yeni sürece aktarılmıştır.

Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 9 numaralı ZK sabit süreci yer almaktadır ve bu süreç Şekil 4.47'de gösterilmektedir.

	TL ZORUNLU KARŞILIK ORANI	YP ZORUNLU KARŞILIK ORANI
		21.12.2012
VADESİZ	11,50	12,5
0/(GECELIK)	11,50	12,5
1 AYA KADAR VADELİ	11,50	12,5
3 AYA KADAR VADELİ	11,50	12,5
6 AYA KADAR VADELİ	8,50	12,5
1 YILA KADAR VADELİ	6,50	12,5
1 YIL VE ÜSTÜ VADELİ	5,00	9
1 yıla kadar vadeli (1 yıl dahil) diğer yükümlülükler	11,25	12,5
2 yıla kadar vadeli (3 yıl dahil) diğer yükümlülükler	8,00	10,5
3 yıldan uzun vadeli diğer yükümlülükler	5,00	6

Şekil 4.47. ZK sabit süreci

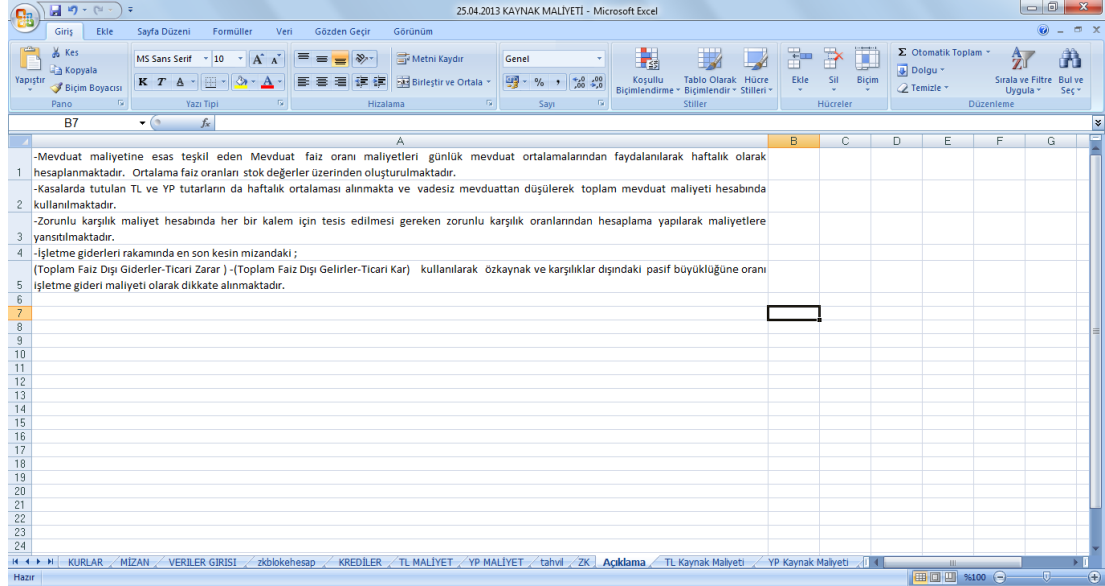
Raporda TC Merkez Bankasının yayınlamış olduğu Zorunlu karşılık oranları kullanılmaktadır. Merkez Bankası oranlarda herhangi bir değişiklik olduğunda kendi sayfasında bir tebliği yayınlarak kurumları bilgilendirmektedir. Bu yüzden mevcut süreçte Merkez Bankası web sayfası ara ara kontrol edilerek oranlarda bir değişim olduğu takdirde Şekil 4.47'de görülen alanlara güncel veriler girilmektedir [29].

Önerilen sistemde de bu süreç, aynı sayfada yer almak kaydı ile aynen yer almaktadır. Önerilen süreçte Kur ve Veri girme sayfasında, ilgili veriler tutulacak olup bu süreç Şekil 4.48'de çerçeve içerisinde gösterilmiştir.

TL ZORUNLU KARŞILIK ORANLARI		YP ZORUNLU KARŞILIK ORANLARI	
VADESİZ	11,50		12,5
0/90(GEÇELİM)	11,50		12,5
1 AY KADAR VADELİ	11,50		12,5
3 AY KADAR VADELİ	11,50		12,5
6 AY KADAR VADELİ	8,50		12,5
1 YILA KADAR VADELİ	6,50		12,5
1 YIL VE ÜSTÜ VADELİ	5,00		9
1 yıla kadar vadeli (1 yıl dahil)	11,25		12,5
2 yıla kadar vadeli (3 yıl dahil)	8,00		10,5
3 yıldan uzun vadeli diğer yıl	5,00		6

Şekil 4.48. Yeni ZK sabit süreci

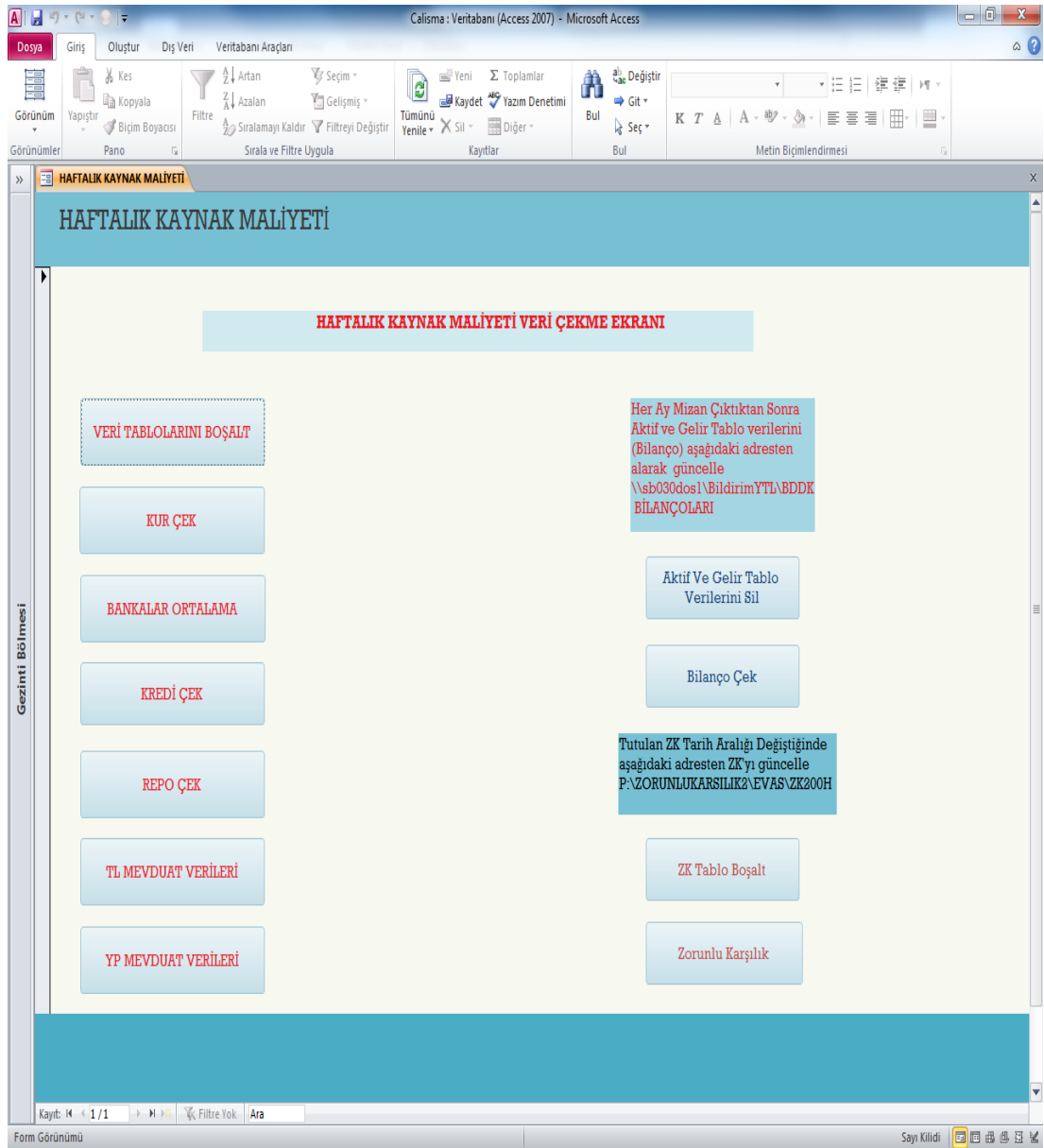
Mevcut sistemde Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) 10 numaralı Açıklama sabit süreci yer almaktadır ve bu süreç Şekil 4.49'da gösterilmektedir.

Şekil 4.49. Açıklama sabit süreci

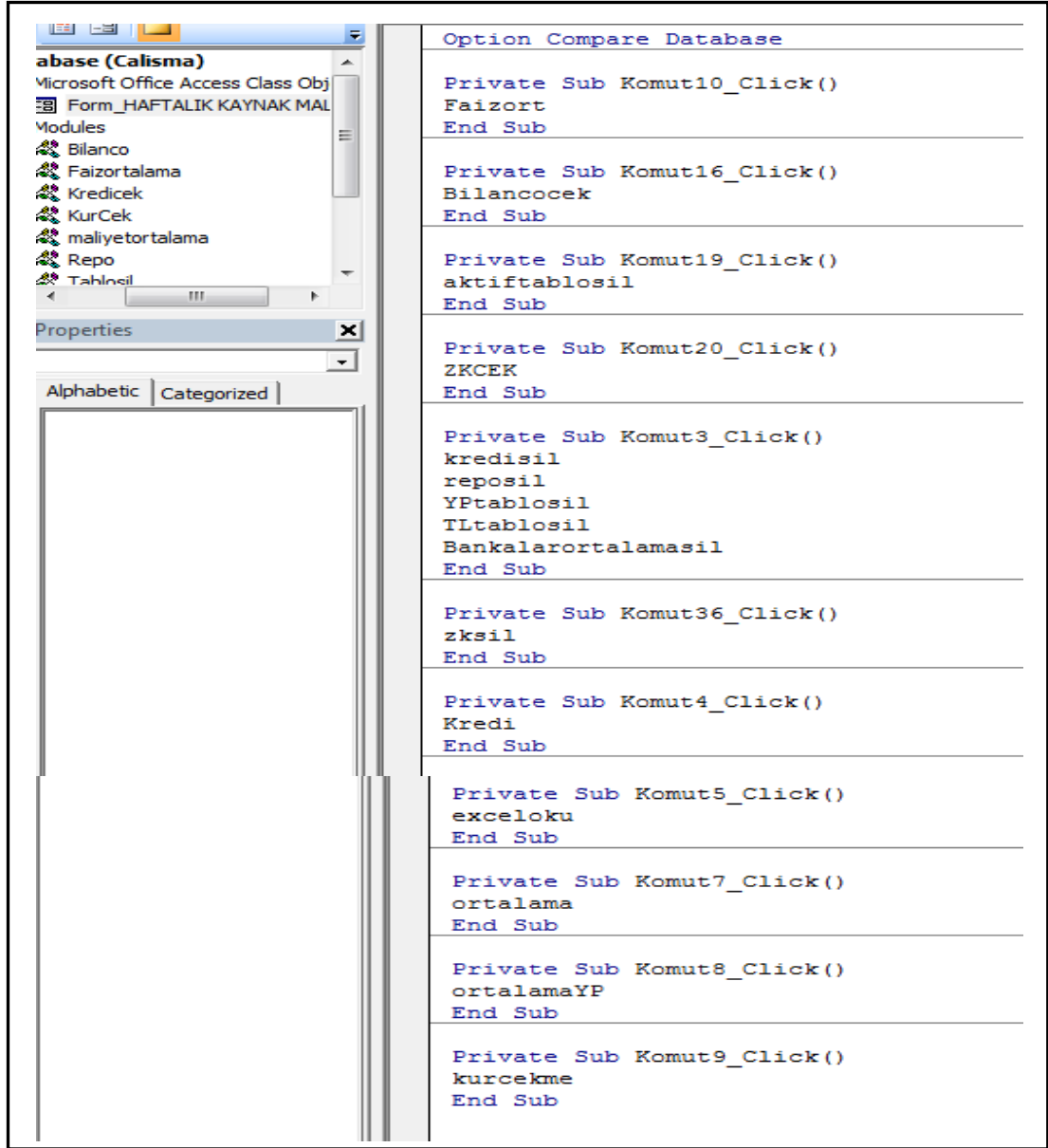
Şekil 4.49'da mevcut raporla ilgili açıklamalar yer almaktadır. Rapor için Herhangi bir katma değeri olmadığı için yeni sistemde bu Açıklama sayfası yer almamaktadır. Bu sayede gereksiz sayfa ve veri kirliliğinin önüne geçilmiştir.

Çizelge 4.1'de (Bkz: Çizelge 4.1) süreç 11 ve 12'nin nasıl oluştuğu ilerleyen bölümlerde Excel tasarımında anlatılacaktır. Şu ana kadar mevcut süreçler ile yeni önerilen sistemin süreçleri arasında bir karşılaştırma yapılmıştır. Access ile ilgili oluşturulması gereken tablolar, sorgular ve kodlar anlatılmıştır. Verilerin daha kolay ve düzenli çekilmesini sağlayacak bir ara yüz tasarlanması gerekmektedir. Bu amaçla tasarlanan ara yüz Şekil 4.50'de gösterilmiştir.

Şekil 4.50. Uygulama ara yüzü

Şekil 4.50’de görülen makro butonlarının her birine daha önce anlatılan ve yazılmış olan VB kodları atanmıştır. Butonlara tıklandığında ilgili VB makrosu çalışmakta ve istenen veriler Access’e taşınmaktadır. Ara yüz tasarımı yapılırken Access’teki tasarım sihirbazından yardım alınmıştır. Makro butonlarına atanan çekme komutları Şekil 4.51’deki gibidir.

Şekil 4.51. Veri çekme komutları

Her bir komut daha önce yazılan VB kodlarının isimlerini tanımakta ve butona tıklandığında hangi VB kodun ismi yazılı ise o kodu bularak çalıştırmaktadır. Ara yüzde bulunan Veri Tablolarını Boşalt Butonuna "TabloSil" isimli bir VB kodu atanmıştır. Bu kod rapor hazırlanacağı zaman Access'teki tablolarda bulunan eski verileri silmekte ve çekilecek yeni veriler için temiz bir veri tabanı oluşmaktadır. Bu amaçla tasarlanan kod şekil 4.52'de görülmektedir.

Option Compare Database

```

Sub kredisil()
onay = MsgBox("TÜM VERİLER SİLİNECEK EMİN MİSİNİZ?", vbYesNo, "ONAY")
If onay = vbNo Then Exit Sub
Dim dbs As DAO.Database
    Set dbs = CurrentDb
dbs.Execute "DROP TABLE Krediler;"
DoCmd.CopyObject , "Krediler", acTable, "KredilerKopyası"
reposil
Yptablosil
TLtablosil
MsgBox "Tüm Veriler Silindi..Lütfen Yeni Verileri Çekiniz."
End Sub

```

```

Sub reposil()
If onay = vbNo Then Exit Sub
Dim dbs As DAO.Database
    Set dbs = CurrentDb
dbs.Execute "DROP TABLE repolar;"
DoCmd.CopyObject , "repolar", acTable, "repolarKopyası"
End Sub

```

```

Sub Yptablosil()
If onay = vbNo Then Exit Sub
Dim dbs As DAO.Database
    Set dbs = CurrentDb
dbs.Execute "DROP TABLE YPTablo;"
DoCmd.CopyObject , "YPTablo", acTable, "YPTabloKopyası"
End Sub

```

```

Sub TLtablosil()
If onay = vbNo Then Exit Sub
Dim dbs As DAO.Database
    Set dbs = CurrentDb
dbs.Execute "DROP TABLE TLTablo;"
DoCmd.CopyObject , "TLTablo", acTable, "TLTabloKopya"
End Sub

```

```

Sub Bankalarortalamasil()
If onay = vbNo Then Exit Sub
Dim dbs As DAO.Database

```

Şekil 4.52. Access veri boşaltma komut kodları

```

    Set dbs = CurrentDb
dbs.Execute "DROP TABLE Bankalarortfaiz;"
DoCmd.CopyObject , "Bankalarortfaiz", acTable, "BankalarortfaizKopya"
End Sub


---


Sub aktiftablosil()
onay = MsgBox("BİLANÇO VERİLEİ SİLİNECEK EMİN MİSİNİZ?", vbYesNo, "ONAY")
If onay = vbNo Then Exit Sub
Dim dbs As DAO.Database
    Set dbs = CurrentDb
dbs.Execute "DROP TABLE aktiftablo;"
DoCmd.CopyObject , "aktiftablo", acTable, "aktiftabloKopyası"
gelirtablosil
MsgBox "BİLANÇO Verileri Silindi..Lütfen Yeni Verileri Çekiniz."
End Sub


---


Sub gelirtablosil()
If onay = vbNo Then Exit Sub
Dim dbs As DAO.Database
    Set dbs = CurrentDb
dbs.Execute "DROP TABLE gelirtablo;"
DoCmd.CopyObject , "gelirtablo", acTable, "gelirtabloKopyası"
End Sub


---


Sub zksil()
onay = MsgBox("ZORUNLU KARŞILIK VERİLEİ SİLİNECEK EMİN MİSİNİZ?", vbYesNo, "ONAY")
If onay = vbNo Then Exit Sub
Dim dbs As DAO.Database
    Set dbs = CurrentDb
dbs.Execute "DROP TABLE ZORUNLUKAR;"
DoCmd.CopyObject , "ZORUNLUKAR", acTable, "ZORUNLUKARKopyası1"
gelirtablosil
MsgBox "ZK Verileri Silindi..Lütfen Yeni Verileri Çekiniz."
End Sub

```

Şekil 4.52. Access veri boşaltma komut kodları (Devamı)

Access de veri olan bir tablonun içindeki verileri boşaltmak için DAO programlamadan yararlanılması gerekmektedir. DAO (Data Access Objects) Microsoft Access için tasarlanmış yerel bir kütüphanedir. Bu kütüphanedeki fonksiyonlar sayesinde tablodaki veriler silinebilir, onarılabilir, kopyalanabilir vb. işlemler yapılabilir [30].

Burada amaç daha önceden çekilen verileri yeni bir rapor hazırlarken boşaltmak olduğu için DAO Access kütüphanesinden yararlanılması gerekmektedir. Mevcut Database'i DAO olarak tanımlayan kod aşağıdaki gibidir:

Dim dbs As DAO.Database

Set dbs = CurrentDb

Veri çekilen ana tablodaki verilerin silinebilmesi için verilerin taşındığı Ana tablonun bir kopyasının oluşturulması gerekiyor ki buna ana tablonun bir sanal kopyası denilmektedir [31]. Örnek olarak, daha önceki bölümlerde anlatılan "TLTablo" isimli tablodan "TLTabloKopya" isimli bir kopya alınsın.

DropTable komutu Access de ilgili tabloyu ortadan kaldırır. Aşağıdaki komut ile TL Tablo kopyasını ortadan kaldırılır.

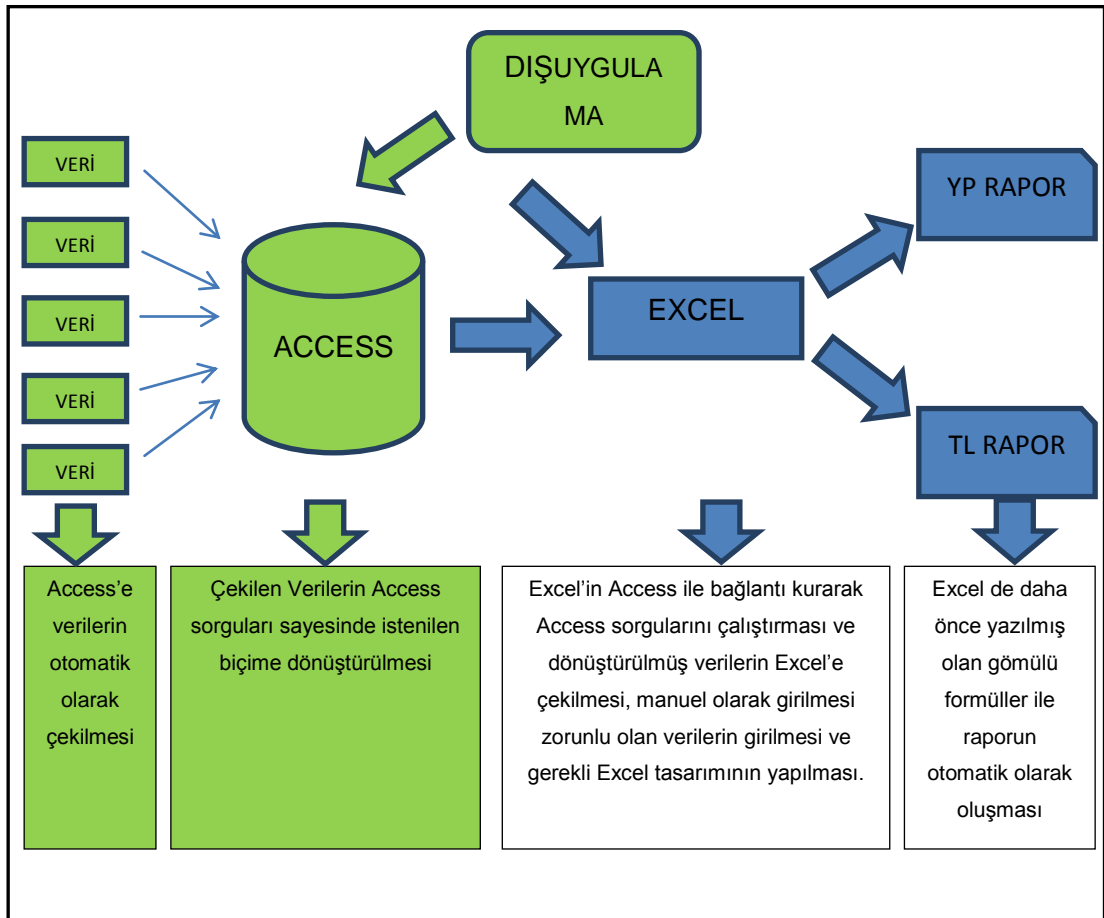
dbs.Execute "DROP TABLE TLTablo;"

Tabloyu ortadan kaldırmadan önce ana tablonun bir kopyası alındığından; sanal kopyadan tekrar Anatablo oluşturacak komut aşağıdaki gibidir:

DoCmd.CopyObject , "TLTablo", acTable, "TLTabloKopya"

Böylece ana tablodaki veriler silinerek boş bir veri tabanı elde edilmiş olunur. Veri silme işlemini başka yollarla yapmak mümkündür. Aynı işlemi "Delete" fonksiyonu ile de yapabirdik.

Raporlama süreç iyileştirme metodunda şu ana kadar Access ile ilgili bölümü tamamlamış olup ilerleyen kısımlarda özet raporun alınacağı Excel tasarımı üzerinde durulup; Access ve Excel entegrasyonunun nasıl yapıldığı anlatılmıştır. Şu ana kadar yapılan işlemler Şekil 4.3'de yeşil olarak gösterilmiştir.

Şekil 4.3. Önerilen yeni süreç

4.5.2. Excel tasarımı

Mevcut süreçte 12 çalışma sayfasından oluşan Excel çalışma sayfası, önerilen sistemde 6 çalışma sayfasından oluşmaktadır. Şekil 4.53'de yeni sistemin bir görüntüsü yer almaktadır.

	22.04.2013	23.04.2013	24.04.2013	25.04.2013	
1	18.04.2013				
2	USD	1.76	1.74	1.74	1.76
3	AUD	1.8169	1.7894	1.7894	1.8156
4	DKK	0.30853	0.30499	0.30499	0.30792
5	SEK	0.24967	0.24658	0.24658	0.24952
6	CHF	1.8988	1.8658	1.8658	1.8916
7	JPY	1.7868	1.7472	1.7472	1.7706
8	CAD	1.7186	1.6966	1.6966	1.7161
9	NDK	0.30274	0.29959	0.29959	0.29745
10	GSP	2.8616	2.8483	2.8483	2.8928
11	SAR	0.46933	0.46399	0.46399	0.46933
12	EUR	2.2994	2.2731	2.2731	2.288
13	RUB	0.05578	0.05496	0.05496	0.05566
14	BHD	4.6686	4.6156	4.6156	4.6687
15	IQD	0.00151	0.0015	0.0015	0.00151
16	QNY	0.2848	0.2813	0.2813	0.28481
17	TL	0	0	0	0
18	ETL	1	1	1	1
19	ALT	81.39	84.43	84.43	84.08
20	H00	0.017868	0.017472	0.017472	0.017728

KALEM ADI	TOPLAMI
Net Ücret Komisyon	11
Operasyon Gideri	90
İlgili Ay Aktif Toplamı	101

Yılın Kalan Ayı	2013	AKTİF TOPLAM
OCAK	120.00	120.00
ŞUBAT	120.00	120.00
MART	120.00	120.00
NEPAZ	120.00	120.00
MAYIS	120.00	120.00
HAZİRAN	120.00	120.00
TEMMUZ	120.00	120.00
AĞUSTOS	120.00	120.00
EYLÜL	120.00	120.00
EKİM	120.00	120.00
KASIM	120.00	120.00
ARALIK	120.00	120.00

ZORUNLU KARŞILIK UYRANI	ZORUNLU KARŞILIK UYRANI
VADESİZ	12.5
0/90(GERÇEL)	12.5
1 AYLA KADAR VADELİ	12.5
3 AYLA KADAR VADELİ	12.5
6 AYLA KADAR VADELİ	12.5
1 YILA KADAR VADELİ	12.5
1 YIL VE ÜSTÜ VADELİ	9
1 yıla kadar vadeli (1 yıl den)	12.5
2 yıla kadar vadeli (2 yıl den)	10.5
3 yıla kadar vadeli (3 yıl den)	9

Şekil 4.53. Önerilen Excel çalışma süreci

Yeni sistemde Şekil 4.53'de görüldüğü gibi KUR ve VERİ GİRME sayfasına gerekli veriler girilerek makro butonları çalıştırılmaktadır. Girilen verilerin önceki süreçte nasıl yapıldığı ve önerilen süreçte nasıl yapılacağı Access tasarımı sürecinde detaylı olarak anlatılmıştı.

Kur Çekme makrosu dış uygulamaya bağlanarak ilgili tarihli kurları almakta ve Excel'e taşımaktadır. Tıpkı Access de anlatılan Access kur çekme süreci

gibi Excel'de de dış uygulama ile bağlantı sağlanmakta olup süreç Access'e çekilen kur çekme süreci gibi olmaktadır. Tek fark Excel'de çekilecek hücrelerin tanımlamasının yapılması olarak karşımıza çıkmaktadır. (Bkz: Access Kur çekme süreci)

Access'e daha önce çektiğimiz verileri Excel çalışma sayfasındaki "VERİ ÇEKME" sayfasına taşınabilmesi için Access-Excel entegrasyonu sağlayacak, Access de oluşturulan veri tablolarının sorgularını tetikleyerek çalıştıracak ve aktif hale getirilen verileri kopyalayarak ilgili alana taşıyacak bir VB kodu tasarlanması gerekmektedir.

VB nesnelere arasında bağlantı sağlayan kütüphaneler bulunmaktadır [32]. Öncelikle bu veri erişim araçları üzerinde durulmuş; daha sonra yazılan kod anlatılmıştır.

ADODB (ActiveX Data Objects): "ADO" basit olarak; Veriye erişebilmek için seçilen yoldur. "ADO client uygulamaların server veri tabanlarına erişimini ve veri işlemlerini sağlar. Bu çerçevede ADO da veri tabanı işlemleri için geliştirilmiş bir nesnedir ve metotları sayesinde veri tabanı üzerinde işler yapılır. Veri tabanlarına bağlanmak için bir nesne ve bir provider (sağlayıcı) seçmek gerekir.

ADO veri sağlayıcılar(Provider): ODBC= Open Database Connectivity= Açık Veri tabanına bağlanabilen bir Application Programming Interface (Sunucu Ara Yüzü -API) olup, Windows yönetimsel araçların bir alt ürünüdür. Özellikle server tabanlı Windows sürümlerinde datalara erişimi sağlamak için kullanılır.

OLEDB= (Object Linking and Embedding Database) = Nesnelere arası haberleşen veri tabanı)OLEDB de bir veri kaynağı sağlayıcısıdır. Yalnız kullanılabilmesi gibi, ADO ile de kullanılır. Oysa ODBC mutlaka bir nesne ile kullanılır. OLEDB nesnesiz de kullanılabilir.

ADO Nesneleri:

Connection(bağlantı) objesi: "Connection" objesi data kaynağına veya veri tabanına direk bağlanmak için kullanılmaktadır.

Command (Komut) objesi: Command objesi data kaynağı üzerinden komutlar çalıştırmak için tasarlanmıştır. Command objesi geriye kayıt döndürmeyen komutların kullanımı içinde uygundur.(yeni kayıt eklemek veya kayıt güncellemek için kullanılan SQL sorguları buna örnektir.)

Recordset (Kayıt seti) objesi: Recordset objesi ADO içerisinde en çok kullanılan objedir. Bu obje data kaynağından aldığı veriyi bir dizi şeklinde sunar. Bu obje sayesinde ADO veriler üzerinde değişiklik yapılmasını, kayıtların taşınmasını ve kayıtların filtrelenmesine izin verir. Recordset objesi "Fields" koleksiyonunu içerir. Bu koleksiyon sayesinde veri kaynağındaki tüm alanlara (kolonlara) erişilebilir.

Excel den oluşturulan Access veri tabanına bağlanarak gerekli verileri çalışma sayfasına taşıyacak kod Şekil 4.54'deki gibidir.

```

Sub ADOBE_KREDI()
' Reference ActiveX Data Objects 2.8 Library

Dim DB, cnnS, sSQL As String
Dim cnn As ADOBE.Connection
Dim rs As ADOBE.Recordset

Sheets("VERİ ÇEKME").Range("A2:G25").Clear
DB = "P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\HAFTALIKLAR\KAYNAK MALİYETİ\Calisma.accdb"
Set cnn = New ADOBE.Connection
cnnS = "Provider=Microsoft.ACE.OLEDB.12.0;"
cnnS = cnnS & "Data Source=" & DB & ";"
cnn.Open ConnectionString:=cnnS

Set rs = New ADOBE.Recordset
sSQL = "SELECT * FROM KredilerSorgu; "

rs.Open Source:=sSQL, ActiveConnection:=cnn
Sheets("VERİ ÇEKME").Range("A2").CopyFromRecordset rs
Range("H2:J2").Select
    Selection.AutoFill Destination:=Range("H2:J25"), Type:=xlFillDefault
Range("J26").Select

Set rs = Nothing
cnn.Close
Set cnn = Nothing

End Sub

Sub ADOBE_TLORTALAMA()
' Reference ActiveX Data Objects 2.8 Library

Dim DB, cnnS, sSQL As String
Dim cnn As ADOBE.Connection
Dim rs As ADOBE.Recordset

Sheets("VERİ ÇEKME").Range("K2:T10").Clear
DB = "P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\HAFTALIKLAR\KAYNAK MALİYETİ\Calisma.accdb"
Set cnn = New ADOBE.Connection
cnnS = "Provider=Microsoft.ACE.OLEDB.12.0;"
cnnS = cnnS & "Data Source=" & DB & ";"
cnn.Open ConnectionString:=cnnS

Set rs = New ADOBE.Recordset
sSQL = "SELECT * FROM TLTabloSorgu; "

```

Şekil 4.54. Access Excel entegrasyonunu sağlayan Kod


```

rs.Open Source:=sSQL, ActiveConnection:=cnn
Sheets("VERİ ÇEKME").Range("K2").CopyFromRecordset rs
Range("N2:I11").Select
    Selection.NumberFormat = "0.00"

Set rs = Nothing
cnn.Close
Set cnn = Nothing

End Sub

Sub ADODB_YPORTALAMA()
' Reference ActiveX Data Objects 2.8 Library

Dim DB, cnnS, sSQL As String
Dim cnn As ADODB.Connection
Dim rs As ADODB.Recordset

Sheets("VERİ ÇEKME").Range("K17:W45").Clear
DB = "P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\HAFTALIKLAR\KAYNAK MALİYETİ\Calisma.accdb"
Set cnn = New ADODB.Connection
cnnS = "Provider=Microsoft.ACE.OLEDB.12.0;"
cnnS = cnnS & "Data Source=" & DB & ";"
cnn.Open ConnectionString:=cnnS

Set rs = New ADODB.Recordset
sSQL = "SELECT * FROM YPTabloSorgu; "

rs.Open Source:=sSQL, ActiveConnection:=cnn
Sheets("VERİ ÇEKME").Range("K17").CopyFromRecordset rs
Range("P17:W45").Select
    Selection.NumberFormat = "0.00"
Set rs = Nothing
cnn.Close
Set cnn = Nothing

End Sub

Sub ADODB_BANKALARORTALAMAZKE()
' Reference ActiveX Data Objects 2.8 Library

Dim DB, cnnS, sSQL As String
Dim cnn As ADODB.Connection
Dim rs As ADODB.Recordset

Sheets("VERİ ÇEKME").Range("A53:H63").Clear
DB = "P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\HAFTALIKLAR\KAYNAK MALİYETİ\Calisma.accdb"
Set cnn = New ADODB.Connection
cnnS = "Provider=Microsoft.ACE.OLEDB.12.0;"
cnnS = cnnS & "Data Source=" & DB & ";"
cnn.Open ConnectionString:=cnnS

Set rs = New ADODB.Recordset
sSQL = "SELECT * FROM BankalarortfaizSorgu; "

rs.Open Source:=sSQL, ActiveConnection:=cnn
Sheets("VERİ ÇEKME").Range("A53").CopyFromRecordset rs
Range("G53:H61").Select
    Selection.NumberFormat = "0.00"
    Range("J53").Select
Set rs = Nothing
cnn.Close
Set cnn = Nothing

End Sub

Sub ADODB_BANKALARORTALAMAZKH()
' Reference ActiveX Data Objects 2.8 Library

Dim DB, cnnS, sSQL As String
Dim cnn As ADODB.Connection
Dim rs As ADODB.Recordset

Sheets("VERİ ÇEKME").Range("A29:H50").Clear
DB = "P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\HAFTALIKLAR\KAYNAK MALİYETİ\Calisma.accdb"
Set cnn = New ADODB.Connection
cnnS = "Provider=Microsoft.ACE.OLEDB.12.0;"
cnnS = cnnS & "Data Source=" & DB & ";"
cnn.Open ConnectionString:=cnnS

Set rs = New ADODB.Recordset
sSQL = "SELECT * FROM BankalarortfaizzkHSorgu; "

rs.Open Source:=sSQL, ActiveConnection:=cnn
Sheets("VERİ ÇEKME").Range("A29").CopyFromRecordset rs
Range("G29:H50").Select
    Selection.NumberFormat = "0.00"
Set rs = Nothing
cnn.Close
Set cnn = Nothing

End Sub

```

Şekil 4.54. Access Excel entegrasyonunu sağlayan Kod (Devamı 1)

```

Sub ADODB_ZORUNLUKAR()
' Reference ActiveX Data Objects 2.8 Library

Dim DB, cnnS, sSQL As String
Dim cnn As ADODB.Connection
Dim rs As ADODB.Recordset

Sheets("VERİ ÇEKME").Range("K53:M59").Clear
DB = "P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\HAFTALIKLAR\KAYNAK MALİYETİ\Calisma.accdb"
Set cnn = New ADODB.Connection
cnnS = "Provider=Microsoft.ACE.OLEDB.12.0;"
cnnS = cnnS & "Data Source=" & DB & ";"
cnn.Open ConnectionString:=cnnS

Set rs = New ADODB.Recordset
sSQL = "SELECT * FROM ZORUNLUKAR; "

rs.Open Source:=sSQL, ActiveConnection:=cnn
Sheets("VERİ ÇEKME").Range("K53").CopyFromRecordset rs
Set rs = Nothing
cnn.Close
Set cnn = Nothing

End Sub

Sub ADODB_REPOORTALAMA()
' Reference ActiveX Data Objects 2.8 Library
Dim DB, cnnS, sSQL As String
Dim cnn As ADODB.Connection
Dim rs As ADODB.Recordset

Sheets("VERİ ÇEKME").Range("P53:V61").Clear
DB = "P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\HAFTALIKLAR\KAYNAK MALİYETİ\Calisma.accdb"
Set cnn = New ADODB.Connection
cnnS = "Provider=Microsoft.ACE.OLEDB.12.0;"
cnnS = cnnS & "Data Source=" & DB & ";"
cnn.Open ConnectionString:=cnnS

Set rs = New ADODB.Recordset
sSQL = "SELECT * FROM RepoSorgu; "

rs.Open Source:=sSQL, ActiveConnection:=cnn
Sheets("VERİ ÇEKME").Range("P53").CopyFromRecordset rs
Range("U53:V61").Select
    Selection.NumberFormat = "0.00"
Set rs = Nothing
cnn.Close
Set cnn = Nothing

End Sub

```

Şekil 4.54. Access Excel entegrasyonunu sağlayan kod (Devamı 2)

Yukarıda yer alan kod önceden oluşturulan Access veri tabanına bağlanarak ilgili Access sorgularını çalıştırmakta ve oluşan sorgu verilerini kopyalayarak Excel çalışma sayfasından veri çekme sayfasına taşımaktadır. Her bir kod bloğu ilgili sorguyu taşıdığından ve aynı işlemleri gerçekleştirdiğinden sadece ilk baştaki kod bloğunun açıklamasının yapılması yeterli olacaktır.

Kod 1 bloğunda Access deki krediler sorgusunun Excel'e taşıyan kod yer almaktadır. Veri aktarımını ADODB veri taşıma nesnesi ile 1 numaralı VB kod bloğunun adını "Sub ADODB_KREDI()" olarak tanımlanmıştır. Değişkenlerin (DB, cnnS, sSQL) metin olarak okunması aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır.

Dim DB, cnnS, sSQL As String

Cnn ve rs ise ADODB nesnelere veri tabanına bağlanmayı sağlayan ADODB.connection ve veri tabanından istenilen veriyi seçen ADODB.Recordset nesnelere aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır.

Dim cnn As ADODB.Connection

Dim rs As ADODB.Recordset

“VERİ ÇEKME” sayfasındaki daha önce çekilen verilerin silinebilmesi için aşağıdaki kod kullanılmıştır. Bu kod sadece ilgili sorgunun veri bloğundaki verileri silmektedir.

Sheets("VERİ ÇEKME").Range("K2:T10").Clear

Verilerin alınacağı veri kaynağı aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır.

*DB = "P:\RAPORLAMA\RAPORLAMALAR\HAFTALIKLAR\KAYNAK
MALİYET\Calisma.accdb"*

Tanımlanan cnn değişkenini yeni bir ADODB bağlantı olarak kuracak kod aşağıdaki şekilde yazılmıştır.

Set cnn = New ADODB.Connection

Nesneler arası veri haberleşmesini sağlamak için (Excel-Access) bir provider tanımlaması gerekir. Bu amaçla yazılan kod aşağıdaki gibidir.

cnnS = "Provider=Microsoft.ACE.OLEDB.12.0;"

Cnns değişkenini metin olarak tanımlanmıştı. Şimdide verinin alınacağı kaynağı metin olarak bu değişkenle eşleştirilmesi gerekmektedir. Aşağıdaki kod bu işlevi görmektedir.

cnnS = cnnS & "Data Source=" & DB & ";"

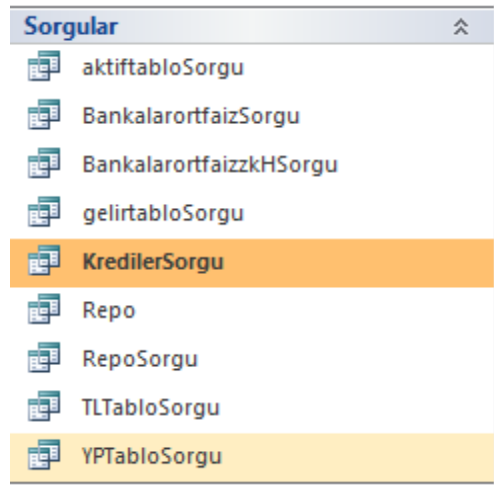
cnn.OpenConnectionString:=cnnS

Şu ana kadar yazılan kodlar ile veri kaynağına ulaşır Excel-Access bağlantısını tanımlanmış bulunmaktadır. Şimdi bu veri kaynağı içinden hangi sorgunun çalıştırıp Excel'e aktarılması sağlayan kod üzerinde durulacaktır.

Tanımlamanın ve veri kaynağındaki sorgunun çalıştırılmasını sağlayan kod aşağıdaki gibidir.

```
Set rs = New ADODB.Recordset
sSQL = "SELECT * FROM KredilerSorgu; "
```

Şu ana kadar yazılan Kod Excel'den Access'e bağlanarak aşağıda görülen "KredilerSorgu" sorgusunu çalıştırmış ve SELECT ile ilgili veri bloğunu kopyalamıştır.

Access veri kaynağı ile Excel veri kaynaklarını birbiriyle eşleştirilmesi gerekmekte olup bu yazılan kod aşağıdaki gibidir:

```
rs.Open Source:=sSQL, ActiveConnection:=cnn
```

Access den Excel'e bağlantı sağlandıktan sonra yukarıda seçilen veri bloğunun ilgili alana taşınması gerekmektedir. Aşağıdaki kod bu görevi görmektedir.

```
Sheets("VERİ ÇEKME").Range("A2").CopyFromRecordsetrs
```

Son olarak veri taşıma işlemi bittikten sonra bağlantıların kapatılması gerekmektedir olup ilgili kodlar aşağıda gösterildiği gibidir.

Set rs = Nothing

conn.Close

Set conn = Nothing

EndSub

Yukarıda anlatılanlar sadece “Kredilersorgu” sorgusu için detaylı olarak anlatılmıştır. Diğer sorgularında taşınma işlemi aynı süreci izlemektedir. Makro butonuna basıldığında sıra ile ilgili sorgular çalıştırılıp Excel’de “vericekme” sayfasına taşınmaktadır. Access den Excel’e otomatik olarak taşınan verilerin görünümü Şekil 4.55’de gösterilmiştir.

NO	DAVETİSİZ	VAZİFSİZLER	İÇİŞİ	TOPLAM BAĞLIŞI	TL KESİMLİ	USD KESİMLİ	ORTA	ORTA FAİZ
1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29	29	29	29
30	30	30	30	30	30	30	30	30
31	31	31	31	31	31	31	31	31
32	32	32	32	32	32	32	32	32
33	33	33	33	33	33	33	33	33
34	34	34	34	34	34	34	34	34
35	35	35	35	35	35	35	35	35
36	36	36	36	36	36	36	36	36
37	37	37	37	37	37	37	37	37
38	38	38	38	38	38	38	38	38
39	39	39	39	39	39	39	39	39
40	40	40	40	40	40	40	40	40
41	41	41	41	41	41	41	41	41
42	42	42	42	42	42	42	42	42
43	43	43	43	43	43	43	43	43
44	44	44	44	44	44	44	44	44
45	45	45	45	45	45	45	45	45
46	46	46	46	46	46	46	46	46
47	47	47	47	47	47	47	47	47
48	48	48	48	48	48	48	48	48
49	49	49	49	49	49	49	49	49
50	50	50	50	50	50	50	50	50
51	51	51	51	51	51	51	51	51
52	52	52	52	52	52	52	52	52
53	53	53	53	53	53	53	53	53
54	54	54	54	54	54	54	54	54
55	55	55	55	55	55	55	55	55
56	56	56	56	56	56	56	56	56
57	57	57	57	57	57	57	57	57
58	58	58	58	58	58	58	58	58
59	59	59	59	59	59	59	59	59
60	60	60	60	60	60	60	60	60
61	61	61	61	61	61	61	61	61
62	62	62	62	62	62	62	62	62
63	63	63	63	63	63	63	63	63
64	64	64	64	64	64	64	64	64
65	65	65	65	65	65	65	65	65
66	66	66	66	66	66	66	66	66
67	67	67	67	67	67	67	67	67
68	68	68	68	68	68	68	68	68
69	69	69	69	69	69	69	69	69
70	70	70	70	70	70	70	70	70
71	71	71	71	71	71	71	71	71
72	72	72	72	72	72	72	72	72
73	73	73	73	73	73	73	73	73
74	74	74	74	74	74	74	74	74
75	75	75	75	75	75	75	75	75
76	76	76	76	76	76	76	76	76
77	77	77	77	77	77	77	77	77
78	78	78	78	78	78	78	78	78
79	79	79	79	79	79	79	79	79
80	80	80	80	80	80	80	80	80
81	81	81	81	81	81	81	81	81
82	82	82	82	82	82	82	82	82
83	83	83	83	83	83	83	83	83
84	84	84	84	84	84	84	84	84
85	85	85	85	85	85	85	85	85
86	86	86	86	86	86	86	86	86
87	87	87	87	87	87	87	87	87
88	88	88	88	88	88	88	88	88
89	89	89	89	89	89	89	89	89
90	90	90	90	90	90	90	90	90
91	91	91	91	91	91	91	91	91
92	92	92	92	92	92	92	92	92
93	93	93	93	93	93	93	93	93
94	94	94	94	94	94	94	94	94
95	95	95	95	95	95	95	95	95
96	96	96	96	96	96	96	96	96
97	97	97	97	97	97	97	97	97
98	98	98	98	98	98	98	98	98
99	99	99	99	99	99	99	99	99
100	100	100	100	100	100	100	100	100

Şekil 4.55. Önerilen Excel veri çekme ekranı

Veri çekme işlemi tamamlandıktan sonra Mizan ve Tahvil süreçlerini çekme işlemi yer almaktadır. Bu süreçlerin yeni sistemde nasıl işlediği önceki bölümlerde anlatılmıştır.

“Kur ve Veri Çekme”, “Mizan” ve “Tahvil” sayfalarındaki veri güncellemeleri yapıldıktan sonra rapor otomatik olarak oluşmaktadır. Rapor çekilen verilere TL Kaynak Maliyeti ve YP Kaynak Maliyeti sayfalarında raporun hazırlanma mantığına göre gömülü formüllerle oluşmaktadır.

Kullanılan Excel formülleri aşağıdaki gibidir:

=YUVARLA()

=EGER()

=ÇOKETOPLA()

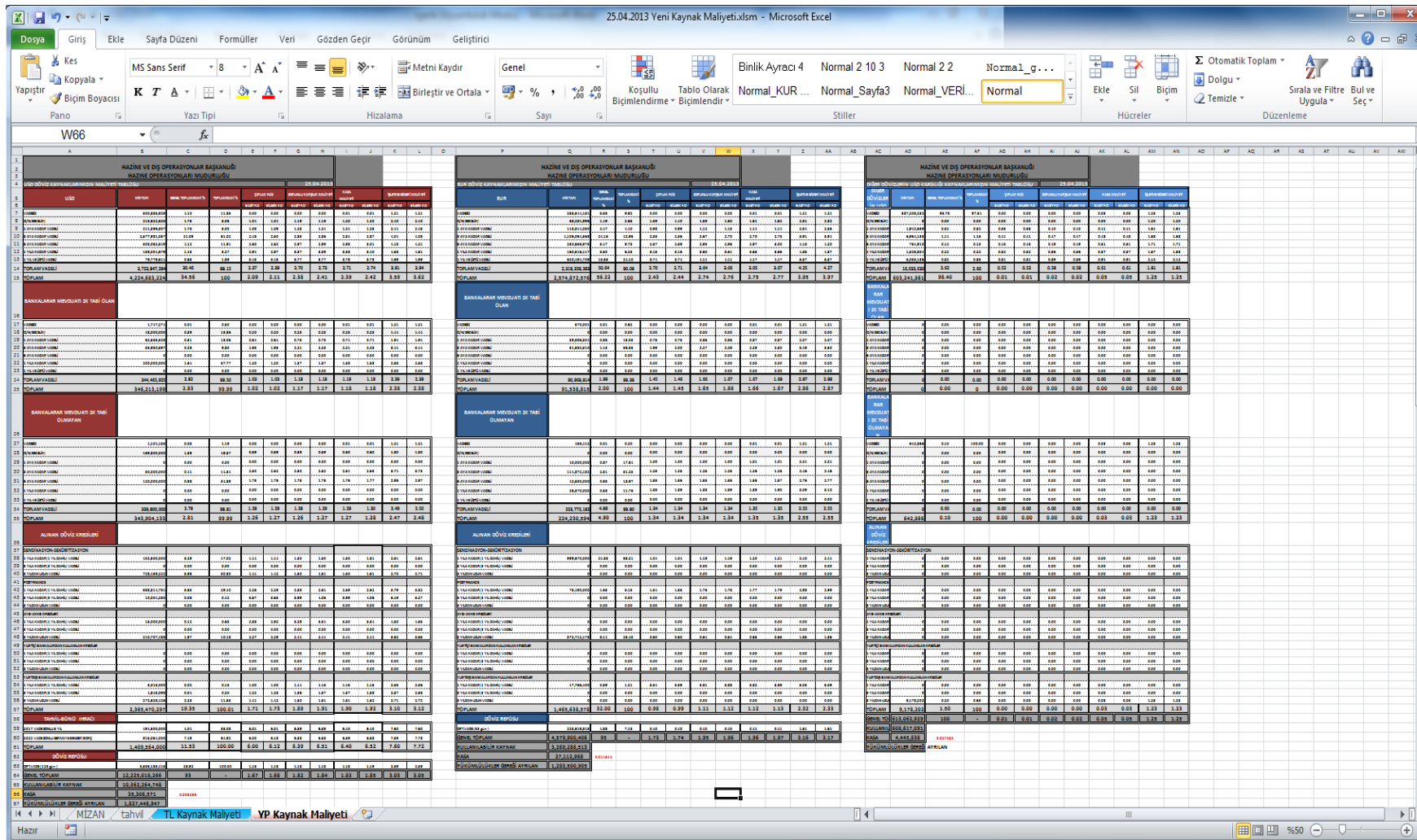
=TOPLAÇARPIM()

Raporun gizlilik prosedürleri açısından temsili örnekleri Şekil 4.56 ve Şekil 4.57'deki gibidir.

The screenshot displays an Excel spreadsheet with the following structure:

- Header:** HAZINE VE DIŞ OPERASYONLAR BAŞKANLIĞI, HAZINE OPERASYONLARI MÜDÜRLÜĞÜ, TÜRK LİRASI KAYNAKLARIMIZIN MALİYETİ TABLOSU, 25.04.2013
- Columns:** MEVDUAT, MİKTAR, GENEL TOPLANDIKI %, TOPLANDIKI %, ÖZEL FAİZ, DÖVİZ FAİZİ, İRAC FAİZİ, İRAC FAİZİ, İRAC FAİZİ, İRAC FAİZİ, İRAC FAİZİ, İRAC FAİZİ, İRAC FAİZİ.
- Rows:**
  - 7: YADRESİ
  - 8: DÖVİZCİLİK
  - 9: LİRA KADAR VADELİ
  - 10: DÖVİZCİLİK
  - 11: LİRA KADAR VADELİ
  - 12: DÖVİZCİLİK
  - 13: 1 YIL VE ÜSTÜ VADELİ
  - 14: TOPLAM VADELİ
  - 15: TOPLAM
  - 16: BANKALARAR MEVDUATI ZK TABİ OLAN
  - 17: YADRESİ
  - 18: DÖVİZCİLİK
  - 19: LİRA KADAR VADELİ
  - 20: DÖVİZCİLİK
  - 21: LİRA KADAR VADELİ
  - 22: DÖVİZCİLİK
  - 23: 1 YIL VE ÜSTÜ VADELİ
  - 24: TOPLAM VADELİ
  - 25: TOPLAM
  - 26: BANKALARAR MEVDUATI ZK TABİ OLMAYAN
  - 27: YADRESİ
  - 28: DÖVİZCİLİK
  - 29: LİRA KADAR VADELİ
  - 30: DÖVİZCİLİK
  - 31: LİRA KADAR VADELİ
  - 32: DÖVİZCİLİK
  - 33: 1 YIL VE ÜSTÜ VADELİ
  - 34: TOPLAM VADELİ
  - 35: TOPLAM
  - 36: ZORUNLU KARŞILIK TABİ OLMAYAN
  - 37: DÖVİZCİLİK
  - 38: LİRA KADAR VADELİ
  - 39: DÖVİZCİLİK
  - 40: LİRA KADAR VADELİ
  - 41: DÖVİZCİLİK
  - 42: 1 YIL VE ÜSTÜ VADELİ
  - 43: BAHRİYİN (D. GEN)
  - 44: TOPLAM
  - 45: ZORUNLU KARŞILIK TABİ REPO
  - 46: DÖVİZCİLİK
  - 47: LİRA KADAR VADELİ
  - 48: DÖVİZCİLİK
  - 49: LİRA KADAR VADELİ
  - 50: DÖVİZCİLİK
  - 51: 1 YIL VE ÜSTÜ VADELİ
  - 52: TOPLAM
  - 53: İRAC EDİLEN MENKUL KIYMETLER
  - 54: BONO İRAC
  - 55: TAHVİL İRAC
  - 56: TOPLAM
  - 57: GENEL TOPLAM
  - 58: KULLANILABİLİR KAYNAK
  - 59: KASA
  - 60: YUKUMLULUKLER GEREĞİ AYRILAN

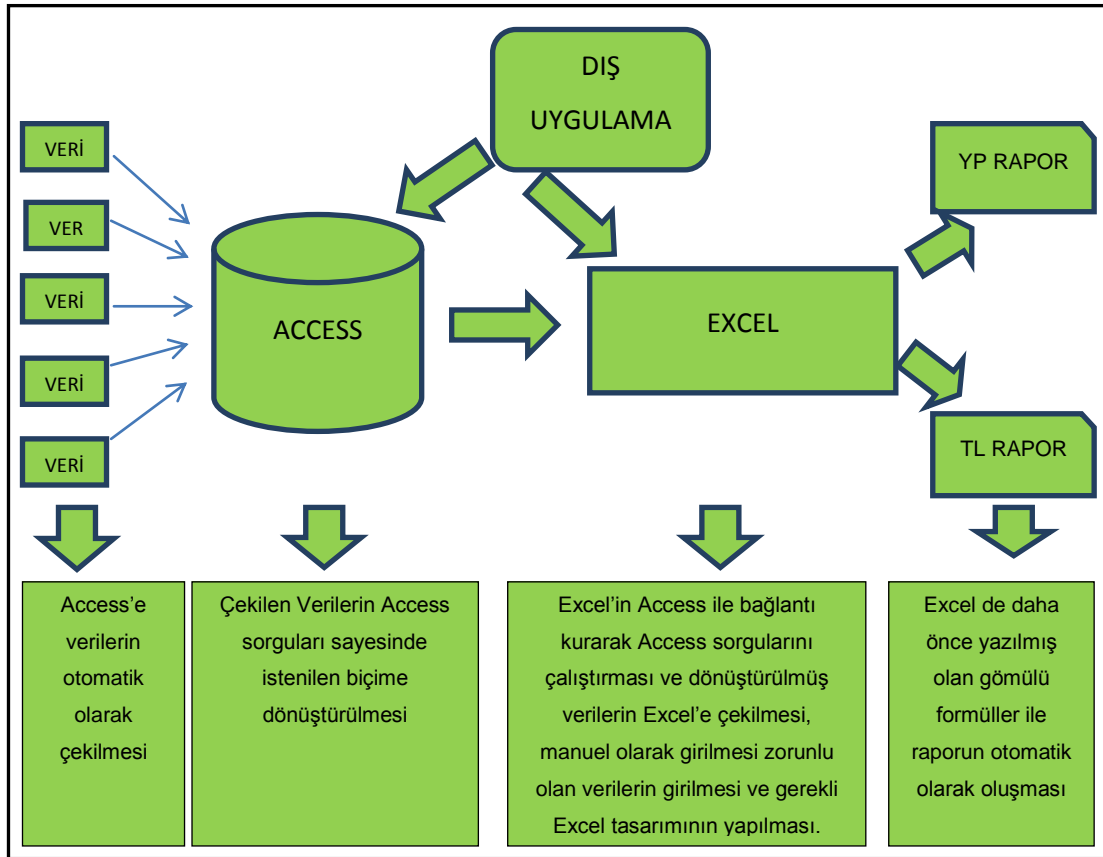
Şekil 4.56. TL Haftalık kaynak maliyeti raporu

Şekil 4.57. YP Haftalık kaynak maliyeti raporu

Rapor hazırlandıktan sonra tarih verilerek kaydedilir ve ilgili kişilere mail olarak gönderilir. Mail gönderildikten sonra raporlama süreci son bulmaktadır. Yeni Raporlama sürecinin ve yapılan tüm işlemlerin son hali Şekil 4.3'de yeşil boyalı olarak gösterilmiştir. Ayrıca Çizelge 4.2'de önerilen yeni raporlama süreç adımları verilmiştir.

Şekil 4.3. Önerilen yeni süreç

Çizelge 4.2. Önerilen yeni raporlama süreç adımları

No	Sayfa Adı	Süreç Adı	Yapılan İşlem	İşlem Tipi	Kontrol	Çevrim Süresi
1	Access	Access Veri Çekme	Rapor için gerekli olan tüm verilerin Access'e çekilmesi	Otomatik	Access veri Çekme Kontrolleri	5 dakika
1.1	Access	Kur çekme Access Alt Süreç 1	Bankacılık uygulamasına bağlanılarak access'e kurların çekilmesi	Otomatik	Hatalı tarihli kur çekildiğinde sistem uyarı veriyor	1 dakika
1.2	Access	Veri Çekme Access Alt Süreç 2	Rapor için gerekli tüm verilerin çekilmesi Bankalar Ortalama verileri,-Kredi verileri ,-Repo Verileri,-TL Mevduat Veriler ,-YP Mevduat Verileri ,-İşletme Maliyeti verileri ,-Zorunlu Karşılık Verileri	Otomatik	Çekilen verilerin tarihlerine göre kontrolü,yanlış veri çekildiğinde sistemin hata vermesi	4 Dakika
2	Excel Kur ve Veri Girme	Access-Excel veri taşıma	Çalışma sayfasındaki makro butonları ile accesden excel'e verilerin çekilmesi ,bankacılık uygulamasına bağlanarak kurların çekilmesi,manuel olarak girilen verilerin girilmesi	Otomatik-Mauel	Otomatik Kontrol çekilen veriler access de ön kontrolden geçiyor	2 Dakika
2.1	Excel Kur ve Veri Girme	Yp repo ortalama veri taşıma Alt süreç 1	Mail olarak gelen veriler sayfadaki ilgili alanlara taşınır	Manuel	Manuel Kontrol	1 dakika
2.2	Excel Kur ve Veri Girme	Access Verilerinin taşınması ve Kur çekme Alt süreç 2	Makro butonları ile access verilerin otomatik olarak excel'e taşınması ,kurların çekilmesi	Otomatik	Otomatik Kontrol	1 dakika
3	Veri Çekme	Sabit Süreç	Access den çekilen verilerin taşındığı alan	Sabit	Otomatik Kontrol	-
4	Mizan	Mizan Çekme	Makro butonu ile mizanların ilgili sayfaya taşınması	Otomatik	Manuel Kontrol	1 dakika
5	Tahvil	Güncel Tahvil Verilerini Taşıma	İlgili tarihli dosya aqlarak tahvil sayfasındaki ilgili alana taşınır	Manuel	Manuel Kontrol	1 dakika
6	TL Kaynak Maliyeti	TL Kaynak Maliyeti Raporu Oluşması	Veriler çekildikten sonra oluşan rapordur.Rapor excel'deki gömülü formüller sayesinde veriler çekildikten sonra otomatik olarak oluşur	Otomatik	Manuel Kontrol	30 Sn
7	YP Kaynak Maliyeti	YP Kaynak Maliyeti Raporu Oluşması	Veriler çekildikten sonra oluşan rapordur.Rapor excel'deki gömülü formüller sayesinde veriler çekildikten sonra otomatik olarak oluşur	Otomatik	Manuel Kontrol	30 Sn
					TOPLAM HAZIRLANMA SÜRESİ	10 DAKİKA

4.6. Uygulamanın Test Edilmesi

Önerilen raporlama sürecinin düzgün ve doğru sonuçlar verip vermediğinin test edilmesi gerekmektedir. Bu amaçla rapor beş hafta boyunca önceki ve yeni süreçle beraber yapılarak iki rapor arasında bir farklılığın olup olmadığı gözlemlenmiştir. Yapılan incelemelerde her iki raporunda birbiriyle tutarlı olduğu ve yeni sistemin düzgün çalıştığı kesinleşmiştir. Bu beş haftanın sonunda eski süreç ile rapor hazırlanmaya son verilip yeni süreç ile hazırlanan rapor gönderilmeye başlanmış ve pilot uygulamadan ana uygulamaya geçilmiştir. Halen ilgili raporlama önerilen yeni sürece göre oluşmakta ve banka içerisinde ilgili kişilere gönderilmektedir.

5. SONUÇ

Süreç yönetimi ve süreç iyileştirme işletmeler için son zamanlarda önemi giderek artan bir değer haline gelmiştir. Süreç olan her yerde bir süreç yönetimi ve süreç yönetimin olduğu yerde de süreç iyileştirmeden bahsedilmesi kaçınılmazdır.

Tezin önceki bölümlerinde detaylı olarak anlatılan Süreç iyileştirme aşamaları kısaca aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Öncelikle iyileştirme ihtiyacının belirlenmesi gerekmektedir.
- Hangi sürecin iyileştirileceği belirlenmelidir.
- Mevcut süreçle ilgili Mevcut Durum Analizi yapılmalı süreçler çıkartılmalıdır.
- İyileştirme yönteminin belirlenmesi ve bu amaçla iyileştirme ekiplerinin kurulması,
  - İyileştirme sonucunun değerlendirilmesi ve önceki süreç ile karşılaştırılması,
  - İyileştirilmiş olan sürecin uygulanması ve tekrar edilebilirliğinin sağlanması,
  - Sürecin sürekli iyileştirme döngüsü.

Yapılan literatür araştırmasında bankacılık sektöründe raporlamaya yönelik süreç iyileştirme çalışmasına rastlanmamıştır. Bu nedenle yapılan çalışma bu alanda ilk olma özeliği taşımaktadır.

Raporlamaya yönelik süreç iyileştirme çalışmalarında süreci iyileştirebilmek için süreç sahibinin kendi konusu ile ilgili yeterli bilgiye ve yazılımsal olarak bir alt yapıya sahip olması beklenmektedir. Raporlamaya yönelik çalışmalarda süreci en iyi süreç sahibi yorumlayabilir. Süreç sahibi raporun neresinde ne aksaklık olduğunu ve bu amaçla nelerin yapılabileceğini açıkça ortaya koyabilir.

Çalışmada, yazılım olarak Access ve Excel içerisindeki VB programlama dili kullanılmıştır. Tasarlanan ara yüzlerle birlikte çalışma pilot olarak beş hafta uygulanmıştır. Mevcut süreç ile yeni sürecin raporlanması bire bir aynı sonuçları verdiği kesinleştiğinde yeni süreç pilot uygulamadan çıkarılıp ana süreç haline getirilmiştir.

Yeni süreç ile birlikte sistemdeki en önemli katma değer raporun hazırlanma süresi olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. Hataların önüne geçilebilmesi açısından kontrol mekanizmalarının kurulması ve sistemin otomatikleştirilmesi diğer önemli özellikleridir. Ayrıca yeni süreç raporun daha sade ve daha doğru bir şekilde yapılmasına olanak vermektedir.

Yapılan süreç iyileştirme çalışmasında süreçte gözlemlenen iyileşmeler aşağıdaki gibi listelenmiştir:

- Rapor 10 dakika süre içerisinde hazırlanabilmektedir. Bu önceki sürece göre 25 dakikalık bir iyileştirme.
- İnsan kaynaklı hataların önüne geçilmiş ve kontroller sayesinde raporun daha doğru bir şekilde hazırlanması sağlanmıştır. Bu şekilde rapor sonuçlarına göre yanlış kararlar alınılmasının önüne geçilmiştir.
- Yeni süreç ile veri kirliliği ortadan kalmış ve sadece gerekli olan veriler ile rapor oluşmuştur.
- Raporun kâğıt çıktısı bakımından da performansı oldukça iyi olup toplamda 6 sayfada rapor oluşabilmektedir. Bu önceki sürece göre yüzde ellilik bir iyileştirmeyi ifade etmektedir.
- Daha az veriye gereksinim duyduğu için rapor boyutu ve diskte kapladığı alanda azalmıştır.

Yapılan iyileştirmelere ek olarak yeni süreç hakkında birkaç eleştiride aşağıda sunulmuştur.

- Rapor bir yazılım alt yapısı ile oluşturduğu için her hangi bir hata durumunda yazılım bilen bir çalışana ihtiyaç duyulmaktadır. Aksi takdirde raporun hazırlanması konusunda aksaklıklar doğacaktır.

- Yeni bir süreci çalışanların tam anlamıyla kabul etmesinin zaman alması ve geçiş sürecindeki aksaklıklar,
- Raporlamanın yapılış biçiminin değişmesi halinde yazılım yapısının değiştirilmesi gerekmektedir.

Mevcut ve Önerilen sistemin özet karşılaştırması Çizelge 5.1'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.1. Mevcut ve önerilen durum karşılaştırması

Kıstaslar	Mevcut Süreç	Önerilen Süreç
Hazırlanma Süresi	35 Dakika	10 Dakika
Sayfa Sayısı	12	6
Kontrol	Manuel	Otomatik
Dosya Boyutu	960 KB	633 KB
Hazırlanma Tekniği	Excel	Access-Excel
Yazılım	Yok	Visual Basic
Süreç Sayısı	12	6
Dış Uygulama	Var	Var

Çizelge 5.1 incelendiğinde;

- ✓ Hazırlanma süresi açısından %71.5'lik bir azalış,
- ✓ Sayfa sayısı bakımından %50'lilik bir azalış,
- ✓ Dosya boyutu açısından %34 lük bir azalış,
- ✓ Süreç sayısı bakımından %50'lik azalış olduğu görülmektedir.

Uygulama sonuçlarında iyileştirmeler özellikle zaman açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma sürekli iyileştirme kapsamında zamanla daha da iyileştirilebilir.

Raporlamaya yönelik yapılan bu süreç iyileştirme çalışması bir öneri niteliğindedir. Çalışma alanında ilk olduğu için bundan sonrası içinde böyle olacağı anlamına gelmemelidir. Değişik yöntemler ve daha pratik çözümler

her zaman için vardır. Raporlamaya yönelik süreç iyileştirmelerde öncelikle insan kaynaklı işlemlerin önüne geçilmelidir. Bu da kontrol mekanizmaları ile kurulmuş bir yazılım ile gerçekleşebilir. Raporlamada Access ve Excel haricinde değişik programlar ve ara yüzlerde kullanılabilir.

KAYNAKLAR

- [1] Tokcan, T., "Süreç Yönetimi ve Süreç İyileştirme Teknikleri, Gıda İşletmesinde Bir Uygulama", Yüksek Lisans Tezi, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İzmir, 3, (2011).
- [2] Thomas H., D., "Process Inovation: Reengineering Work Through Information Technology", **Harvard Business School Press**, Boston, 5 (1993).
- [3] Peter G., "The Process Edge: Creating Value Where It Counts", **Harvard Business School Press**, Boston, 13 (1997) .
- [4] Soydan, S., "Süreç Yönetimi ve İyileştirilmesi Üzerine Bir Uygulama", Yüksek Lisans Tezi, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İzmir, 1, (2006).
- [5] Hammer, M., Stanton, S. A., "Değişim Mühendisliği Devrimi: Ne yapmalı, Ne yapmamalı", **Sabah Kitapları**, İstanbul, 14 (1995).
- [6] Şendikçi, P., "Süreç Yönetimi ve Hizmet Sektöründe Bir Uygulama" Yüksek Lisans Tezi, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İzmir, 6-7, (2009).
- [7] Oğuz, M. A., "Süreç Yönetimi ve Bir Gayrimenkul Değerlendirme Tekniği Uygulaması: Vakıflar Genel Müdürlüğü Örneği" Yüksek Lisans Tezi, **İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**, İstanbul, 11, (2011).
- [8] Bozkurt, R., "Süreç İyileştirme 3. Basım", **MPM Yayınları**, Ankara, 56 (2003).
- [9] Gonca, A., "Süreç Yönetiminde Kalite Yönetim Prensiplerinin Uygulanması Üzerine Bir Araştırma" Yüksek Lisans Tezi, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İzmir, 18, (2008).
- [10] Bezirci, G., "Hizmet işletmelerinde Süreç İyileştirme ve Bir Uygulama", Yüksek Lisans Tezi, **i.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü**, İstanbul, 33, (2006).

- [11] Özdemir, E., “Süreç Yönetimi ve Kara Kuvvetlerine Bağlı Bir Birlikte Süreç Yönetimi Uygulamaları” Yüksek Lisans Tezi, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İzmir, 27, (2007).
- [12] Melan, E. H., 1993. “Process Management: Methods for Improving Products and Service”, **McGraw-Hill Inc.**, New York, (1993).
- [13] Lon, R., “Process Reengineering: The Key to Achieving Breakthrough Success”, **ASQC Quality Press**, Milwaukee, 97 , (1994).
- [14] Ranjan, N., “Quality And Reliability Corner Six Sigma: mythsand Realities”, **International Journal of Quality&Reliability Management**, 683-690 (2004).
- [15] Eyüboğlu, F., “Süreç Yönetimi ve Süreç İyileştirme”, **Sistem Yayıncılık**, İstanbul, (2010).
- [16] Aydın, F. O., “Süreç İyileştirmede Bilgi Yönetimi Uygulamalarının Kullanılması Üzerine Bir Vaka Analizi”, Yüksek Lisans Tezi, **i.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü**, İstanbul, 26, 27, 33, (2007).
- [17] Öztürk, N., “Süreç Yönetimi Kapsamında Bir Lojistik İşletmesinde Kara Nakliye Süreci Analizi ve İyileştirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, **İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**, İstanbul, 58, (2008).
- [18] Erertem, D., “Bir Toplam Kalite Yönetimi Değerlendirme Modeli: Türkiye Uygulaması”, Doktora Tezi, **i.T.Ü. Sosyal Bilimleri Enstitüsü**, İstanbul, (2001).
- [19] İnternet: Gaziantep Üniversitesi “Kalite Araçları”
[http://www1.gantep.edu.tr/~dalgic/TKY/TKY14.htm# DAĞILIM DİYA GRAMI](http://www1.gantep.edu.tr/~dalgic/TKY/TKY14.htm# DAĞILIM_DİYA GRAMI) (2013).
- [20] Ayanoğlu, M., Turan, H., “Hizmet Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi ve Yeniden Yapılandırılması Üzerine Bir Uygulama Çalışması.” **III. Ulusal Üretim Araştırmaları Sempozyumu Bildiriler Kitabı İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları**, İstanbul, 195 (2003).
- [21] Anjard, R., “Process Mapping: Valuable Tool For Construction Management And Other Professionals.” **Facilities, Volume 16 · Number ¾**, California , 79, (1998).

- [22] Çandır, E., “Süreç Yönetimi Yönetim Bilimi Dersi Sunuş Raporu”, **Uludağ Üniversitesi Sos. Bil. Enstitüsü İ.İ.B.F. İşletme Yüksek Lisans Programı**, Bursa, 17 (2003).
- [23] Selimoğlu, N., “Süreç Yönetimi ve Süreç İyileştirmede Bilgi Yönetiminin Rolü ve Uygulamaya İlişkin bir Araştırma”, Yüksek Lisans Tezi, **İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İstanbul, 22, (2005).
- [24] Turker, C., “Bankacılıkta Süreç İyileştirmeye Yönelik Temel Kalite Kontrol Teknikleri: Bir Uygulama”, Yüksek Lisans Tezi, **Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara, (2001).
- [25] Shen, Y., “Continuous Process Improvement in Banking Sector and a Model Design for Performance Enhancement”, **School of Economics, Shanghai University**, China,(2012).
- [26] İnternet: Microsoft “Access 2000'de özelliklerini görüntülemek için başvurular arasında döngü nasıl kullanılır.”
<http://support.microsoft.com/kb/209849>(2013).
- [27] İnternet: Microsoft “File Dialog Object”
[http://msdn.microsoft.com/enus/library/office/aa432103\(v=office.12\).aspx](http://msdn.microsoft.com/enus/library/office/aa432103(v=office.12).aspx)(2013) .
- [28] Korkmaz, M. T., “Excel ile Programlama 1”, **Kilim**, Bursa, 316 (2005).
- [29] İnternet: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası “Zorunlu Karşılık Oranları.
http://www.tcmb.gov.tr/yeni/pp yeni/disponibilite_yeni.html (2013).
- [30] İnternet: DAO veri KOMUTU
www.access-sql.com (2013).
- [31] İnternet: Microsoft “Drop Table “
[http://msdn.microsoft.com/en-us/library/office/bb177897\(v=office.12\).aspx](http://msdn.microsoft.com/en-us/library/office/bb177897(v=office.12).aspx)(2013).
- [32] İnternet: ADO veri erişimi
<http://visualbasiccc.blogspot.com/2008/04/ado-veri-eriimi.html>(2013).

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : GÜLYANAR, Görkem
 Uyuşu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 16.09.1985 Niğde
 Medeni hali : Bekar
 Telefon : 05357160723
 e-mail : gorkemgulyanar@hotmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	M.Tarihi
Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi/Yönetim Bilişim Sistemleri	2014
Lisans	Kırıkkale Üniversitesi/Endüstri Mühendisliği	2009
Lise	Hacı Ahmet Atıl Süper Lisesi	2003

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2009-2010	Algorizma İş Süreç Yazılım	İş Analisti
2010-2011	Probiz Yazılım	İş Analisti
2011-2012	Nova Redüktör	Satış Mühendisi
2012-Halen	Banka	Uzman Yardımcısı

Yabancı Dil

İngilizce

Hobiler

Spor, yüzme, fotoğrafçılık, bilgisayar teknolojileri, seyahat etmek